

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg:	Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Møtested:	Møterom Øversal, 2.etasje, Mjuklia Gjestegård,, Berkåk, Rennebu kommune
Dato:	08.11.2024
Tidspunkt:	10:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møteprogram:

Kaffe/te og noe å bite i.

Kl. 10:30: Møtestart

Kl. 10:45: Presentasjon fra Høgskolen i Østfold på TEAMS - forskningsstasjon på Skarvan

Kl. 11:30: Lunsj

Kl. 12:15: Fortsettelse styremøte

Kl. 15:00: Møteslutt og hjemreise

Det vil bli gitt orienteringer fra nasjonalparkforvaltere under møte.

Vel møtt!

På vegne av sekretariatet

01.11.2024

Hans Bull, nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 38/2024	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll		
ST 39/2024	Øyungen landskapsvernområde - forskningsstasjon på Skarvan (975 m.o.h) - presentasjon av aktivitet - Høgskolen i Østfold		2024/2400
ST 40/2024	Budalen, Endalen og Forddalen landskapsvernområder - revisjon av forvaltningsplaner - forslag til forvaltningsmyndighetens retningslinjer		2024/511
ST 41/2024	Referatsaker		
RS 21/2024	Avtale - Budalen landskapsvernområde - oversendelse av signert avtale for vedlikehold og tilsyn av innfallsport og info-punkt - 2024-2025		2023/12660
RS 22/2024	Avtale - Forollhogna nasjonalpark - oversendelse av signert avtale for drift av innfallsporten ved Svartsjøen - 2024-2025		2023/12660
RS 23/2024	Avtale - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - oversendelse av signert avtale for tilsyn og renhold av utedo ved parkering i Sättåhaugen - 2024-2025		2023/12660
RS 24/2024	Avtale - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - oversendelse av signert avtale for tilsyn av parkeringsanelgg og info-punkt i Sättåhaugen - 2024-2025		2023/12660
RS 25/2024	Rapport - Forollhogna nasjonalpark - bekkebehandling Korstjøenna og Bergtjøenna 2024		2020/4738
RS 26/2024	Sluttrapport - Forollhogna nasjonalpark - restaurering av Dam Nedre Grønli tjønna.		2022/12314
RS 27/2024	Møteinnkalling - Arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret Forollhogna - AU-møte 20.09.2024, Veksthuset på Røros		2024/299
RS 28/2024	Godkjent møteprotokoll - Nasjonalparkstyret til Forollhogna - AU-møte 20.09.2024		2024/299
RS 29/2024	Nasjonalparkstyret for Forollhogna - møteinnkalling AU på Teams - 28.oktober kl. 10.00 -12.00		2024/299
RS 30/2024	Møteprotokoll - Nasjonalparkstyret til Forollhogna - AU-møte på Teams 28.10.2024		2024/299
ST 42/2024	Delegerte saker		
DS 19/2024	Delvis innvilget - Forollhogna nasjonalpark - bruk av drone for tilsyn og sanking av beitedyr innenfor Endal beitelag - Midtre-Gauldal kommune		2024/9314

DS 20/2024	Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til bruk av traktor og ATV for uttransportering av båt og løsøre fra kollapset naust ved Forollsjøen - Os kommune	2024/10617
DS 21/2024	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - tillatelse til tiltak for istandsetting av løe (GID 131/56), Os kommune - Stein Inge Ryen	2024/10353
DS 22/2024	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av ATV med tilhenger for uthenting av båtvrak ved sørenden av Fjellsjøen	2024/11076
DS 23/2024	Søknad - Budalen landskapsvernområde - riving og restaurering av løe på Bekkvollen	2024/10949
DS 24/2024	Dispensasjon - Forollhogna nasjonalpark - bruk av drone i forbindelse med ekstraordinært søk etter sau - 2024	2024/11260
DS 25/2024	Vedtak - Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde - stans av byggetiltak på Bårdsvollen GID 17/109, Tolga kommune	2024/3607
DS 26/2024	Dispensasjon - Forollhogna nasjonalpark og Grøntjønnan naturreservat - bruk av snøscooter - 2024/-25 - 2027/-28	2024/10433
DS 27/2024	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - oppkjøring av skiløyper i Vingelen for 4-årsperioden	2024/11143
DS 28/2024	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av ATV med tilhenger for uttransport av rivingsavfall etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen.	2024/11388

ST 38/2024 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/2400

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	39/2024	08.11.2024

Øyungen landskapsvernområde - semipermanent forskningsstasjon på Skarvan (975 m.o.h) - presentasjon av aktivitet - Høgskolen i Østfold

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna tar aktivitetsrapport, samt presentasjon av høgskolens aktivitet knyttet til forskningsanlegget på Skarvan til orientering som grunnlag for senere behandling.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 NP 14_2017 Særutskrift
- 2 Aktivitetsrapport for Hessdalen Observatory V1.pdf
- 3 Søknad om forlengelse HiØ.pdf

Saksopplysninger

Det vises til behandling og vedtak utsendt 24.04.2017 fra nasjonalparkstyret for Forollhogna til Høgskolen i Østfold (HiO) om tillatelse til midlertidig forskningsstasjon på Skarvan innenfor Øyungen landskapsvernområde (**NP-sak 14/2017**), særutskrift vedlegg 1.

I vedtaket medfølger vilkår, der bla. tillatelsenes gyldighet er satt 7 år fra vedtaksdato. Dette betyr at tillatelsens utløp var den 24.04.2024. Utdrag fra vedtak gjort av nasjonalparkstyret for Forollhogna 18.04.2017:

Vedtak:

«Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Nasjonalparkstyret for Forollhogna dispensasjon fra § 3, punkt 1 i verneforskriften for Øyungen landskapsvernområde til Høgskolen i Østfold, for etablering av en midlertidig forskningsstasjon på Skarvan, som beskrevet i søknad datert 22.03.2017. Med hjemmel i § 3, punkt 1 i verneforskriften for Øyungen landskapsvernområde avslås søknaden om bygging av ATV-kjøretrasé i Øyungen landskapsvernområde. Tiltaket er vurdert etter naturmangfoldlovens § 48, da søknaden om fremføring av ATV- kjøretrasé ikke kan begrunnes i landbruksmessige behov.

Vilkår

1. Tillatelsen er gyldig i 7 år, fra vedtaksdato.
2. Høgskolen i Østfold er ansvarlig for å fjerne forskningsstasjonen innen tillatelsens utløp. En plan for fjerning og opprydning skal sendes nasjonalparkstyret 3 mnd før fjerning og opprydning igangsettes.
3. Det skal sendes en årlig rapport til nasjonalparkstyret innen 1. februar hvert år med følgende innhold:
 - a. Oversikt over bruk/overnatting
 - b. Oversikt over transport
 - c. Tiltak for å redusere transportbehov (planlagt/gjennomført)
 - d. Andre relevante opplysninger om forskningsstasjonens drift og resultater.
4. Nasjonalparkstyret anbefaler en tett dialog mellom tiltakshaver og nasjonalparkforvaltningen om transportbehovet og trasevalg for ulike typer ferdsel.

Forvalter sendte brev den 14.02.2024 der Høgskolen ble gjort oppmerksom på gitt tillatelse med etterspørsel om skriftlig tilbakemelding. Det ble bedt om at tilbakemeldingen måtte inneholde rapport som oppfølger vilkår, samt videre plan for forskningsstasjonen.

Høgskolen responderte i brev av den 12.03.2024 med aktivitetsrapport (vedlegg 2), samt søknad der HiO ber om «en forlengelse av den midlertidige tillatelsen på nye 7 år, og om nødvendig veiledning slik at dette kan gjennomføres» (vedlegg 3).

Forvalter responderte i brev den 29.05.2024, der det ble bedt om at HiO initierer til en felles befarung i lys av saken med relevante parter (Holtålen kommune og Statskog som grunneier innen uke 33 (august)).

Som følge av manglende tilbakemelding fra HiO sendte forvalter nytt brev den 09.09.2024 med melding om utgått dispensasjon og manglende tilbakemelding vedrørende søknad, med ny frist innen 23.09.2024.

HiO responderte i brev 16.09.2024. Det ble gjennomført befarung til forskningsstasjonen 08.10.2024 med Høgskolen (repr: Tore Gimse og Anna-Lena Kjøniksen) sammen med fjellstyret, Statskog, SNO og kommunen. Det ble gitt presentasjon av forskningsaktivitet, resultater, samt ønske om å få fortsette aktiviteten.

Saken har vært drøftet i arbeidsutvalget, og HiO inviteres til å presentere aktiviteten på Skarvan i møte for nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Figur 1: Høgskolens forskningsstasjon på Skarvan fra befaring 08.10.2024 (875 m.o.h).

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er å ta vare på et særpregede natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Det er ikke hjemmel i verneforskrift for omsøkte tiltak, søknaden vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ, hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Presentasjon

Høgskolen i Østfold vil gi en presentasjon om aktivitet via TEAMS, det vil bli åpnet for spørsmål.

Arkivsaksnr: 2017/2447

Saksbehandler: Elin M. Lien

Dato: 18.04.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna (NP)	NP 14/2017	18.04.2017

Øyungen landskapsvernområde – søknad om etablering av semi-permanent forskningsstasjon på Skarvan (975 m.o.h.) og ATV-vei i Hessdalen i Holtålen kommune

Søker/tiltakshaver: Høgskolen i Østfold

Vedlegg:

1. Fotomappe
2. 360-visning av forskningsstasjon Hessdalen (<https://www.youtube.com/watch?v=LGwgfZrhV8>).

Andre dokumenter i saken:

22.03.2017 Søknad om etablering av forskningsstasjon, inklusiv vedlegg

Søknaden er vurdert i forhold til:

Naturmangfoldloven av 19.juni 2009.

Forskrift om vern av Øyungen landskapsvernområde

Forvaltningsplan for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder

Saksopplysninger

Søknaden

Høgskolen i Østfold søker om tillatelse til å etablere en semi-permanent forskningsstasjon på toppen av fjellet Skarvan (975 m.o.h.) i Øyungen landskapsvernområde. Søker ønsker en 7-årig tillatelse til å etablere og drifte forskningsstasjonen, med mulighet for forlengelse. Det søkes i tillegg om etablering av en ATV-vei inn i landskapsvernområdet for transport av tyngre materiell.

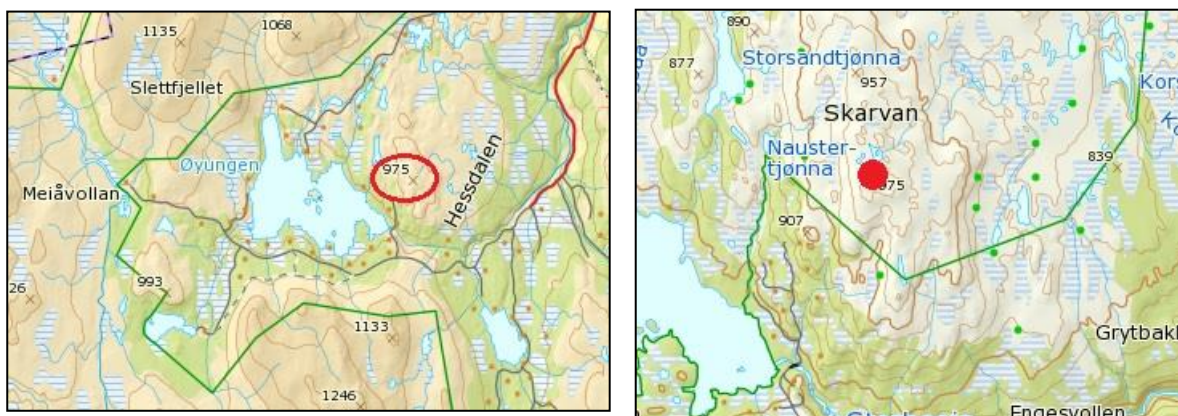
Formål

Formålet med tiltaket er å forske på det verdenskjente lysfenomenet i Hessdalen. Forskere ved Høgskolen i Østfold har forsket på dette fenomenet siden 1983, og hensikten er å finne de fysiske mekanismene som forårsaker lysfenomenet. Høgskolen arrangerer årlig feltarbeid i Hessdalen, de siste årene har de holdt til på Skarvan. På feltarbeidet har forskere og studenter

benyttet telt for seg selv og teknisk utstyr, men de opplever problemer med fukt og frost, og hver feltperiode kan derfor ikke vare lenger enn 10 til 14 dager. Høgskolen ønsker derfor å etablere en forskningsstasjon for å kunne gjøre helårlig datainnsamling. En forskningsstasjon vil gjøre det mulig å oppholde seg i fjellet over lengre perioder enn tidligere, og forskningsutstyret vil bli oppbevart mer hensiktsmessig. I tillegg vil forskningsstasjonen redusere risikoen forbundet med å oppholde seg i fjellet.

Plassering

Søker ønsker å plassere forskningsstasjonen på Skarvan (975 m.o.h.) for å få fritt utsyn i alle retninger, noe som er en forutsetning for innsamlingen av data. Søker ble i prosessen før innsending av søknaden utfordret på å vurdere andre mulige plasseringer utenfor landskapsvernområdet (Slettælet og Stordalshøgda ble vurdert), men disse lokalitetene hadde ikke tilstrekkelig utsyn eller var utsatt for for mye lysforurensing.

Figur 1. (t.v.) Oversiktskart fra Hessdalen og Øyungen (1:160 000). Figur 2. (t.h.) Kart over Skarvan, grense landskapsvernområde markert med grønt (1:80 000). Kilder: kilden.no (Nibio)

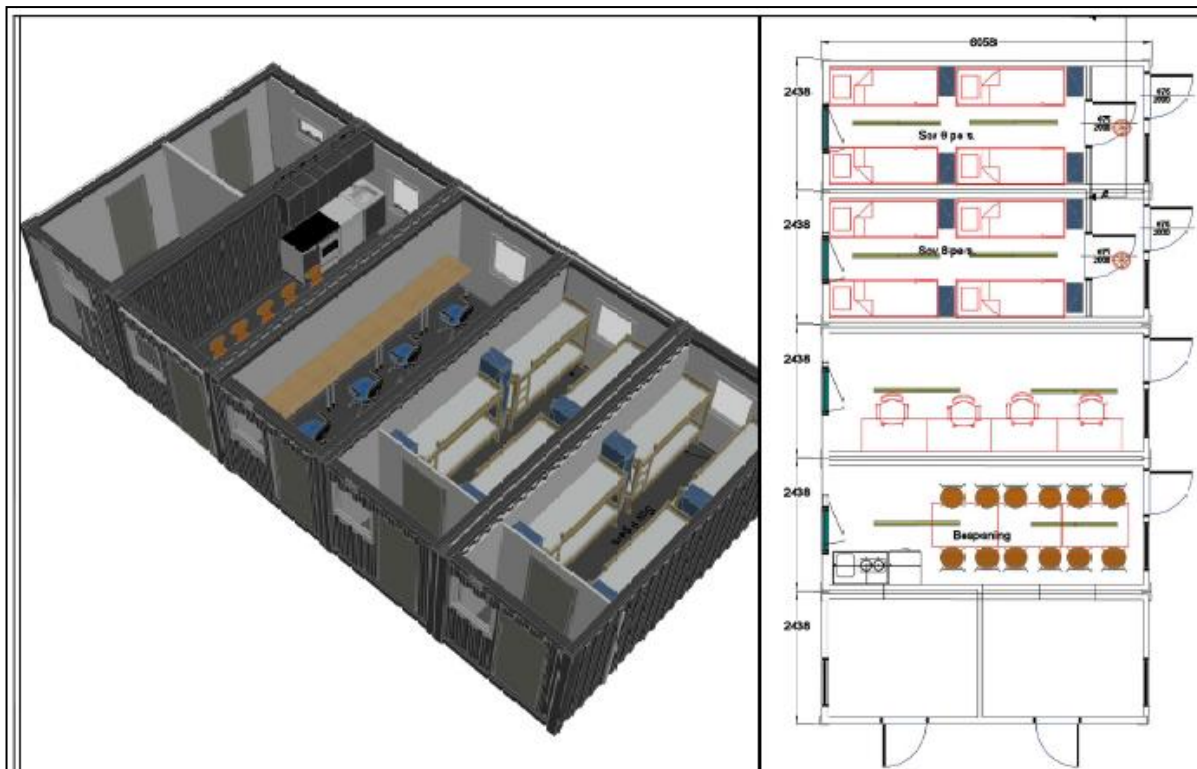
Forskningsstasjonen

Søker ønsker å bygge forskningsstasjonen av fem kontainere som flys opp på Skarvan med helikopter. Kontainerne vil stå på i alt 18 støtteelementer som vil settes rett på bakken. På taket vil det monteres en gjennomsiktig glasskuppel. De ytre målene på stasjonen vil være 6,1 x 12,2 meter. Byggets høyde vil være 5 meter (pluss støtteelementer), fargen på kontainerne vil være grå.

To av kontainerne vil benyttes til soverom med køyesenger, en kontainer vil være arbeidsstasjoner med teknisk utstyr, en kontainer vil være kjøkken med sitteplasser for bespisning og undervisning, og den siste kontaineren vil inneholde et lager/teknisk rom og et bad/toalett.

Figur 3. Fotomanipulasjon av stasjonen med glasskuppel. Fra søknaden.

Figur 4. Tegning av forskningsstasjonen uten glasskuppel. Fra søknaden.

Bemanning

Høgskolen planlegger at to til fire doktorgradstipendiater vil bo på forskningsstasjonen året rundt. I tillegg vil stasjonen ha kapasitet til å innlosjere opp mot 24 studenter/elever i perioder opp mot to uker for undervisning og formidling.

Vann, avløp og avfall

Det vil ikke være innlagt vann på forskningsstasjonen. Drikkevann vil bli fraktet til stasjonen til fots, med snøskuter, og eventuelt med ATV. Høgskolen vurderer løsninger for oppsamling av regnvann og smelting av snø vinterstid for å skaffe vann til annen bruk enn drikkevann.

Det vil ikke være kloakkutslipp fra forskningsstasjonen, høgskolen ser på ulike løsninger for forbrenningstolett og liknende. Gråvann skal samles opp, renses for fett, partikler og slam før det slippes ut.

Avfall vil fraktes ned til vei, og høgskolen vil benytte en såkalt «sekkeavtale» for restavfall med FIAS, der man forhåndsbetaler for avfallssekker der prisen dekker henting fra hovedveien og behandling av avfallet. Det er ikke lagt opp til sortering av avfall ved forskningsstasjonen.

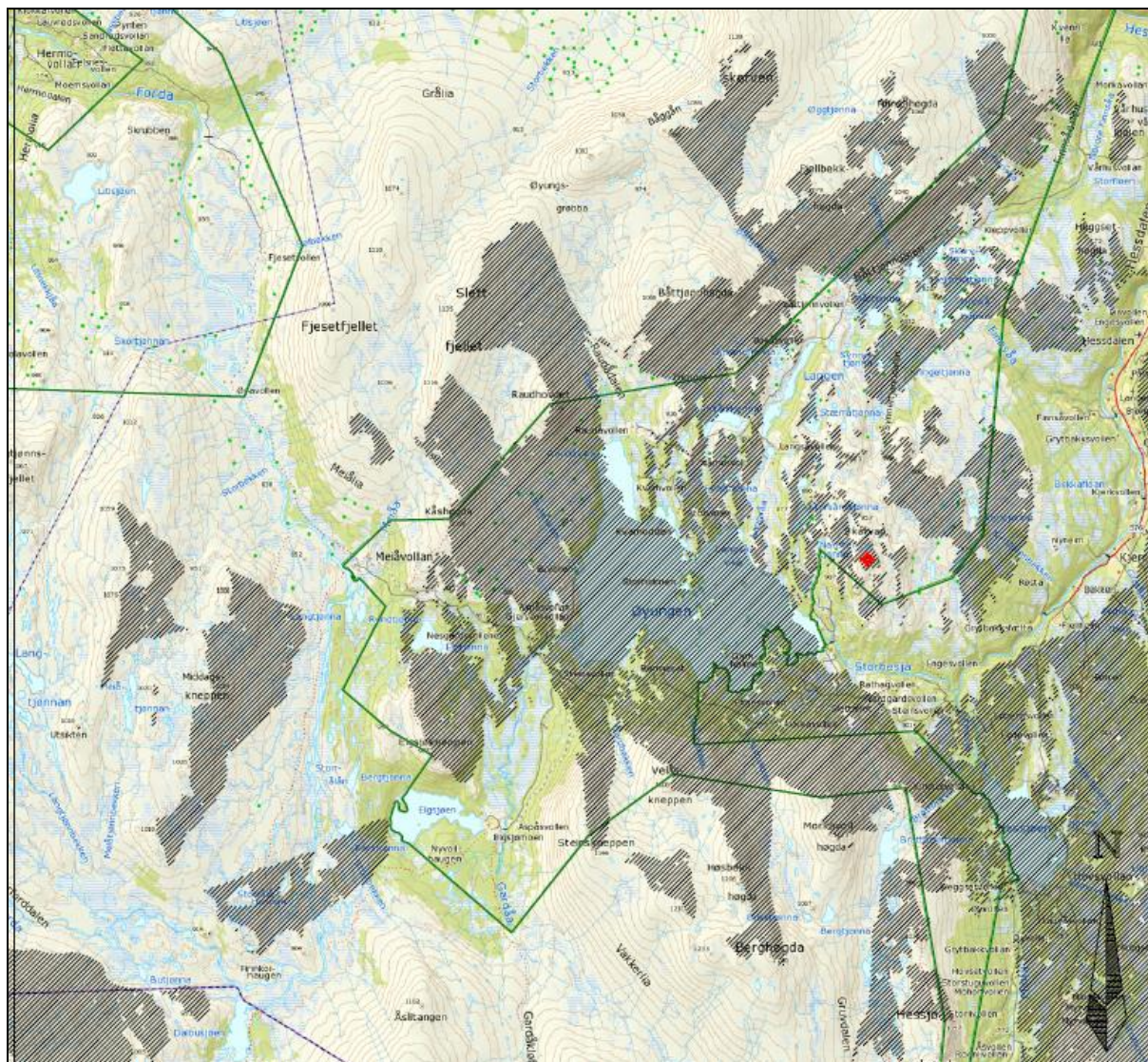
Forskningsstasjonen skal oppvarmes med gassovn, og produsere sin egen strøm ved hjelp av sol og vind. Ellers vil også solfangere, brenselceller og enerilagere (batteribanker) benyttes. Forskningsstasjonen vil også ha et dieselaggregat som kan forsyne stasjonen med strøm,

Det skal opprettes et obligatorisk kurs for de som skal bruke forskningsstasjonen, som vil ta for seg temaer som søppelhåndtering, vedlikehold og retningslinjer for hvordan man oppfører seg i naturen.

Ved tillatelsens utløp vil stasjonen bli løftet bort med helikopter, og spor etter støtteelementene fjernes. Høgskolen vil forplikte seg til å finansiere fjerning av forskningsstasjonen når tillatelsen utløper.

Synlighet

Høgskolen har fått utarbeidet et kart som viser hvor forskningsstasjonen vil være synlig fra, både i nasjonalparken og landskapsvernområdet (figur 5).

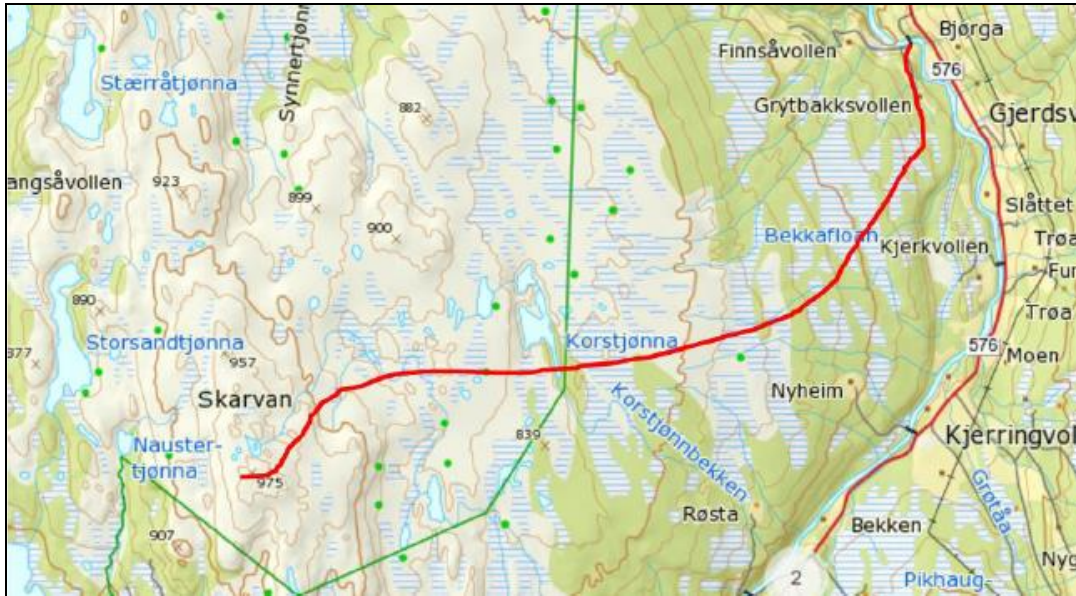

Figur 5. Kart med skraverte områder som viser hvor forskningsstasjonen (rød prikk) vil være synlig fra. (Fra søknaden).

Transport

Høgskolen har beregnet behovet for transport til å være ca. 68 turer på vinterføre og 40 turer på sommerføre per år. Dette skal dekke 5760 liter vann (vannbehovet er beregnet til 3 L/person/døgn) og 924 kg gass. Forsyningsbehovet er stipulert til en transport per dag i høysesongen (20 døgn i hhv. feb, april, juni, aug, okt og des), og en transport per uke i lavsesongen (øvrige måneder når kun PhD-stipendiatene er på stasjonen).

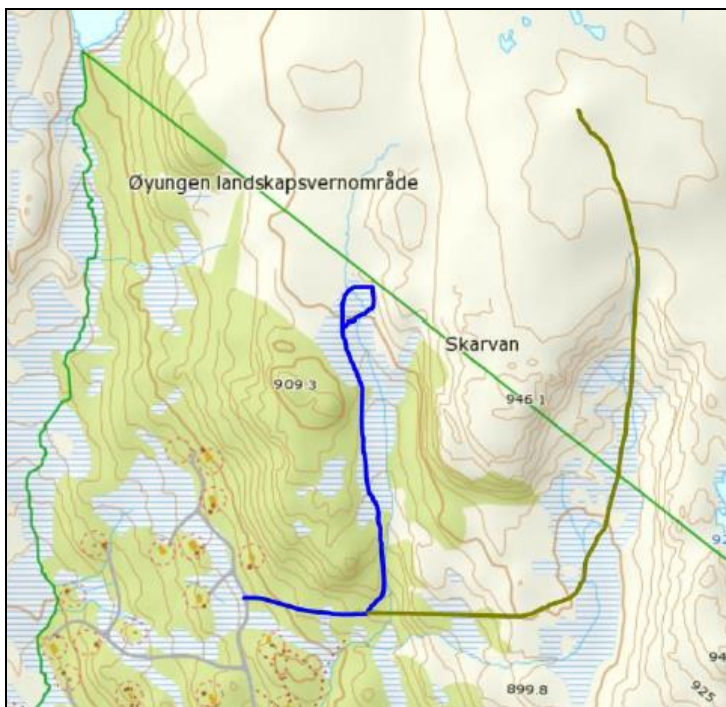
Det skal ifølge søker tilstrebes at mesteparten av transportbehovet til forskningsstasjonen dekkes med snøskuter om vinteren. Persontransport om vinteren vil enten skje med snøskuter eller ved bruk av truger/ski. Se kart under (figur 6).

Figur 6. Foreslått trasé for snøskuter. (Fra søknaden)

Om sommeren vil persontransport gjennomføres til fots. Veiene i hyttefeltet nedenfor Skarvan går opp til ca. 840 m.o.h., derfra vil det være ca. 135 høydemeter opp til forskningsstasjonen. I tillegg søkes det om etablering av en ATV-vei for transport av tynge materiell. Høgskolen skisserer tre alternativer for transport om sommeren, og lar det være opp til forvaltningsmyndigheten å velge hvilken løsning som kan aksepteres innenfor rammene av vernebestemmelsene. Høgskolen prioriterer de ulike løsningene slik: prioritet 1: ATV-vei til forskningsstasjonen (grønn trasé på figur 7), prioritet 2: ATV-vei til grensen av landskapsvernområdet (blå trasé på figur 7), prioritet 3: ingen egen ATV-vei.

Traséene som er skisert på kart er veiledende, og vil måtte befares i terrenget før en endelig plassering fastlegges.

Figur 7. Foreslåtte traséer for alternativ 1 og 2. (Fra søknaden).

Parkering av snøskutere og eventuelt ATV vil skje ved forskningsstasjonen, parkering av personbiler planlegges ved broen som går over Storhesja like før Øyungen hyttefelt.

Forskningsresultater og finansiering

Høgskolen i Østfold har en egen forskningsgruppe i atmosfærefysikk, og samarbeider med partnere fra Italia, Frankrike og Hellas. Norges forskningsråd (NFR) har støttet dette samarbeidet. NFR har videre støttet økonomisk utarbeidelse av en søknad til EU sitt forskningsfond Horizon 2020, der det vil bli søkt om et nytt, stort forskningsprosjekt i Hessdalen for perioden 2018-2020. Det er lagt ved søknaden en liste over forskningspublikasjoner (også fra tidsskrift med fagfelleevaluering) fra forskningen i Hessdalen.

Når det gjelder finansieringen av forskningsstasjonen, har denne et budsjett på 750 000 NOK for etablering, og 100 000 NOK per år for drift. Over halvparten av finansieringen av etableringen forutsetter at byggingen utføres i 2017. Høgskolen i Østfold skal dekke kostnadene knyttet til fjerning av forskningsstasjonen og rydding av området når tillatelsen utløper.

Møter med tiltakshaver

Det har vært avholdt to møter (19. januar og 28. februar) om forskningsstasjonen der Holtålen kommune, Ålen fjellstyre og Statsskog har deltatt, i tillegg til prosjektgruppen fra Høgskolen i Østfold og nasjonalparkforvalter.

Befaring 28. mars

Styreleder og nasjonalparkforvalter deltok på en befaring til Skarvan den 28. mars da Høgskolen arrangerte en Science Camp i Hessdalen. Vi fikk vist lokaliteten hvor Høgskolen ønsker å sette opp forskningsstasjonen, og fikk også se dagens løsning med telt. Se figur 8, samt egen fotomappe.

Figur 8. Bilder fra befaringen 28.03.2017. De fire menneskene markerer hvert sitt hjørne på den omsøkte forskningsstasjonen. I bakgrunnen på noen av bildene sees teltet som benyttes i dag. (Foto: EML/nasjonalt parkstyret for Forollhogna).

Søknaden er vurdert i henhold til:

Naturmangfoldloven av 19.juni 2009.

Forskrift om vern av Øyungen landskapsvernområde av 2001

Forvaltningsplan for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder av 2002

Vurdering av hjemmelsgrunnlag

Øyungen landskapsvernområde ble opprettet 21.12.2001. Formålet med opprettingen av Øyungen landskapsvernområde er beskrevet i verneforskriften § 2:

«Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.»

I verneforskriften § 3, punkt 1 heter det videre at:

«Området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, slik som for eksempel oppføring av bygninger, [...] vegbygging, [...]»

En dispensasjon fra § 3, punkt 1 vil måtte hjemles i naturmangfoldloven § 48. Der heter det at «forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig» (nmfl § 48, 1.ledd)

«Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.» (nmfl § 48, 3.ledd)

Følgende må derfor ligge til grunn for å kunne gi en tillatelse etter naturmangfoldlovens § 48:

- Tiltaket skal ikke stride mot vernevedtakets formål
- Tiltaket må ikke påvirke verneverdiene nevneverdig

Begge punktene må være oppfylt for å kunne gi dispensasjon. Dersom dispensasjon gis skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningen som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette. Herunder må også presedensvirkningen av tillatelsen vurderes. Det vises til kapittel 7 (bruken av § 48) i rundskriv om forvaltning av verneforskrifter ([Veileder M106-2014](#)).

Forvaltningsplan

Det foreligger en felles forvaltningsplan for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder fra 2002. Forvaltningsplanen har et eget kapittel om forskning og undervisning (kap. 4.5.5) der det heter at:

«Landskapsvernområdene har stort potensial for forskning og undervisning innenfor fagområder som botanikk, kvartærgeologi, kulturhistorie og kulturlandskap. Men forvaltningsmyndigheten må også i lys av formålet med vernet vurdere hvilke forsknings- og undervisningstiltak det er ønskelig å få gjennomført innenfor verneområdet. I forbindelse med en eventuell dispensasjon fra vernebestemmelsene må det blant annet stilles krav om begrenset bruk av motorkjøretøy i utmark.»

Når det gjelder retningslinjer for veibyggning omtaler forvaltningsplanen kun bygging av veier for jordbruksformål, da bygging av slike veier etter søknad har hjemmel i verneforskriften § 5, punkt 7.

I forvaltningsplanens kapittel 4.4 omtales veibyggning i Øyungen LVO på følgende måte:

«Bygging av nye veger både traktorveger og bilveger, og omfattende omlegging av eksisterende veger medfører store varige inngrep i landskapet. Forvaltningsmyndigheten vil føre en restriktiv linje i forbindelse med søknader om slik bygging. I tilfeller der slike planer blir godkjent, vil det bli stilt svært strenge krav til landskapstilpasning, utforming og opprydding.

Slik godkjenning vil kun gis i forbindelse med fremføring av nye vegger for jordbruksformål. »

Forvaltningsplanen har også retningslinjer for bygging (kap. 4.2 byggeskikksveileder), men disse anses som mindre relevante for denne søknaden, da retningslinjene omhandler bygging i seterområder.

I forvaltningsplanen har også noen generelle retningslinjer og strategier som er relevante i denne saken (kap. 2.8 utfordringer og strategier i Øyungen LVO):

«Øyungen landskapsvernområde inneholder kvaliteter som er knyttet både til natur og kulturlandskapet. I de områdene som må karakteriseres som et naturlandskap, selv om de i dag utnyttes til beite, vil hovedutfordringen bli å opprette denne naturtilstanden for ettertiden uten store tekniske inngrep. Om et planlagt inngrep vil føre til en «vesentlig endring» av området vil være avhengig av i hvilken grad inngrepet vil skille seg ut fra eller gli inn i omgivelsene. Et inngrep vil lettere bli oppfattet som vesentlig i et naturlandskap enn om det foretas i et kulturlandskap.»

Opplysninger fra grunneier og andre myndigheter

Opplysninger fra Statsskog

Statsskog vil ikke behandle søknaden før en befaring på barmark kan gjennomføres, da ATV-vei/total transportløsning og forskningsstasjon må vurderes i sammenheng etter deres syn.

Opplysninger fra administrasjonen i Holtålen kommune

Omsøkte tiltak ligger innenfor LNF-område i kommuneplan for Holtålen, hvor det etter bestemmelsene ikke er tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn den som har direkte tilknytning til tradisjonell landbruksvirksomhet og stedbunden næring. Vegbygging i LNF-område som ikke er knyttet til behov i landbruket krever derfor dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. Kommunen har tradisjonelt vært restriktiv i forhold til dispensasjoner for atkomstveger til spredtliggende bebyggelse i LNF-området.

Vurdering

Søknad om et tiltak må ses i lys av verneformålet og om tiltaket vil ha negativ påvirkning på verneverdiene. Tiltaket må derfor vurderes i forhold til inngrep og synlighet i landskapsbildet, planteliv, kulturlandskap/seterlandskap og kulturminner mv.

I denne saken er det også relevant å vurdere om forvaltningsmyndigheten ville ha stilt seg annerledes til tiltaket dersom det hadde vært søkt om etablering av en permanent forskningsstasjon, all den tid Høgskolen er åpen om at dette ville vært det foretrukne fra deres side, og de søker også om en «7-årig tillatelse med mulighet for forlengelse». De alternative løsningene for transport/ATV-vei og den presedens en eventuell tillatelse vil føre med seg for andre søknader om veibygging i landskapsvernområdet må også vurderes.

Naturmangfoldloven

Etter § 7 i naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Forvaltningsmyndigheten må vurdere søknaden etter disse paragrafene i alle vedtak som berører naturmangfoldet.

Tiltakets innvirkning på verneverdier og verneformål

Det søkes om etablering av en forskningsstasjon bestående av fem containere på støtteelementer som settes rett på bakken, med en glasskuppel på toppen. Byggets ytre mål vil være 6,1 x 12,2 meter, høyden vil være 5 meter. Forskningsstasjonen skal være selvforsynt med strøm, og det eneste utslippet vil være rensset gråvann. Stasjonens bygningsdeler vil bli løftet på plass med helikopter, og stasjonen skal også kunne fjernes med helikopter. Det søkes om tillatelse til å ha forskningsstasjonen på Skarvan i 7 år, med mulighet for forlengelse. Transport av personell og utstyr vil delvis bli utført til fots og med snøskuter om vinteren, men søker ønsker også å anlegge en ATV-vei frem til forskningsstasjonen. Om forskningsstasjonen skulle få en tidsbegrenset tillatelse uten forlengelse er det naturlig at også en eventuell ATV-vei vil bli krevet fjernet. Det er usikkert om det vil være mulig å fjerne en slik vei fullstendig i ettetid. Dette er ikke utredet i søknaden. Et alternativ til ATV-vei til forskningsstasjonen, er å anlegge en ATV-vei til grensen til landskapsvernområdet. Enden av ATV-veien vil da være ca. 400 meter i luftlinje fra forskningsstasjonen. Søknad om etablering av ATV-vei utenfor landskapsvernområdet vil å så fall kun behandles av grunneier (Statsskog) og kommunen. Det siste alternativet er å ikke etablere noen ATV-vei. Nasjonalparkstyret skal kun behandle søknaden om ATV-vei i landskapsvernområdet.

Den omsøkte plasseringen for forskningsstasjonen er på toppen av Skarvan (975 m.o.h.). Lokaliteten ligger ikke i tilknytning til annen bebyggelse eller infrastruktur, og etablering av en forskningsstasjon på denne lokaliteten vil medføre endring av naturlandskapet i området. Synlighetsanalysen (kart nr. 3) viser at forskningsstasjonen vil være synlig over store områder i landskapsvernområdet, og også i nasjonalparken. Det bør bemerkes at om man befinner seg i områder med skog, vil stasjonen likevel ikke være synlig selv om kartet viser dette. Fargevalg (grå containere) vil sannsynligvis redusere forskningsstasjonens synlighet i landskapsbildet en del. På den annen side vil lyset fra glasskuppelen sannsynligvis være godt synlig på lange avstander nattetid, siden det ikke finnes annen infrastruktur på Skarvan i dag.

Den aktuelle plasseringen for forskningsstasjonen er sjekket ut i forhold til sjeldne og sårbare arter, naturtyper og kulturminner i databaser fra Riksantikvaren, artsdata, naturtypekart mv. Det er ingen kjente forekomster av spesielt sårbare arter eller kulturminner på lokaliteten.

Området inngår i regional plan for Forollhogna villreinområde (status randområde) med tilhørende temakart. De mest sentrale villreinområdene ligger utenfor grensene for landskapsvernområdet, men det er trekkveier både på nord- og østsiden av Øyungen. På våren kan også en del dyr trekke ned til setervollene for å utnytte beiteområdene der (*forvaltningsplanen for Øyungen og Ledalen LVO, s. 8*).

Det er blitt gjennomført en befarings av lokaliteten hvor forskningsstasjonen er planlagt bygd. Befaringen ble utført i mars, på snødekt mark. Det er ikke gjennomført befarings av en eventuell trasé for ATV-vei, da dette ikke vil være mulig å gjennomføre før til sommeren når snøen har smeltet.

Kunnskapsgrunnlaget og føre-var-prinsippet (nmfl §§ 8 og 9)

Kunnskapsgrunnlaget anses i utgangspunktet som tilstrekkelig for å vurdere søknaden. I innstillingen til saken avslås søknaden om bygging av ATV-vei. Dersom nasjonalparkstyret vurderer at det også skal gis tillatelse til bygging av ATV-vei i landskapsvernområdet bør det

gjennomføres en befaring på barmark før den endelige tillatelsen gis (kunnskapsgrunnlaget anses i dette tilfellet som mangelfullt). Paragraf 9 om føre-var-prinsippet er derfor tillagt mindre vekt i de følgende vurderingene.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (nmfl § 10)

Forskningsstasjonen på Skarvan i seg selv vurderes til å ha en relativt liten påvirkning på verneverdiene i landskapsvernområdet. Stasjonen vil være synlig i store deler av landskapsvernområdet, men vil sannsynligvis ikke ha nevneverdig påvirkning på kulturlandskap/seterlandskap og kulturminner. Stasjonen i seg selv utgjør et relativt lite inngrep, med liten påvirkning på miljøet lokalt, og vil dersom den fjernes sannsynligvis etterlate få spor.

Den største miljøvirkningen av tiltaket vurderes å være transporten til forskningsstasjonen. Søker anslår et behov for ca. 68 turer med snøskuter per vinter, og ca. 40 turer med ATV per sommer. En stor del av transportbehovet skyldes transport av drikkevann, estimert til ca. 5750 liter per år.

I forvaltningsplanen for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder heter det at *i forbindelse med en eventuell dispensasjon fra vernebestemmelsene [for forskning- og undervisningstiltak] må det blant annet stilles krav om begrenset bruk av motorkjøretøy i utmark (kap. 4.5.5)*. Omfanget av motorferdsel som etablering av en eventuell forskningsstasjon på Skarvan kan ikke sies å være begrenset, men må nok heller karakteriseres som omfattende. Det synes derfor at ved en eventuell tillatelse til etablering av en midlertidig forskningsstasjon på Skarvan, bør ett av vilkårene omhandle tiltak for å redusere behovet for transport av for eksempel drikkevann til forskningsstasjonen. Slike tiltak bør rapporteres årlig.

Transportbehovet til forskningsstasjonen henger også sammen med en eventuell etablering av ATV-vei til stasjonen. Å bygge en ATV-vei til Skarvan vil være et stort inngrep i naturlandskapet, og vil sannsynligvis heller ikke være mulig å fjerne på samme måte som forskningsstasjonen ved tillatelsens utløp.

Veibygging er et betydelig inngrep i et verneområde. Det skal som utgangspunkt føres en streng holdning til nye veitraséer som ikke er knyttet til jordbruksformål jf. forvaltningsplanen. Alle veitiltak (opprusting av eksisterende kjørespor, ny vei, nye kjøretraséer etc.) må vurderes strengt og ut fra situasjonen i det konkrete tilfellet (tiltakets omfang, betydning for verneverdier, inngrep i landskap, terreng og vegetasjon mv). Dette må så veies opp mot de forhold som ligger bak behovet for vei. Mulig presedensvirkningen av tiltaket må også tillegges betydelig vekt i vurderingen av om tillatelse kan gis.

Fremføring av ny ATV-vei som omsøkt vil kunne føre til presedens for flere andre saker både innenfor Øyungen landskapsvernområde og innenfor øvrige landskapsvernområder rundt Forollhogna. Dette både i forhold til vurderinger knyttet til sårbarhet med veier i åpne fjellandskap, men også i forhold til behovsvurderingen.

Å begrense motorferdselen til snødekt mark vil gi minst påvirkning av verneverdiene og økosystemet som helhet. Når søker også opplyser om at ATV-vei inn til stasjonen i landskapsvernområdet ikke er nødvendig for drift av forskningsstasjonen, er det lite som taler for at en slikt unntak fra vernebestemmelsene bør gis.

§ 11. (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Søker opplyser at de vil ha et «sterkt fokus på at naturen skal kunne nullstilles ved anmodning om fjerning av forskningsstasjonen». Det vil bli satt vilkår for en eventuell tillatelse at lokaliteten skal tilbakeføres fullstendig når forskningsstasjonen fjernes ved tillatelsens utløp. Høgskolen vil være ansvarlig for å dekke utgifter til fjerning av forskningsstasjonen og opprydning.

§ 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

Søker har opplyst at de ønsker at forskningsstasjonen skal være en testbenk for smarte energisystemer, og vil så langt det er mulig bli forsynt av bærekraftige energikilder. Det vil videre bli satt vilkår om tiltak for å redusere transportbehovet i forbindelse med drift av forskningsstasjonen.

Samlet vurdering

Høgskolen i Østfold søker om tillatelse til å etablere en midlertidig forskningsstasjon som er utformet slik at den skal kunne fjernes uten å etterlate varige spor. Søker er likevel åpen om at de ønsker å kunne forlenge tillatelsen, og at en permanent forskningsstasjon er ønskelig. En fordel med en tillatelse med begrenset varighet er at nasjonalparkstyret vil få anledning til å vurdere tiltaket og virkningene av dette i praksis før man eventuelt vurderer en forlenging av tillatelsen. Å gi tillatelse til et midlertidig, reversibelt tiltak i uberørt naturlandskap i verneområdet vurderes som mindre inngripende enn et permanent tiltak.

Forskningsstasjonen i seg selv vurderes til å ha en relativt liten påvirkning på verneverdiene i landskapsvernområdet. Stasjonen vil være synlig i store deler av landskapsvernområdet, men vil sannsynligvis ikke ha nevneverdig påvirkning på kulturlandskap/seterlandskap og kulturminner.

Transportbehovet knyttet til drift av stasjonen vurderes til å være stort, og i omsøkt form vurderes til å være i strid med retningslinjene for forskning og undervisning gitt i forvaltningsplanen for Øyungen landskapsvernområde. Å bygge en ATV-vei i verneområdet vurderes til å ha negativ virkning på naturlandskapet, og dermed påvirke verneverdiene negativt. Videre vil bygging av en ATV-vei skape negativ presedensvirkning for både Øyungen landskapsvernområde og andre landskapsvernområder rundt Forollhogna. Bygging av vei til andre formål enn landbruk er videre i strid med retningslinjene i forvaltningsplanen for området.

Etter en samlet vurdering bør det gis det tillatelse til etablering av en midlertidig forskningsstasjon på Skarvan i Øyungen landskapsvernområde, men søknaden om bygging av ATV-vei i landskapsvernområdet bør avslås.

Innstilling til vedtak

«Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Nasjonalparkstyret for Forollhogna dispensasjon fra § 3, punkt 1 i verneforskriften for Øyungen landskapsvernområde til Høgskolen i Østfold, v/ professor Dr. Anna-Lena Kjønnsen, for etablering av en midlertidig forskningsstasjon på Skarvan, som beskrevet i søknad datert 22.03.2017. Med hjemmel i § 3, punkt 1 i verneforskriften for Øyungen landskapsvernområde avslås søknaden om bygging av ATV-vei i

Øyungen landskapsvernområde. Tiltaket er vurdert etter naturmangfoldlovens § 48, da søknaden om fremføring av ATV-vei ikke kan begrunnes i landbruksmessige behov.

Vilkår

1. Tillatelsen er gyldig i 7 år, fra vedtaksdato.
2. Høgskolen i Østfold er ansvarlig for å fjerne forskningsstasjonen innen tillatelsens utløp. En plan for fjerning og opprydning skal sendes nasjonalparkstyret 3 mnd før fjerning og opprydning igangsettes.
3. Det skal sendes en årlig rapport til nasjonalparkstyret innen 1. februar hvert år med følgende innhold:
 - a. Oversikt over bruk/overnatting
 - b. Oversikt over transport
 - c. Tiltak for å redusere transportbehov (planlagt/gjennomført)
 - d. Andre relevante opplysninger om forskningsstasjonens drift og resultater.

Vurdering/begrunnelse

Nasjonalparkstyret vurderer at en midlertidig forskningsstasjon på Skarvan ikke vil være i strid med verneformålet, og vil i liten påvirkning på verneverdiene. Det er i denne vurderingen lagt særlig vekt på tiltakets midlertidige karakter, og dermed at tiltaket vil ha liten påvirkning på naturmiljøet. Den omsøkte ATV-veien vurderes til å være i strid med verneformålet, og at tiltaket vil føre til skade på verneverdiene. Da endelig plassering av traséen ikke er beskrevet i søknaden, er det lagt vekt på at veien uansett vil gå i et åpent fjellandskap, der landskapsvirkningen vil kunne være betydelig. Det er videre lagt vekt på at en eventuell tillatelse vil kunne føre til presedens for andre tilsvarende søknader både innenfor Øyungen landskapsvernområde og øvrige landskapsvernområder rundt Forollhogna. For ytterligere begrunnelse vises det til saksutredning.»

Det gjøres oppmerksom på at det også kreves tillatelse fra grunneier/rettighetshaver og kommunen i forbindelse med tiltaket. Søknad om bruk av helikopter og annen motorisert ferdsel behandles av kommunen.

Behandling:

Følgende redigeringer i vedtakets utforming ble gjort i møtet:

1. Tillatelsen utstedes til Høgskolen i Østfold, navnet til professor Dr. Anna-Lena Kjøniksen strykes.
2. Formuleringen «ATV-vei» byttes ut med «ATV-kjøretrasé».

Det ble i møtet fremmet et tilleggsforslag til innstillingen. Tillegget består i et nytt punkt 4 i vilkårene for tillatelsen:

4. Nasjonalparkstyret anbefaler en tett dialog mellom tiltakshaver og nasjonalparkforvaltningen om transportbehovet og trasevalg for ulike typer ferdsel.

Det ble stemt over innstillingen med redigeringer og tilleggsforslaget. Innstillingen med redigeringer og tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt (8-0).

Vedtak:

«Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Nasjonalparkstyret for Forollhogna dispensasjon fra § 3, punkt 1 i verneforskriften for Øyungen landskapsvernområde til Høgskolen i Østfold, for etablering av en midlertidig forskningsstasjon på Skarvan, som beskrevet i søknad datert 22.03.2017. Med hjemmel i § 3, punkt 1 i verneforskriften for Øyungen landskapsvernområde avslås søknaden om bygging av ATV-kjøretrasé i Øyungen landskapsvernområde. Tiltaket er vurdert etter naturmangfoldlovens § 48, da søknaden om fremføring av ATV- kjøretrasé ikke kan begrunnes i landbruksmessige behov.

Vilkår

1. Tillatelsen er gyldig i 7 år, fra vedtaksdato.
2. Høgskolen i Østfold er ansvarlig for å fjerne forskningsstasjonen innen tillatelsens utløp. En plan for fjerning og opprydning skal sendes nasjonalparkstyret 3 mnd før fjerning og opprydning igangsettes.
3. Det skal sendes en årlig rapport til nasjonalparkstyret innen 1. februar hvert år med følgende innhold:
 - a. Oversikt over bruk/overnatting
 - b. Oversikt over transport
 - c. Tiltak for å redusere transportbehov (planlagt/gjennomført)
 - d. Andre relevante opplysninger om forskningsstasjonens drift og resultater.
4. Nasjonalparkstyret anbefaler en tett dialog mellom tiltakshaver og nasjonalparkforvaltningen om transportbehovet og trasevalg for ulike typer ferdsel.

Vurdering/begrunnelse

Nasjonalparkstyret vurderer at en midlertidig forskningsstasjon på Skarvan ikke vil være i strid med verneformålet, og vil i liten påvirkning på verneverdiene. Det er i denne vurderingen lagt særlig vekt på tiltakets midlertidige karakter, og dermed at tiltaket vil ha liten påvirkning på naturmiljøet. Den omsøkte ATV- kjøretrasé vurderes til å være i strid med verneformålet, og at tiltaket vil føre til skade på verneverdiene. Da endelig plassering av traséen ikke er beskrevet i søknaden, er det lagt vekt på at veien uansett vil gå i et åpent fjellandskap, der landskapsvirkningen vil kunne være betydelig. Det er videre lagt vekt på at en eventuell tillatelse vil kunne føre til presedens for andre tilsvarende søknader både innenfor Øyungen landskapsvernområde og øvrige landskapsvernområder rundt Forollhogna. For ytterligere begrunnelse vises det til saksutredning.»

Det gjøres oppmerksom på at det også kreves tillatelse fra grunneier/rettighetshaver og kommunen i forbindelse med tiltaket. Søknad om bruk av helikopter og annen motorisert ferdsel behandles av kommunen.

Aktivitetsrapport for Høgskolen i Østfold sin forskningsstasjon i Hessdalen 2017 - 2024

Rapporten gir en oversikt over alle offentlige besøk som Høgskolen har gjort i perioden. Stasjonen har overnattingsplass til 4 personer med kjøkken og toalett.

Antall overnattinger er angitt i rapporten.

Stasjonen drives av solceller i kombinasjon med brenselceller og vindmølle for batterilading.

Transport av tungt utstyr har blitt begrenset til vinterperioden da man kan bruke snøscooter.

Høgskolen har ved en anledning benyttet entreprenør fra dalen til å frakte opp nye batterier, etter at vi hadde hatt syrelekkasje p.g.a frostsprengning av gamle batterier.

All annen transport har foregått til fots etter en fast merket rute for å begrense belastningen på naturen. Forskningsstasjonen har planmessig blitt fylt opp med utstyr slik at transportbehovet for hver tur har blitt redusert.

Forskningsstasjonen er autonom og leverer daglig forskningsdata via mobilnett.

31.03.2017 – Transport: Snøscooter + truger

Befaring av plasseringssted til Høgskolens forskningsstasjon med Nasjonalparkstyret for Forollhogna, på fjellet Skarvan i Hessdalen 975 m.o.h

24.04.2017

Vedtak om midlertidig tillatelse til oppføring av forskningsstasjon i Hessdalen fra Nasjonalparkstyret i Forollhogna.

26.09.2017 – Transport: Bæring til fots.

Feltaksjon med 18 forskere og studenter for klargjøring av forsknings sted på Skarvan 975 m

17.03.2018 - Transport: Snøscooter

Fundament for forskningsstasjon etablert på Skarvan 975 m.o.h.

04.04.2018 - Transport: Snøscooter & Helikopter

Hessdalen forskningsstasjon bestående av tre containermoduler etablert på fjellet Skarvan i Hessdalen i.h.t. vedtak fra Nasjonalparkstyret. Utstyr fløyet inn med helikopter.

10.04.2018 - Transport: Snøscooter

Hessdalen forskningsstasjon ferdig montert og bardunert av studenter fra Høgskolen i Østfold

28.04.2018 - Transport: Snøscooter

Hessdalen forskningsstasjon utstyrt med solcellepaneler for bærekraftig drift.

10.08.2018 – 12.08.2018 – Transport: Bæring til fots

Befaring og service på forskningsstasjon

26.09.2018 – 28.09.2018

Presentasjon av data fra Hessdalen på forskningskonferansen «Atmospheric Electricity» på Kypros. Arrangør: European cooperation in science & technology, COST.

<https://www.cost.eu/>

04.10.2018- 21.10.2018 – Transport: Bæring til fots + overnatting

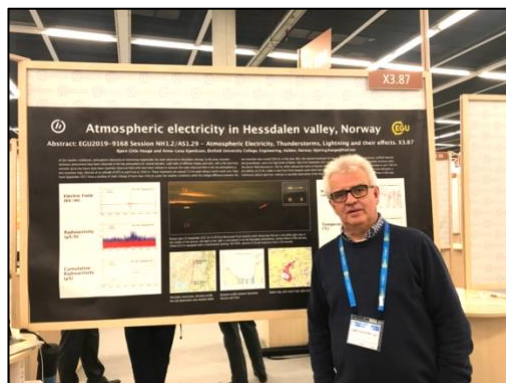
Første feltforsknings oppdrag i Hessdalen med studenter og forskere installert i den nye forskningsstasjonen på Skarvan 975 m.o.h.

27.03.2019 – 07.04.2019 – Transport: Snøscooter + overnatting
Første feltforskningsoppdrag i Hessdalen om vinteren, igangkjøring av datarom på Skarvan.

10.04.2019 – 14.04.2019
Presentasjon av data på forskningskonferansen EGU i Wien.
Arrangør: European Geosciences Union, General Assembly, EGU
<https://www.egu.eu/>

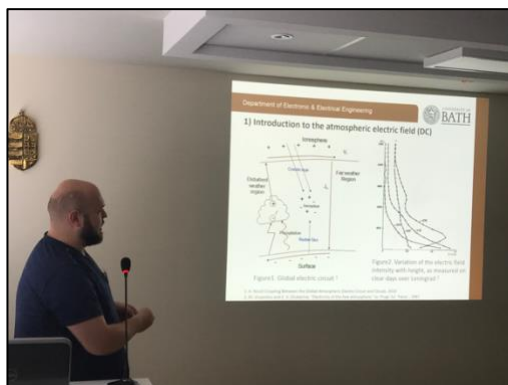

28.06.2019 – 29.06.2019– Transport: Bæring til fots + overnatting
Vedlikeholdsoppdrag i Hessdalen, installasjon av kjøkkenutstyr på Skarvan

23.09.2019 – 25.9.2019

Presentasjon av data fra Hessdalen på forskningskonferansen «Atmospheric Electricity» i Sopron, Tsjekkia. Arrangør: European cooperation in science & technology, COST.
<https://www.cost.eu/>

27.09.2019 – 13.10.2019 – Transport: Bæring til fots + overnatting
Feltforskningsoppdrag med studenter g forskere

30.10.2019 – 31.10.2019 – Transport: Bæring til fots + overnatting
Serviceoppdrag på Skarvan, installasjon av brenselcelle. Tom Mauno + 3 stud.

29.02.2020 – 01.03.2020

Testoppdrag på Tredalen Hvaler, opplæring.

12.03.2020

COVID NEDSTENGING

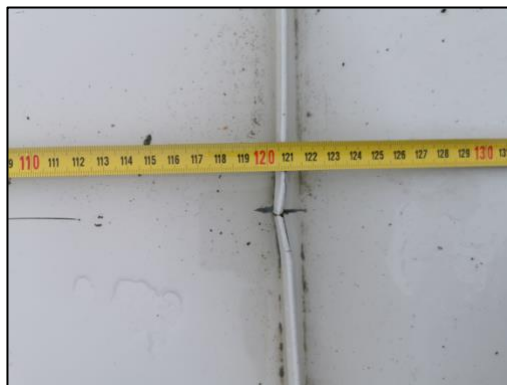
26.06.2020 – 28.06.2020 - Transport: Bæring til fots + overnatting
Vedlikeholdsoppdrag, service på Boltek ALK, Michelle, BGH

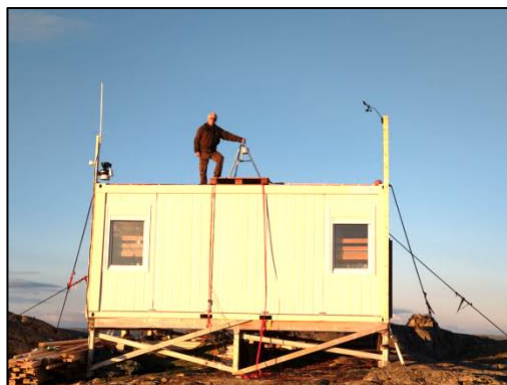
19.09.2020 – 20.09.2020 - Transport: Bæring til fots + overnatting
Serviceoppdrag på magnetometer ALK + TM

21.06.2021 - Transport: Bæring til fots
Serviceoppdrag på grunn av lekkasje i taket J.M

06.07.2021 – 08.07.2021 - Transport: Bæring til fots + overnatting
Serviceoppdrag på værstasjon ALK + BGH

25.09.2021

Covid nedstengning opphevet

11.10.2021 – 17.10.2021 – Transport: Bæring til fots + overnatting
Feltforskningsoppdrag med studenter og forskere

28.03.2022 - 03.04.2022 – Transport: Snøscooter + overnatting
Forskningsoppdrag med studenter og forskere samt installasjon av vindmølle

21.09.2022 – 06.10.2022 – Transport: Bæring til fots + overnatting
21.09.2022 Batteritransport med ATV
Forskningsoppdrag med studenter og forskere, batteriutbedring J.M.

12.10.2022 – 14.10.2022

Presentasjon av data på forskningskonferansen CAIPAN i Toulouse, Frankrike

<https://www.cnes-geipan.fr/fr/node/59754>

17.08.2023 – 19.08.2023 – Transport: Bæring til fots + overnatting
Serviceopdrag p.g.a lekkasje BGH + ALK

For mer detaljert omtale se:

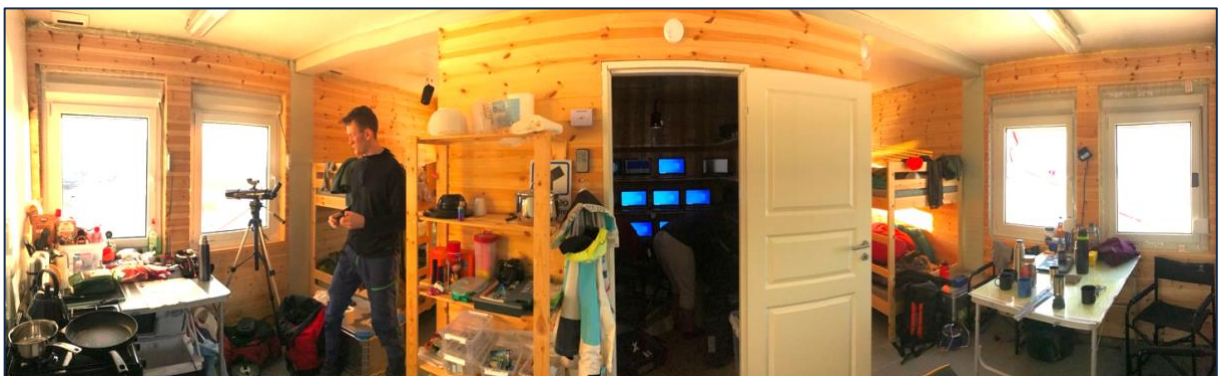
<https://www.facebook.com/Hessdalen.observatory/>

<https://www.facebook.com/arcticssciencecamp/>

Datarom i Hessdalen observatorium for kontinuerlig måling og logging av data.
Strømforsyning via solceller, vindmølle og metanol brenselcelle (ned til venstre)

Interiør i Hessdalen observatorium, datarom i midten.
Kjøkken, toalett, lager, datarom og soveplass til 4stk.

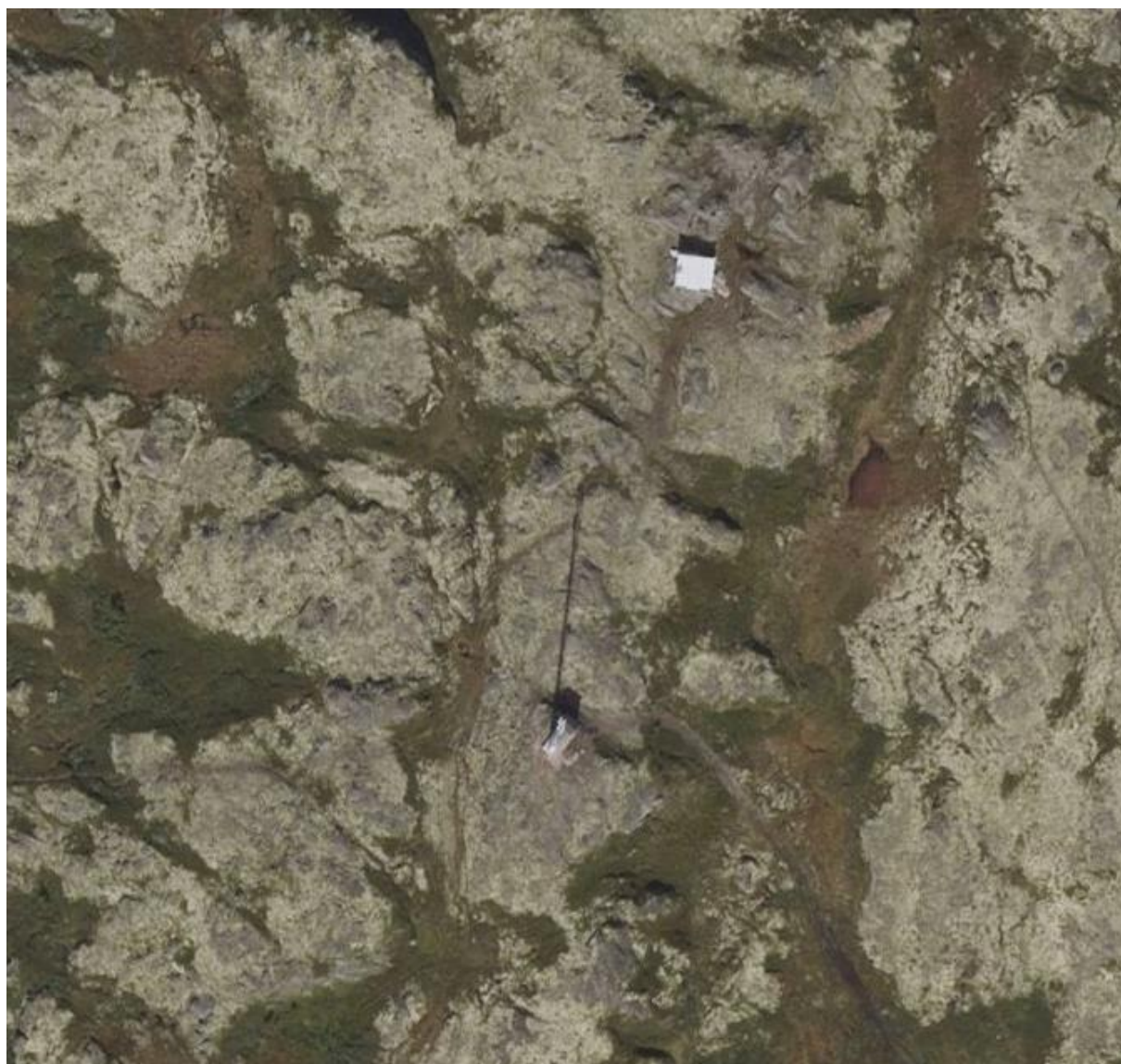
Plassering av forskningsstasjon vist på kart med rød sirkel

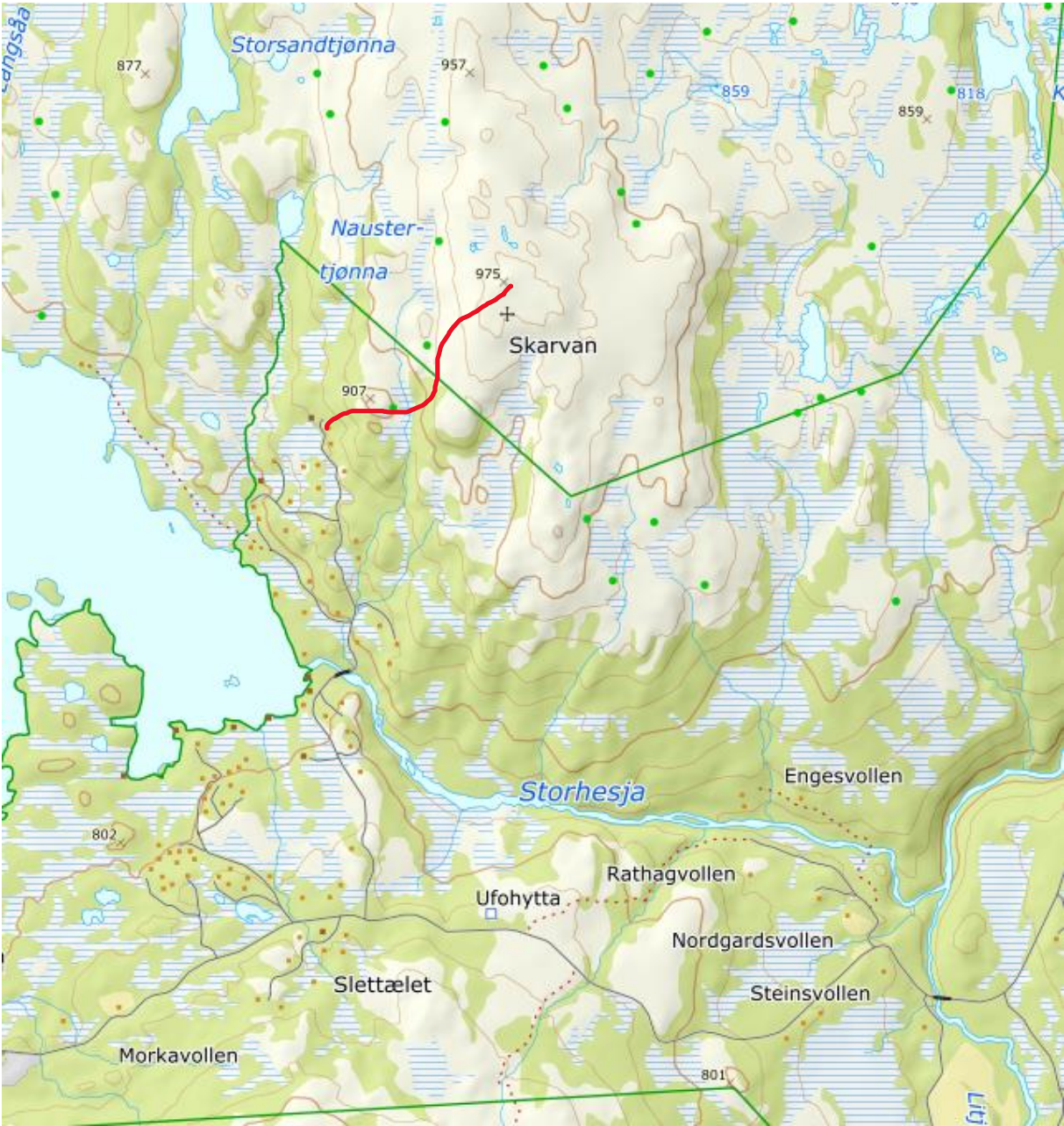
Senterposisjon: 301730.44, 6967430.12
Koordinatsystem: EPSG:25833
Utskriftsdato: 02.03.2021

Flyfoto av forskningsstasjon fra norgeskart.no
Forskningsstasjonen øverst, mobilmast med instrumentrom ned midt på.

Detaljkart som viser trase opp til forskningsstasjon, trase merket rød.

Nasjonalparkstyret for Forolhogna
Postboks 2600, 7734 Steinkjær
sftlpost@statsforvalteren.no
Hans Bull, Nasjonalparkforvalter

Deres ref.: 2024/2400 Vår ref: 17/00819-5 Dato: 0803-2024

Aktivitetsrapport for Høgskolen i Østfold sin forskningsstasjon på Skarvan (975m.o.h) og søknad om forlengelse av midlertidig brukstillatelse.

Etter Nasjonalparkstyrets vedtak 24.04.2017 påbegynte høgskolen arbeidet med etablering av en forskningsstasjon på fjellet Skarvan. Denne forskningsstasjonen sto ferdig til bruk 28.04.2018. Samtidig etablerte Høgskolen et eget forskingsfag for studenter, IRF32621 Feltforskning.
<https://www.hiof.no/studier/emner/iio/ing/2022/host/irf32621.html>

Den overordnede forskningen ledes av en egen forskingsgruppe i Atmosfærefysikk med internasjonal deltagelse fra ledende forskere i Italia, Frankrike, Nederland og Hellas.
<https://www.hiof.no/iio/ing/english/research/groups/atmosphere-physics/>

Resultater fra forskningen i Hessdalen blir vanligvis presentert årlig i Wien på den internasjonale konferansen: EGU, European Geosciences Union, General Assembly.
<https://www.egu.eu/>

Som resultat av etablering av forskningsstasjonen ble Høgskolen invitert inn i EU sin forskningsgruppe COST, European cooperation in science and technology:
CA15211 - Atmospheric Electricity Network: coupling with the Earth System, climate and biological systems (ELECTRONET)
<https://www.cost.eu/actions/CA15211/#tabs|Name:management-committee>

Den årlige faste aktiviteten i Hessdalen, foruten sporadiske serviceoppdrag, begrenser seg til et feltforsknings oppdrag på 1 uke om vinteren (mars/april) og et oppdrag om høsten på 2 uker (september/oktober).
Utstyret som benyttes krever mest mulig mørke og derfor er sommerperioden utelukket, samt de perioder der månen er oppe. Forskningsstasjonen er autonom og oversender daglig data. Se vedlagt rapport.

Høgskolen ønsker å fortsette den verdifulle aktiviteten på Skarvan, der særlig den desentraliserte utdanningen av studenter i dalen har vært utslagsgivende for at Olav Thon og Norges forskningsråd tidligere har støttet denne aktiviteten med betydelige midler.

Høgskolen ber derfor om en forlengelse av den midlertidige tillatelsen på nye 7 år, og om nødvendig veiledning slik at dette kan gjennomføres.

Kontaktperson ved Høgskolen i Østfold er Prodekan for Forskning ved Fakultet for Informasjonsteknologi, Ingeniørfag og Økonomi, Tore Gimse tore.gimse@hiof.no

Martin Tandberg
Instituttleder
Høgskolen i Østfold
Institutt for Ingeniørfag

Saksfremlegg

Arkivsak nr.: 2024/511

Saksbehandler: Eli Grete Nisja/Sara Kristiane Eide

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	40/2024	08.11.2024

Budalen, Endalen og Forddalen landskapsvernområder - revisjon av forvaltningsplaner - forslag til forvaltningsmyndighetens retningslinjer

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna vedtar med dette forvaltningsmyndighetens retningslinjer for forvaltningsplanene for Budalen -, Endalen - og Forddalen landskapsvernområde.

Hjemmel

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 i verneforskriftene for hhv. Budalen -, Endalen - og Forddalen landskapsvernområde.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Budalen landskapsvernområde - forvaltningsmyndighetens retningslinjer
- 2 Endalen landskapsvernområde - forvaltningsmyndighetens retningslinjer
- 3 Forddalen landskapsvernområde - forvaltningsmyndighetens retningslinjer

Andre saksdokumenter:

[Forskrift for Budalen landskapsvernområde](#)

[Forskrift for Endalen landskapsvernområde](#)

[Forskrift for Forddalen landskapsvernområde](#)

[Forvaltningsplan for Budalen, Endalen og Forddalen](#)

[Innspill behandlet i nasjonalparkstyret av 14.06.24](#)

[Ny forskrift om vernskog for trondelag til høring](#)

Saksopplysninger

Arbeidsprosess og status

Vi viser til oppstartsmelding av 29.01.2024, gjennomførte innspillmøter våren 2024, innspill behandlet i nasjonalparkstyret i styresak 30/2024 den 14.06.2024, befarings med nasjonalparkstyret 19.-20. august 2024, samt pågående prosess med revisjon av forvaltningsplan for landskapsvernområdene Budalen, Endalen og Forddalen i Midtre Gauldal og Holtålen kommuner.

Det ble i mars 2024 gjennomført møte med Midtre Gauldal kommune og Trøndelag fylkeskommune, og et åpent oppstartsmøte på Enodd i Budal, samt egent møte med Statskog og fjellstyrene for Budal og Singsås.

Frist for innspill ble satt til 3.mai og forlenget til 21. mai 2024, og ble så behandlet i nasjonalparkstyret den 14.06.2024. Det kom totalt inn 5 innspill fra privatpersoner/bruksberettigede. Av offentlige instanser var det mottatt innspill fra Statskog og Statsforvalteren i Trøndelag. Innspill og svar behandlet av nasjonalparkstyret finner dere [her](#).

Den 19.-20. august utførte nasjonalparkstyret befaringer i Budalen og Endalen landskapsvernområder. Formålet med befaringene var å bli bedre kjent med både geografi og forvaltning i verneområdene. Temaene for befarings var i tilknytning pågående revisjonsarbeid, samt oppfølging av tiltak behandlet av nasjonalparkstyret. Her ble også tiltak knyttet til innspill befart.

På bakgrunn av dagens forvaltningsplan, møter, innspill, befaringer og saker behandlet av nasjonalparkstyret og nasjonalparkforvaltere, er det utarbeidet forslag til retningslinjer for Budalen, Endalen og Forddalen landskapsvernområder. Da verneforskrifter og verneformål for landskapsvernområdene i Trøndelag er såpass like, vurderte arbeidsutvalget at det ikke var nødvendig å drøfte retningslinjene for Budalen, Endalen og Forddalen landskapsvernområder i et eget AU-møte før de blir presentert for nasjonalparkstyret. Dette med bakgrunn i den parallelle prosessen med revidering av forvaltningsplaner for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder.

Status videre

Med ønske fra arbeidsutvalget, skal det holdes møter med Midtre Gauldal kommune, Statskog og Budal - og Singsås fjellstyrene, hvor retningslinjene vedtatt av nasjonalparkstyret skal gjennomgås for faglig «språkvask». Dette gjelder spesielt retningslinjer som overlapper lovverk forvaltet av kommunen, byggesak og landbruk, samt eventuelle retningslinjer som også angår grunneier og allmenningene. Møtet vil bli holdt på nyåret etter at utkast til forvaltningsplaner for Øyungen og Ledalen er sendt inn til miljødirektoratet.

Hjemmelsgrunnlag

I følge § 2 i de respektive verneforskriftene er formålet med opprettelsen av hhv:

Budalen landskapsvernområde å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Endalen landskapsvernområde å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Forddalen landskapsvernområde å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap der seterbebyggelse og setervoller er sentrale elementer i landskapsbildet.

Forskriftene for landskapsvernområdene rundt Forollhogna bærer store likheter, spesielt med hensyn til verneformål av seterbebyggelse og kulturminner. Retningslinjene for landskapsvernområdene på statsallmenningss grunn i Trøndelag fylke vil derfor være relativt like.

Myndighet

I styrets vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.5 skal nasjonalparkstyret utarbeide og revidere forvaltningsplanene for sine respektive verneområder.

Nasjonalparkstyret har etter verneforskriftenes § 7 myndighet til å iverksette tiltak for å fremme formålet med vernet, samt at det skal *utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer* for gjennomføring av tiltak når det gjelder oppsyn, skjøtsel, informasjon mv. Forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Kommentarer til retningslinjene

Verneforskriftens § 3, punkt 3:

For skjøtsel og drift av skogen gjelder lov om skogbruk og skogvern, dog er treslags-skifte, bygging av skogsveger og snauhogst av flater større enn 3 daa forbudt.

Forskrift for Vernskog i Trøndelag, som er hjemlet i skogbruksloven, er nå under revidering med frist for høringsuttalelse innen 5. januar 2025. Slik hjemmelen er utformet, vil nye føringer i revidert plan også gjelde skog innenfor Budalen-, Endalen-, og Forddalen landskapsvernområder. Nr. 7 i retningslinjene til § 3, punkt 3 om skogbruk er derfor ikke helt ferdig utarbeidet, men vil bli oppdatert når den reviderte forskriften blir gjeldende. Forslag til ny forskrift finner dere i link under «andre saksdokumenter».

Det vil bli en gjennomgang av retningslinjene under møtet.

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer for Budalen landskapsvernområde

Revidert forvaltningsplan skal utarbeides i fastsatt mal fra Miljødirektoratets «forvaltningsplaner på nett for verneområder» (FPNV). Innenfor rammen av verneforskriften kan planen gi retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging mv., samt mål og tiltak for å ivareta verneverdiene.

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer skal være forankret i forskriften, som danner grunnlaget for forvaltningsmyndighetenes retningslinjer. Nedenfor vises arbeidsdokument hentet fra FPNV, og utkast til retningslinjer for Budalen landskapsvernområde.

Id	Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
1	Verneformål	§2	<p>«Formålet med opprettelsen av Budalen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».</p> <p>Forvaltningsmyndigheten skal i alle saker vurdere hvordan et tiltak eller en aktivitet kan påvirke landskapet. Landskapet skal forvaltes slik at man ivaretar landskapets egenart.</p>
2	Bygninger og andre installasjoner	§3, punkt 1	<p>Området er vernet mot alle tiltak som medfører små og større fysiske inngrep i landskapet. Dersom tiltaket ikke faller innunder forskriftens § 4 - <i>Generelle unntak</i>, eller forskriftens § 5 - <i>Eventuelle unntak etter søknad</i>, er området vernet mot alle inngrep og tiltak. Dette er uavhengig av om tiltaket er søknadspliktig etter annet lovverk. Eksempler: mindre bygg under 15 m², platting, terrasser, takoverbygg, grillhytte, badestamp, gapahuk, kloppsti, tekniske installasjoner som solcelle, ventilatorer, turbiner etc.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må ansees å ville endre landskapets art eller karakter.</p>
3	Veier og annen infrastruktur	§ 3, punkt 1	<p>Bygging av nye veier, både traktorveier og bilveier, og omfattende omlegging av eksisterende veier som medfører inngrep er forbudt. I forbindelse med setre i drift kan det søkes om tiltak knyttet til veiadkomst, jfr. ID #23.</p> <p>I en eventuell søknad må behovet for tiltaket begrunnes og dokumenteres, samt at det må fremgå hvilke tilpasninger, utforming og opprydding som skal gjøres for å hensynta landskap og naturmiljø. Dette vil følges opp gjennom vilkår ved en eventuell tillatelse.</p>

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

4	Reiseliv	§ 3, punkt 1	Det er et forbud mot hensetting av campingvogner og bobiler i mer enn 2 døgn innenfor verneområdet. Denne bestemmelsen tar sikte på å forby langtidsparkering av campingvogner og bobiler, for på den måten å hindre at disse fungerer som en ny boenhet i verneområdet.
5	Friluftsliv	§ 3, punkt 1	<p>Det er et forbud mot fysiske inngrep, slik som <i>anlegg og faste innretninger</i> ... Her inngår oppsett av broer, klopplegging på turveier, gapahuk, og andre tiltak som krever inngrep i naturen i forbindelse med tilrettelegging for friluftslivet. Slike tiltak vil være søknadspliktige.</p> <p>Verneforskriften er ikke til hinder for fri ferdsel til fots eller bruk av tråsykkel og hest til ridning/kløv så lenge dette foregår i henhold til Lov om friluftslivet § 2 (ferdsel i utmark).</p>
6	Løsmasser/Grustak	§3, punkt 2	<p>Uttak av løsmasser (og fast fjell) utgjør et vesentlig inngrep i naturen, og innenfor Budalen landskapsvernområde er det ingen eldre grusuttak som er i bruk. Grus for vegvedlikehold skal derfor hentes utenfor verneområdet.</p> <p>Kartlegging av eventuelle egnede lokaliteter for grusuttak blir fulgt opp gjennom tiltaksplan, jfr. Kap. i forvaltningsplan.</p>
7	Skogbruk	§ 3, punkt 3	<p>I forbindelse med skogsdrift gjelder lov om skogbruk og skogvern med tilhørende forskrifter.</p> <p>Det er tillatt med plukkhogst eller mindre gruppehogster, samt snauhogst av flater på inntil xx daa uten meldeplikt. Snauhogst av flater større enn xx daa er søknadspliktig, jfr. Vedlegg/link (revidert forskrift om vernskog i Trøndelag).</p> <p>Det er ikke tillatt med treslagsskifte eller annen form for tilplanting, bruk av sprøytemidler og bygging av skogsveger innenfor verneområdet.</p>
8	Jakt og fiske	§ 3, punkt 4	Jakt og fiske kan drives i samsvar med gjeldene særlover.
9	Motorferdsel	§ 3, punkt 5	<p>Adgangen til motorferdsel er regulert gjennom de alminnelige reglene i motorferdselloven med tilhørende forskrifter, samt naturmangfoldlovens kap. II og V, der myndighet er tillagt kommunen.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten skal ikke behandle søknader om motorferdsel i utmark som egen sak etter verneforskrift.</p> <p>All motorisert ferdsel skal foregå hensynsfullt og slik at det ikke oppstår forstyrrelser, hjulspor og terrengskader.</p>

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

10	Bygninger og andre installasjoner	§4, punkt 1	<p>Vedlikehold av eksisterende bygg, veger, anlegg, gjerder, bruer, klopper o.l. kan utføres uten søknad.</p> <p>Med vedlikehold menes behov for å foreta utskiftninger med jevne mellomrom på grunn av slitasje, påførte skader grunnet vær og vind og forventet forfall.</p> <p>Bygg Med vedlikehold på bygg menes tiltak som ikke endrer byggets fasade. Tiltak som medfører standardhevinger eller endringer i fasade er ikke å regne som vedlikehold, og derfor søknadspliktig.</p> <p>Bruer og klopper Med vedlikehold på bruer og klopper menes tiltak som ikke medfører vesentlige endringer av funksjon, størrelser eller utseende sammenliknet med eksisterende konstruksjoner.</p> <p>Anlegg i tilknytning jakt og fiske Fiskekultiveringstiltak som krever inngrep i terrenget, som for eksempel nye demninger, er ikke tillatt.</p> <p>Vedlikehold av eksisterende anlegg i tilknyttet jakt og fiske er tillatt uten søknad, så fremt dette ikke fører til fysiske terrenginngrep, fasadeendring og/eller oppgradering av anlegget. Tiltak utover dette er søknadspliktig.</p>
11	Veier og annen infrastruktur	§4, punkt 1	<p>Synnerdalsvegen med tilstøtende sideveger kan vedlikeholdes på en slik måte at vegstandarden opprettholdes.</p> <p>Med vedlikehold på veg og infrastruktur menes grusing, opprensning av grøfter og stikkrenner etc. Drenering, grøfting, standardheving mv., regnes ikke som vedlikehold og er søknadspliktig.</p>
12	Bygninger og andre installasjoner	§4, punkt 2	<p>Med brann og naturskade forstås skader på bygg som skyldes akutte og uforutsette hendelser som brann, ras, flom og storm.</p> <p>Hendelser som frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde, dyr, insekter, bakterier, sopp, råte mv. som forårsaker forfall av bygninger er ikke å forstå som naturskade under denne unntaksbestemmelsen.</p> <p>Forvaltningsmyndighet skal varsles med dokumentasjon på naturskader, og kan sette vilkår for utforming og plassering av nytt bygg. Det vises til ID 17.</p>
13	Landbruk – jord og skogbruk	§4, punkt 3	<p>Forskriften er ikke til hinder for beiting og drift av eksisterende setervoller, dyrkede arealer og nødvendig gjerding. Nødvendig gjerding gjelder</p>

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

			setervoll, nattbeite, for syke dyr, kalver, sanking etc. i tilknytning til setervoll. Vedlikehold av eksisterende gjerder er tillatt uten søknad.
14	Landbruk – jord og skogbruk	§4, punkt 4	Anlegg av nødvendige sanketrøer i beitenæring er tillatt uten søknad, så fremt tiltaket ikke medfører terrenginngrep som planering, skjæring, fylling, grusing, mv. Tiltak som medfører terrenginngrep, er søknadspliktig.
15	Redningstjenesten	§4, punkt 5	Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i sikrings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns- og forvaltningsøyemed med hjemmel i lov er tillatt.
16	Byggetekniske spesifikasjoner	§ 5, punkt 1-4	Benevnelsen bebygd areal (BYA) jf. Norsk Standard 3940 skal benyttes ved alle typer byggesøknader. Nyeste versjon av «Grad av utnytting» kan benyttes som veiledning. BYA måles etter utvendig kledning/panel/ytterveggen utside. Forskriften omhandler bygninger for jordbruksformål knyttet til seterdrift og beitebruk. Med det menes bygninger med ulike funksjoner som seterstue, seterfjøs og ulike uthus tilknyttet bebyggelsen og bygningsmiljøet. Fritidsbebyggelse og hytter skal som hovedregel underordne seg retningslinjer for seterbebyggelsen. Søknad om byggetiltak må være skriftlig å gi tilstrekkelig informasjon. Se nasjonalparkstyret sin nettside for veiledning ved søknad.
17	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 1	Det kan gis tillatelse til oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk. Med beitebruk menes slått og beite, ikke slått alene. Forskriften åpner ikke opp for oppføring av nye bygninger med formål fritidsbebyggelse, utleie, turisme eller lignende i verneområdet selv om dette er knyttet til landbruksnæring og kan oppfattes som tilleggsnæring. Oppføring av fritidsbebyggelse er ikke tillatt på grunnmur, eller tufter etter tidligere seterbebyggelse. Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere vilkår om hvordan nybygg skal plasseres og utformes, samt hvordan ombygging/utvidelse av eksisterende bygninger skal tilpasses eksisterende bygningsmiljø. Følgende retningslinjer for bygningsvolum gjøres gjeldene:

			<ul style="list-style-type: none">Nybygg og fundamentering skal følge lokal byggeskikk for område (ref: byggeskikkveilder vedlegg).Nybygg skal ha en enkel rektangulær form, med saltak.Bygningsvolumet skal legges så nær bakken som mulig. Synlig grunnmur/fundamentering skal tildekkes med naturstein, slik at det fremstår som tørrmur. <p>Følgende rentingslinjer for nye uthus (vedbod, utedo, lager):</p> <ul style="list-style-type: none">Enkel rektangulær form, med gavelvegg på byggets kortsida.Bebygd areal inntil 20 m²Mønehøyde inntil 3,5 mUthus skal ha saltak, for mindre uthus inntil 10 m² kan skråtak/pultak tillates, takutstikk inntil 25 cm. <p>Følgende retningslinjer til størrelse og plassering av nye seterhus gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none">Nybygg bør plasseres med møneretning parallelt med terrengkvotene eller den fremherskende vindretning.Bebygd areal inntil 60 m²Bredde inntil 5,5 m utvendig måltMønehøyde inntil 4,5 m.Takutstikk inntil 25 cm.Vindu skal følge lokal byggeskikk, og store, blanke overflater tillates ikke. <p>Følgende retningslinjer for nye fjøs gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none">Nye fjøs må kunne innordne seg landbruksmessige krav og landbruksfaglige behov.Oppføres i rektangulær form med saltak.
18	Bygninger, restaurering	§ 5, punkt 2	<p>Etter søknad kan det tillates restaurering og ombygging av eksisterende bygninger for jordbruksformål eller med tanke på bruksendringer.</p> <p>Restaurering Restaureringen skal ha som utgangspunkt å bevare bygget mest mulig likt det opprinnelige av bygget. For at et bygget skal regnes som et objekt for restaurering, gjøres det en helhetsvurdering der inntil 50 % av taket bør være intakt.</p> <p>Å gjenreise eller bygge kopier av bygg, som det bare finnes rester igjen av, tillates normalt ikke. Dersom dette skal kunne tillates, må det være som en del av et større samlet kulturlandskapstiltak med allmenn</p>

			<p>verdi. Slike tiltak bør utføres i regi av museumslag, historielag og lignende for å sikre at bygg og landskapstiltak er av kulturhistorisk formidlingsverdi og kan nyttes av allmennheten. Samarbeid og/eller driftsavtaler med offentlige aktører tillegges betydelig vekt.</p> <p>For at forvaltningsmyndighet skal kunne behandle en søknad om restaurering, skal det innhentes kulturvern faglig vurdering fra kulturvernmyndighet.</p> <p>Bruksendring Søknad om selve bruksendring av bygg er ikke hjemlet i verneforskriften, og forvaltningsmyndigheten har dermed ikke hjemmel til å fatte vedtak om bruksendringer. Søknad om bruksendring skal behandles av kommunen etter plan- og bygningslov. Forvaltningsmyndigheten er imidlertid å regne som berørt statlig myndighet i bruksendringssaker, og skal gis mulighet til å uttale seg på saksområdet jf. plan- og bygningsloven § 19-1.</p> <p>Avklaring om bruksendring bør foreligge <u>før</u> søknad om byggetiltak om restaurering/ombygging sendes til forvaltningsmyndighet.</p>
19	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 3	<p>Tilbygg skal tilpasses eksisterende bygg mht. fasade, materialvalg, farge, takteking og vinduer. Tilbygg skal i utgangspunktet skje på byggets lengderetning og etter lokal byggeskikk.</p> <p>Grenser for bebygd areal avgjøres i forhold til byggets formål på eiendommen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Tilbygg til seter som er i aktiv drift:<ul style="list-style-type: none">○ Tilbygg på seterstue/seterbu kan utvides maks 30 % fra byggets areal ved vernetidspunkt, men skal ikke overstige maks totalt areal på 80 m² BYA.○ All bebyggelse skal vurderes i forhold til landbruksbehov.2. Tilbygg på seterstue der eiendommen ikke inngår i aktiv jordbruksdrift, men nyttes til fritidsbruk, og tilbygg på hytte:<ul style="list-style-type: none">○ Tilbygg på seterstue/seterbu/hytte kan utvides maks 30% fra byggets areal ved vernetidspunktet, men skal ikke overstige maks totalt bebygd areal på 60 m² BYA. <p>Byggetiltak som takoverbygg, plattinger, terrasse, veranda etc. er ikke å regne som tilbygg, og behandles etter naturmangfoldlovens § 48, jfr. ID 27.</p>

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

20	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 4	<p>Riving av eldre seterbebyggelse er i utgangspunktet ikke tillatt, men kan etter søknad tillates når særlige grunner foreligger.</p> <p>Kommunen skal innhente kulturfaglig vurdering fra fylkeskommunen før forvaltningsmyndighet kan behandle en søknad om riving.</p>
21	Landbruk – jord og skogbruk	§5, punkt 5	<p>Oppdyrking av nye arealer i tilknytning til tidligere etablerte dyrkingsareal betraktes som nyanlegg og er søknadspliktig.</p> <p>Ved søknad kan det tillates oppdyrking på fastmark. Det skal gjennomføres kartlegginger av potensielt nye oppdyrkingsområder, for å ivareta verdifulle naturtyper og botaniske verdier.</p>
22	Landbruk – jord og skogbruk	§5, punkt 6	<p>Etter søknad kan det åpnes for gjenopptakelse av seterdrift der denne har vært nedlagt. Søknaden må inneholde en landbruksfaglig vurdering som dokumenterer forholdet.</p>
23	Veier og annen infrastruktur	§5, punkt 7	<p>Bygging av nye veier, samt vesentlige utbedringer og endringer betraktes som nyanlegg og er søknadspliktig.</p> <p>Tiltakets betydning for landbruk, utmarksbeite og seterdrift skal dokumenteres ved landbruksfaglig vurdering og tillegges betydelig vekt.</p>
24	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 8	<p>Fremføring av nye kraftlinjer, kabler og telelinjer er søknadspliktige tiltak. Nye kraftlinjer, kabler og telelinjer skal fortrinnsvis legges i bakken og følge allerede etablert infrastruktur. Tiltaket skal ikke gå på bekostning av særskilte botaniske verdier og det skal gjennomføres kartlegginger av potensielle traseer.</p> <p>Vernebestemmelsene er ikke til hinder for bruk av strømaggregat på de aktive seterbrukene.</p>
25	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 9	<p>Utvising av ny seter er søknadsplikt etter verneforskrift, og skal skje i samråd med grunneier, som for dette område er Statskog. Søknad om utvising av ny seter skal derfor inneholde en vurdering fra grunneier og en landbruksfaglig vurdering før den behandles etter verneforskrift og verneformål.</p>
26	Bergvirksomhet	§ 5, punkt 10	<p>Det kan etter søknad åpnes for tiltak knyttet til erosjonssikring av sikkerhetsmessige grunner.</p>
27	Annet	§6	<p>Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 gjelder istedenfor den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften (jf. overgangsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 77).</p> <p>Dispensasjonsbestemmelsen i § 48 er en «kan»-regel, det vil si at selv om vilkårene for å gi</p>

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

			<p>dispensasjon er oppfylt, så er det ingen som har krav på dispensasjon.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten kan utarbeide egne styringsdokument med dispensasjonspraksis etter naturmangfoldlovens § 48 for tiltak som ikke er hjemlet i forskrift om landskapsvern. Denne forvaltningspraksisen kan likevel ikke utgjøre en del av ordinær forvaltningsplan.</p> <p>For mer informasjon om naturmangfoldloven § 48 se under <u>«sentrale føringer»</u>.</p>
--	--	--	---

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer for Endalen landskapsvernområde

Revidert forvaltningsplan skal utarbeides i fastsatt mal fra Miljødirektoratets «forvaltningsplaner på nett for verneområder» (FPNV). Innenfor rammen av verneforskriften kan planen gi retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging mv., samt mål og tiltak for å ivareta verneverdiene.

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer skal være forankret i forskriften, som danner grunnlaget for forvaltningsmyndighetenes retningslinjer. Nedenfor vises arbeidsdokument hentet fra FPNV, og utkast til retningslinjer for Endalen landskapsvernområde.

Id	Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
1	Verneformål	§2	<p>«Formålet med opprettelsen av Endalen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».</p> <p>Forvaltningsmyndigheten skal i alle saker vurdere hvordan et tiltak eller en aktivitet kan påvirke landskapet. Landskapet skal forvaltes slik at man ivaretar landskapets egenart.</p>
2	Bygninger og andre installasjoner	§3, punkt 1	<p>Området er vernet mot alle tiltak som medfører små og større fysiske inngrep i landskapet. Dersom tiltaket ikke faller innunder forskriftens § 4 - <i>Generelle unntak</i>, eller forskriftens § 5 - <i>Eventuelle unntak etter søknad</i>, er området vernet mot alle inngrep og tiltak. Dette er uavhengig av om tiltaket er søknadspliktig etter annet lovverk. Eksempler: mindre bygg under 15 m², platting, terrasser, takoverbygg, grillhytte, badestamp, gapahuk, kloppsti, tekniske installasjoner som solcelle, ventilatorer, turbiner etc.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må ansees å ville endre landskapets art eller karakter.</p>
3	Veier og annen infrastruktur	§ 3, punkt 1	<p>Bygging av nye veier, både traktorveier og bilveier, og omfattende omlegging av eksisterende veier som medfører inngrep er forbudt. I forbindelse med setre i drift kan det søkes om tiltak knyttet til veiadkomst, jfr. ID #23.</p> <p>I en eventuell søknad må behovet for tiltaket begrunnes og dokumenteres, samt at det må fremgå hvilke tilpasninger, utforming og opprydding som skal gjøres for å hensynta landskap og naturmiljø.</p>

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

			Dette vil følges opp gjennom vilkår ved en eventuell tillatelse.
4	Reiseliv	§ 3, punkt 1	Det er et forbud mot hensetting av campingvogner og bobiler i mer enn 2 døgn innenfor verneområdet. Denne bestemmelsen tar sikte på å forby langtidsparkering av campingvogner og bobiler, for på den måten å hindre at disse fungerer som en ny boenhet i verneområdet.
5	Friluftsliv	§ 3, punkt 1	Det er et forbud mot fysiske inngrep, slik som <i>anlegg og faste innretninger</i> ... Her inngår oppsett av broer, klopplegging på turveier, gapahuk, og andre tiltak som krever inngrep i naturen i forbindelse med tilrettelegging for friluftslivet. Slike tiltak vil være søknadspliktige. Verneforskriften er ikke til hinder for fri ferdsel til fots eller bruk av tråsykkel og hest til ridning/kløv så lenge dette foregår i henhold til Lov om friluftslivet § 2 (ferdsel i utmark).
6	Løsmasser/Grustak	§3, punkt 2	Grus for vegvedlikehold skal hentes utenfor verneområdet.
7	Skogbruk	§ 3, punkt 3	I forbindelse med skogsdrift gjelder lov om skogbruk og skogvern med tilhørende forskrifter. Det er tillatt med plukkhogst eller mindre gruppehogster, samt snauhogst av flater på inntil xx daa uten meldeplikt. Snauhogst av flater større enn xx daa er søknadspliktig, jfr. Vedlegg (revidert forskrift om vernskog i Trøndelag). Det er ikke tillatt med treslagsskifte eller annen form for tilplanting, bruk av sprøytemidler og bygging av skogsveger innenfor verneområdet.
8	Jakt og fiske	§ 3, punkt 4	Jakt og fiske kan drives i samsvar med gjeldene særlover.
9	Motorferdsel	§ 3, punkt 5	Adgangen til motorferdsel er regulert gjennom de alminnelige reglene i motorferdselloven med tilhørende forskrifter, samt naturmangfoldlovens kap. II og V, der myndighet er tillagt kommunen. Forvaltningsmyndigheten skal ikke behandle søknader om motorferdsel i utmark som egen sak etter verneforskrift. All motorisert ferdsel skal foregå hensynsfullt og slik at det ikke oppstår forstyrrelser, hjulspor og terrengskader.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

10	Bygninger og andre installasjoner	§4, punkt 1	<p>Vedlikehold av eksisterende bygg, vegger, anlegg, gjerder, bruer, klopper o.l. kan utføres uten søknad.</p> <p>Med vedlikehold menes behov for å foreta utskiftninger med jevne mellomrom på grunn av slitasje, påførte skader grunnet vær og vind og forventet forfall.</p> <p>Bygg Med vedlikehold på bygg menes tiltak som ikke endrer byggets fasade. Tiltak som medfører standardhevinger eller endringer i fasade er ikke å regne som vedlikehold, og derfor søknadspliktig.</p> <p>Bruer og klopper Med vedlikehold på bruer og klopper menes tiltak som ikke medfører vesentlige endringer av funksjon, størrelser eller utseende sammenliknet med eksisterende konstruksjoner.</p> <p>Anlegg i tilknytning jakt og fiske Fiskekultiveringstiltak som krever inngrep i terrenget, som for eksempel nye demninger, er ikke tillatt.</p> <p>Vedlikehold av eksisterende anlegg i tilknyttet jakt og fiske er tillatt uten søknad, så fremt dette ikke fører til fysiske terrenginngrep, fasadeendring og/eller oppgradering av anlegget. Tiltak utover dette er søknadspliktig.</p>
11	Veier og annen infrastruktur	§4, punkt 1	<p>Endalsvegen med tilstøtende sideveger kan vedlikeholdes på en slik måte at vegstandarden opprettholdes.</p> <p>Med vedlikehold på veg og infrastruktur menes grusing, opprensning av grøfter og stikkrenner etc. Drenering, grøfting, standardheving mv., regnes ikke som vedlikehold og er søknadspliktig.</p>
12	Bygninger og andre installasjoner	§4, punkt 2	<p>Med brann og naturskade forstås skader på bygg som skyldes akutte og uforutsette hendelser som brann, ras, flom og storm.</p> <p>Hendelser som frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde, dyr, insekter, bakterier, sopp, råte mv. som forårsaker forfall av bygninger er ikke å forstå som naturskade under denne unntaksbestemmelsen.</p> <p>Forvaltningsmyndighet skal varsles med dokumentasjon på naturskader, og kan sette vilkår for utforming og plassering av nytt bygg. Det vises til ID 17.</p>
13	Landbruk – jord og skogbruk	§4, punkt 3	<p>Forskriften er ikke til hinder for beiting og drift av eksisterende setervoller, dyrkede arealer og</p>

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

			<p>nødvendig gjerding. Nødvendig gjerding gjelder setervoll, nattbeite, for syke dyr, kalver, sanking etc. i tilknytning til setervoll.</p> <p>Vedlikehold av eksisterende gjerder er tillatt uten søknad.</p>
14	Landbruk – jord og skogbruk	§4, punkt 4	<p>Anlegg av nødvendige sanketrøer i beitenæring er tillatt uten søknad, så fremt tiltaket ikke medfører terrenginngrep som planering, skjæring, fylling, grusing, mv.</p> <p>Tiltak som medfører terrenginngrep, er søknadspliktig.</p>
15	Redningstjenesten	§4, punkt 5	<p>Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i sikrings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns- og forvaltningsøyemed med hjemmel i lov er tillatt.</p>
16	Byggetekniske spesifikasjoner	§ 5, punkt 1-4	<p>Benevnelsen bebygd areal (BYA) jf. Norsk Standard 3940 skal benyttes ved alle typer byggesøknader. Nyeste versjon av «Grad av utnyttning» kan benyttes som veiledning. BYA måles etter utvendig kledning/panel/ytterveggen utside.</p> <p>Forskriften omhandler bygninger for jordbruksformål knyttet til seterdrift og beitebruk. Med det menes bygninger med ulike funksjoner som seterstue, seterfjøs og ulike uthus tilknyttet bebyggelsen og bygningsmiljøet.</p> <p>Fritidsbebyggelse og hytter skal som hovedregel underordne seg retningslinjer for seterbebyggelsen.</p> <p>Søknad om byggetiltak må være skriftlig å gi tilstrekkelig informasjon. Se nasjonalparkstyret sin nettside for veiledning ved søknad.</p>
17	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 1	<p>Det kan gis tillatelse til oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk. Med beitebruk menes slått og beite, ikke slått alene.</p> <p>Forskriften åpner ikke opp for oppføring av nye bygninger med formål fritidsbebyggelse, utleie, turisme eller lignende i verneområdet selv om dette er knyttet til landbruksnæring og kan oppfattes som tilleggsnæring. Oppføring av fritidsbebyggelse er ikke tillatt på grunnmur, eller tufter etter tidligere seterbebyggelse.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere vilkår om hvordan nybygg skal plasseres og utformes, samt hvordan ombygging/utvidelse av eksisterende bygninger skal tilpasses eksisterende bygningsmiljø.</p>

			<p>Følgende retningslinjer for bygningsvolum gjøres gjeldene:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nybygg og fundamentering skal følge lokal byggeskikk for område (ref: byggeskikkveilder vedlegg).• Nybygg skal ha en enkel rektangulær form, med saltak.• Bygningssvolumet skal legges så nær bakken som mulig. Synlig grunnmur/fundamentering skal tildekkes med naturstein, slik at det fremstår som tørrmur. <p>Følgende retningslinjer for nye uthus (vedbod, utedo, lager):</p> <ul style="list-style-type: none">• Enkel rektangulær form, med gavelvegg på byggets kortsida.• Bebygd areal inntil 20 m²• Mønehøyde inntil 3,5 m• Uthus skal ha saltak, for mindre uthus inntil 10 m² kan skråtak/pultak tillates, takutstikk inntil 25 cm. <p>Følgende retningslinjer til størrelse og plassering av nye seterhus gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nybygg bør plasseres med møneretning parallelt med terrengkvotene eller den fremherskende vindretning.• Bebygd areal inntil 60 m²• Bredde inntil 5,5 m utvendig målt• Mønehøyde inntil 4,5 m.• Takutstikk inntil 25 cm.• Vindu skal følge lokal byggeskikk, og store, blanke overflater tillates ikke. <p>Følgende retningslinjer for nye fjøs gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nye fjøs må kunne innordne seg landbruksmessige krav og landbruksfaglige behov.• Oppføres i rektangulær form med saltak.
18	Bygninger, restaurering	§ 5, punkt 2	<p>Etter søknad kan det tillates restaurering og ombygging av eksisterende bygninger for jordbruksformål eller med tanke på bruksendringer.</p> <p>Restaurering Restaureringen skal ha som utgangspunkt å bevare bygget mest mulig likt det opprinnelige av bygget. For at et bygget skal regnes som et objekt for restaurering, gjøres det en helhetsvurdering der inntil 50 % av taket bør være intakt.</p> <p>Å gjenreise eller bygge kopier av bygg, som det bare finnes rester igjen av, tillates normalt ikke. Dersom</p>

			<p>dette skal kunne tillates, må det være som en del av et større samlet kulturlandskapstiltak med allmenn verdi. Slike tiltak bør utføres i regi av museums- og historielag og lignende for å sikre at bygg og landskapstiltak er av kulturhistorisk formidlingsverdi og kan nyttes av allmennheten. Samarbeid og/eller driftsavtaler med offentlige aktører tillegges betydelig vekt.</p> <p>For at forvaltningsmyndighet skal kunne behandle en søknad om restaurering, skal det innhentes kulturvern- og faglig vurdering fra kulturvernmyndighet.</p> <p>Bruksendring Søknad om selve bruksendring av bygg er ikke hjemlet i verneforskriften, og forvaltningsmyndigheten har dermed ikke hjemmel til å fatte vedtak om bruksendringer. Søknad om bruksendring skal behandles av kommunen etter plan- og bygningslov. Forvaltningsmyndigheten er imidlertid å regne som berørt statlig myndighet i bruksendringssaker, og skal gis mulighet til å uttale seg på saksområdet jf. plan- og bygningsloven § 19-1.</p> <p>Avklaring om bruksendring bør foreligge <u>før</u> søknad om byggetiltak om restaurering/ombygging sendes til forvaltningsmyndighet.</p>
19	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 3	<p>Tilbygg skal tilpasses eksisterende bygg mht. fasade, materialvalg, farge, taktekking og vinduer. Tilbygg skal i utgangspunktet skje på byggets lengderetning og etter lokal byggeskikk.</p> <p>Grenser for bebyggd areal avgjøres i forhold til byggets formål på eiendommen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Tilbygg til seter som er i aktiv drift:<ul style="list-style-type: none">○ Tilbygg på seterstue/seterbu kan utvides maks 30 % fra byggets areal ved vernetidspunkt, men skal ikke overstige maks totalt areal på 80 m² BYA.○ All bebyggelse skal vurderes i forhold til landbruksbehov.2. Tilbygg på seterstue der eiendommen ikke inngår i aktiv jordbruksdrift, men nyttes til fritidsbruk, og tilbygg på hytte:<ul style="list-style-type: none">○ Tilbygg på seterstue/seterbu/hytte kan utvides maks 30% fra byggets areal ved vernetidspunktet, men skal ikke overstige maks totalt bebyggd areal på 60 m² BYA.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

			Byggetiltak som takoverbygg, plattinger, terrasse, veranda etc. er ikke å regne som tilbygg, og behandles etter naturmangfoldlovens § 48, jfr. ID 27.
20	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 4	Riving av eldre seterbebyggelse er i utgangspunktet ikke tillatt, men kan etter søknad tillates når særlige grunner foreligger. Kommunen skal innhente kulturfaglig vurdering fra fylkeskommunen før forvaltningsmyndighet kan behandle en søknad om riving.
21	Landbruk – jord og skogbruk	§5, punkt 5	Oppdyrking av nye arealer i tilknytning til tidligere etablerte dyrkingsareal betraktes som nyanlegg og er søknadspliktig. Ved søknad kan det tillates oppdyrking på fastmark. Det skal gjennomføres kartlegginger av potensielt nye oppdyrkingsområder, for å ivareta verdifulle naturtyper og botaniske verdier.
22	Landbruk – jord og skogbruk	§5, punkt 6	Etter søknad kan det åpnes for gjenopptakelse av seterdrift der denne har vært nedlagt. Søknaden må inneholde en landbruksfaglig vurdering som dokumenterer forholdet.
23	Veier og annen infrastruktur	§5, punkt 7	Bygging av nye veier, samt vesentlige utbedringer og endringer betraktes som nyanlegg og er søknadspliktig. Tiltakets betydning for landbruk, utmarksbeite og seterdrift skal dokumenteres ved landbruksfaglig vurdering og tillegges betydelig vekt.
24	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 8	Fremføring av nye kraftlinjer, kabler og telelinjer er søknadspliktige tiltak. Nye kraftlinjer, kabler og telelinjer skal fortrinnsvis legges i bakken og følge allerede etablert infrastruktur. Tiltaket skal ikke gå på bekostning av særskilte botaniske verdier og det skal gjennomføres kartlegginger av potensielle traseer. Vernebestemmelsene er ikke til hinder for bruk av strømaggregat på de aktive seterbrukene.
25	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 9	Utvising av ny seter er søknadsplikt etter verneforskrift, og skal skje i samråd med grunneier, som for dette område er Statskog. Søknad om utvising av ny seter skal derfor inneholde en vurdering fra grunneier og en landbruksfaglig vurdering før den behandles etter verneforskrift og verneformål.
26	Bergvirksomhet	§ 5, punkt 10	Det kan etter søknad åpnes for tiltak knyttet til erosjonssikring av sikkerhetsmessige grunner.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

27	Annet	§6	<p>Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 gjelder istedenfor den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften (jf. overgangsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 77).</p> <p>Dispensasjonsbestemmelsen i § 48 er en «kan»-regel, det vil si at selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, så er det ingen som har krav på dispensasjon.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten kan utarbeide egne styringsdokument med dispensasjonspraksis etter naturmangfoldlovens § 48 for tiltak som ikke er hjemlet i forskrift om landskapsvern. Denne forvaltningspraksisen kan likevel ikke utgjøre en del av ordinær forvaltningsplan.</p> <p>For mer informasjon om naturmangfoldloven § 48 se under <u>«sentrale føringer»</u>.</p>
----	-------	----	--

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer for Forddalen landskapsvernområde

Revidert forvaltningsplan skal utarbeides i fastsatt mal fra Miljødirektoratets «forvaltningsplaner på nett for verneområder» (FPNV). Innenfor rammen av verneforskriften kan planen gi retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging mv., samt mål og tiltak for å ivareta verneverdiene.

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer skal være forankret i forskriften, som danner grunnlaget for forvaltningsmyndighetenes retningslinjer. Nedenfor vises arbeidsdokument hentet fra FPNV, og utkast til retningslinjer for Forddalen landskapsvernområde.

Id	Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
1	Verneformål	§2	<p>«Formålet med opprettelsen av Forddalen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap der seterbebyggelse og setervoller er sentrale elementer i landskapsbildet».</p> <p>Forvaltningsmyndigheten skal i alle saker vurdere hvordan et tiltak eller en aktivitet kan påvirke landskapet. Landskapet skal forvaltes slik at man ivaretar landskapets egenart.</p>
2	Bygninger og andre installasjoner	§3, punkt 1	<p>Området er vernet mot alle tiltak som medfører små og større fysiske inngrep i landskapet. Dersom tiltaket ikke faller innunder forskriftens § 4 - <i>Generelle unntak</i>, eller forskriftens § 5 - <i>Eventuelle unntak etter søknad</i>, er området vernet mot alle inngrep og tiltak. Dette er uavhengig av om tiltaket er søknadspliktig etter annet lovverk. Eksempler: mindre bygg under 15 m², platting, terrasser, takoverbygg, grillhytte, badestamp, gapahuk, kloppsti, tekniske installasjoner som solcelle, ventilatorer, turbiner etc.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må ansees å ville endre landskapets art eller karakter.</p>
3	Veier og annen infrastruktur	§ 3, punkt 1	<p>Bygging av nye veier, både traktorveier og bilveier, og omfattende omlegging av eksisterende veier som medfører inngrep er forbudt. I forbindelse med setre i drift kan det søkes om tiltak knyttet til veiadkomst, jfr. ID #23.</p> <p>I en eventuell søknad må behovet for tiltaket begrunnes og dokumenteres, samt at det må fremgå hvilke tilpasninger, utforming og opprydding som skal gjøres for å hensynta landskap og naturmiljø. Dette vil følges opp gjennom vilkår ved en eventuell tillatelse.</p>

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

4	Reiseliv	§ 3, punkt 1	Det er et forbud mot hensetting av campingvogner og bobiler i mer enn 2 døgn innenfor verneområdet. Denne bestemmelsen tar sikte på å forby langtidsparkering av campingvogner og bobiler, for på den måten å hindre at disse fungerer som en ny boenhet i verneområdet.
5	Friluftsliv	§ 3, punkt 1	Det er et forbud mot fysiske inngrep, slik som <i>anlegg og faste innretninger</i> ... Her inngår oppsett av broer, kløpplegging på turveier, gapahuk, og andre tiltak som krever inngrep i naturen i forbindelse med tilrettelegging for friluftslivet. Slike tiltak vil være søknadspliktige. Verneforskriften er ikke til hinder for fri ferdsel til fots eller bruk av tråsykkel og hest til ridning/kløv så lenge dette foregår i henhold til Lov om friluftslivet § 2 (ferdsel i utmark).
6	Løsmasser/Grustak	§3, punkt 2	Det er åpnet for uttak av løsmasser ved grusuttak på Fjesetøian. Uttak av løsmasser fra dette stedet skal kun brukes til den vegstrekningen som ligger innenfor verneområdet. Videre retningslinjer for grusuttaket jfr. vedlegg xx .
7	Skogbruk	§ 3, punkt 3	I forbindelse med skogsdrift gjelder lov om skogbruk og skogvern med tilhørende forskrifter. Det er tillatt med plukkhogst eller mindre gruppehogster, samt snauhogst av flater på inntil xx daa uten meldeplikt. Snauhogst av flater større enn xx daa er søknadspliktig, jfr. Vedlegg (revidert forskrift om vernskog i Trøndelag) . Det er ikke tillatt med treslagsskifte eller annen form for tilplanting, bruk av sprøytemidler og bygging av skogsveger innenfor verneområdet.
8	Jakt og fiske	§ 3, punkt 4	Jakt og fiske kan drives i samsvar med gjeldene særlover.
9	Motorferdsel	§ 3, punkt 5	Adgangen til motorferdsel er regulert gjennom de alminnelige reglene i motorferdselloven med tilhørende forskrifter, samt naturmangfoldlovens kap. II og V, der myndighet er tillagt kommunen. Forvaltningsmyndigheten skal ikke behandle søknader om motorferdsel i utmark som egen sak etter verneforskrift. All motorisert ferdsel skal foregå hensynsfullt og slik at det ikke oppstår forstyrrelser, hjulspor og terrengskader.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

10	Bygninger og andre installasjoner	§4, punkt 1	<p>Vedlikehold av eksisterende bygg, vegger, anlegg, gjerder, bruer, klopper o.l. kan utføres uten søknad.</p> <p>Med vedlikehold menes behov for å foreta utskiftninger med jevne mellomrom på grunn av slitasje, påførte skader grunnet vær og vind og forventet forfall.</p> <p>Bygg Med vedlikehold på bygg menes tiltak som ikke endrer byggets fasade. Tiltak som medfører standardhevinger eller endringer i fasade er ikke å regne som vedlikehold, og derfor søknadspliktig.</p> <p>Bruer og klopper Med vedlikehold på bruer og klopper menes tiltak som ikke medfører vesentlige endringer av funksjon, størrelser eller utseende sammenliknet med eksisterende konstruksjoner.</p> <p>Anlegg i tilknytning jakt og fiske Fiskekultiveringstiltak som krever inngrep i terrenget, som for eksempel nye demninger, er ikke tillatt.</p> <p>Vedlikehold av eksisterende anlegg i tilknyttet jakt og fiske er tillatt uten søknad, så fremt dette ikke fører til fysiske terrenginngrep, fasadeendring og/eller oppgradering av anlegget. Tiltak utover dette er søknadspliktig.</p>
11	Veier og annen infrastruktur	§4, punkt 1	<p>Fordalsveien og Nyhaugveien med tilstøtende sideveger kan vedlikeholdes på en slik måte at vegstandarden opprettholdes.</p> <p>Med vedlikehold på veg og infrastruktur menes grusing, opprensning av grøfter og stikkrenner etc. Drenering, grøfting, standardheving mv., regnes ikke som vedlikehold og er søknadspliktig.</p>
12	Bygninger og andre installasjoner	§4, punkt 2	<p>Med brann og naturskade forstås skader på bygg som skyldes akutte og uforutsette hendelser som brann, ras, flom og storm.</p> <p>Hendelser som frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde, dyr, insekter, bakterier, sopp, råte mv. som forårsaker forfall av bygninger er ikke å forstå som naturskade under denne unntaksbestemmelsen.</p> <p>Forvaltningsmyndighet skal varsles med dokumentasjon på naturskader, og kan sette vilkår for utforming og plassering av nytt bygg. Det vises til ID 17.</p>
13	Landbruk – jord og skogbruk	§4, punkt 3	<p>Forskriften er ikke til hinder for beiting og drift av eksisterende setervoller, dyrkede arealer og</p>

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

			<p>nødvendig gjerding. Nødvendig gjerding gjelder setervoll, nattbeite, for syke dyr, kalver, sanking etc. i tilknytning til setervoll.</p> <p>Vedlikehold av eksisterende gjerder er tillatt uten søknad.</p>
14	Landbruk – jord og skogbruk	§4, punkt 4	<p>Anlegg av nødvendige sanketrøer i beitenæring er tillatt uten søknad, så fremt tiltaket ikke medfører terrenginngrep som planering, skjæring, fylling, grusing, mv.</p> <p>Tiltak som medfører terrenginngrep, er søknadspliktig.</p>
15	Redningstjenesten	§4, punkt 5	<p>Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i sikrings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns- og forvaltningsøyemed med hjemmel i lov er tillatt.</p>
16	Byggetekniske spesifikasjoner	§ 5, punkt 1-4	<p>Benevnelsen bebygd areal (BYA) jf. Norsk Standard 3940 skal benyttes ved alle typer byggesøknader. Nyeste versjon av «Grad av utnyttning» kan benyttes som veiledning. BYA måles etter utvendig kledning/panel/ytterveggen utside.</p> <p>Forskriften omhandler bygninger for jordbruksformål knyttet til seterdrift og beitebruk. Med det menes bygninger med ulike funksjoner som seterstue, seterfjøs og ulike uthus tilknyttet bebyggelsen og bygningsmiljøet.</p> <p>Fritidsbebyggelse og hytter skal som hovedregel underordne seg retningslinjer for seterbebyggelsen.</p> <p>Søknad om byggetiltak må være skriftlig å gi tilstrekkelig informasjon. Se nasjonalparkstyret sin nettside for veiledning ved søknad.</p>
17	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 1	<p>Det kan gis tillatelse til oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk. Med beitebruk menes slått og beite, ikke slått alene.</p> <p>Forskriften åpner ikke opp for oppføring av nye bygninger med formål fritidsbebyggelse, utleie, turisme eller lignende i verneområdet selv om dette er knyttet til landbruksnæring og kan oppfattes som tilleggsnæring. Oppføring av fritidsbebyggelse er ikke tillatt på grunnmur, eller tufter etter tidligere seterbebyggelse.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere vilkår om hvordan nybygg skal plasseres og utformes, samt hvordan ombygging/utvidelse av eksisterende bygninger skal tilpasses eksisterende bygningsmiljø.</p>

			<p>Følgende retningslinjer for bygningsvolum gjøres gjeldene:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nybygg og fundamentering skal følge lokal byggeskikk for område (ref: byggeskikkveilder vedlegg).• Nybygg skal ha en enkel rektangulær form, med saltak.• Bygningssvolumet skal legges så nær bakken som mulig. Synlig grunnmur/fundamentering skal tildekkes med naturstein, slik at det fremstår som tørrmur. <p>Følgende retningslinjer for nye uthus (vedbod, utedo, lager):</p> <ul style="list-style-type: none">• Enkel rektangulær form, med gavelvegg på byggets kortsida.• Bebygd areal inntil 20 m²• Mønehøyde inntil 3,5 m• Uthus skal ha saltak, for mindre uthus inntil 10 m² kan skråtak/pultak tillates, takutstikk inntil 25 cm. <p>Følgende retningslinjer til størrelse og plassering av nye seterhus gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nybygg bør plasseres med møneretning parallelt med terrengkvotene eller den fremherskende vindretning.• Bebygd areal inntil 60 m²• Bredde inntil 5,5 m utvendig målt• Mønehøyde inntil 4,5 m.• Takutstikk inntil 25 cm.• Vindu skal følge lokal byggeskikk, og store, blanke overflater tillates ikke. <p>Følgende retningslinjer for nye fjøs gjelder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nye fjøs må kunne innordne seg landbruksmessige krav og landbruksfaglige behov.• Oppføres i rektangulær form med saltak.
18	Bygninger, restaurering	§ 5, punkt 2	<p>Etter søknad kan det tillates restaurering og ombygging av eksisterende bygninger for jordbruksformål eller med tanke på bruksendringer.</p> <p>Restaurering Restaureringen skal ha som utgangspunkt å bevare bygget mest mulig likt det opprinnelige av bygget. For at et bygget skal regnes som et objekt for restaurering, gjøres det en helhetsvurdering der inntil 50 % av taket bør være intakt.</p>

			<p>Å gjenreise eller bygge kopier av bygg, som det bare finnes rester igjen av, tillates normalt ikke. Dersom dette skal kunne tillates, må det være som en del av et større samlet kulturlandskapstiltak med allmenn verdi. Slike tiltak bør utføres i regi av museumslag, historielag og lignende for å sikre at bygg og landskapstiltak er av kulturhistorisk formidlingsverdi og kan nyttes av allmennheten. Samarbeid og/eller driftsavtaler med offentlige aktører tillegges betydelig vekt.</p> <p>For at forvaltningsmyndighet skal kunne behandle en søknad om restaurering, skal det innhentes kulturvern faglig vurdering fra kulturvernmyndighet.</p> <p>Bruksendring Søknad om selve bruksendring av bygg er ikke hjemlet i verneforskriften, og forvaltningsmyndigheten har dermed ikke hjemmel til å fatte vedtak om bruksendringer. Søknad om bruksendring skal behandles av kommunen etter plan- og bygningslov. Forvaltningsmyndigheten er imidlertid å regne som berørt statlig myndighet i bruksendringssaker, og skal gis mulighet til å uttale seg på saksområdet jf. plan- og bygningsloven § 19-1.</p> <p>Avklaring om bruksendring bør foreligge <u>før</u> søknad om byggetiltak om restaurering/ombygging sendes til forvaltningsmyndighet.</p>
19	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 3	<p>Tilbygg skal tilpasses eksisterende bygg mht. fasade, materialvalg, farge, takteking og vinduer. Tilbygg skal i utgangspunktet skje på byggets lengderetning og etter lokal byggeskikk.</p> <p>Grenser for bebyggd areal avgjøres i forhold til byggets formål på eiendommen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Tilbygg til seter som er i aktiv drift:<ul style="list-style-type: none">○ Tilbygg på seterstue/seterbu kan utvides maks 30 % fra byggets areal ved vernetidspunkt, men skal ikke overstige maks totalt areal på 80 m² BYA.○ All bebyggelse skal vurderes i forhold til landbruksbehov.2. Tilbygg på seterstue der eiendommen ikke inngår i aktiv jordbruksdrift, men nyttes til fritidsbruk, og tilbygg på hytte:<ul style="list-style-type: none">○ Tilbygg på seterstue/seterbu/hytte kan utvides maks 30% fra byggets areal ved vernetidspunktet, men skal ikke overstige maks totalt bebyggd areal på 60 m² BYA.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

			Byggetiltak som takoverbygg, plattinger, terrasse, veranda etc. er ikke å regne som tilbygg, og behandles etter naturmangfoldlovens § 48, jfr. ID 27.
20	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 4	Riving av eldre seterbebyggelse er i utgangspunktet ikke tillatt, men kan etter søknad tillates når særlige grunner foreligger. Kommunen skal innhente kulturfaglig vurdering fra fylkeskommunen før forvaltningsmyndighet kan behandle en søknad om riving.
21	Landbruk – jord og skogbruk	§5, punkt 5	Oppdyrking av nye arealer i tilknytning til tidligere etablerte dyrkingsareal betraktes som nyanlegg og er søknadspliktig. Ved søknad kan det tillates oppdyrking på fastmark. Det skal gjennomføres kartlegginger av potensielt nye oppdyrkingsområder, for å ivareta verdifulle naturtyper og botaniske verdier.
22	Landbruk – jord og skogbruk	§5, punkt 6	Etter søknad kan det åpnes for gjenopptakelse av seterdrift der denne har vært nedlagt. Søknaden må inneholde en landbruksfaglig vurdering som dokumenterer forholdet.
23	Veier og annen infrastruktur	§5, punkt 7	Bygging av nye veier, samt vesentlige utbedringer og endringer betraktes som nyanlegg og er søknadspliktig. Tiltakets betydning for landbruk, utmarksbeite og seterdrift skal dokumenteres ved landbruksfaglig vurdering og tillegges betydelig vekt.
24	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 8	Fremføring av nye kraftlinjer, kabler og telelinjer er søknadspliktige tiltak. Nye kraftlinjer, kabler og telelinjer skal fortrinnsvis legges i bakken og følge allerede etablert infrastruktur. Tiltaket skal ikke gå på bekostning av særskilte botaniske verdier og det skal gjennomføres kartlegginger av potensielle traseer. Vernebestemmelsene er ikke til hinder for bruk av strømaggregat på de aktive seterbrukene.
25	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 9	Utvising av ny seter er søknadsplikt etter verneforskrift, og skal skje i samråd med grunneier, som for dette område er Statskog. Søknad om utvising av ny seter skal derfor inneholde en vurdering fra grunneier og en landbruksfaglig vurdering før den behandles etter verneforskrift og verneformål.
26	Bergvirksomhet	§ 5, punkt 10	Det kan etter søknad åpnes for tiltak knyttet til erosjonssikring av sikkerhetsmessige grunner.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

27	Annet	§6	<p>Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 gjelder istedenfor den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften (jf. overgangsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 77).</p> <p>Dispensasjonsbestemmelsen i § 48 er en «kan»-regel, det vil si at selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, så er det ingen som har krav på dispensasjon.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten kan utarbeide egne styringsdokument med dispensasjonspraksis etter naturmangfoldlovens § 48 for tiltak som ikke er hjemlet i forskrift om landskapsvern. Denne forvaltningspraksisen kan likevel ikke utgjøre en del av ordinær forvaltningsplan.</p> <p>For mer informasjon om naturmangfoldloven § 48 se under <u>«sentrale føringer»</u>.</p>
----	-------	----	--

ST 41/2024 Referatsaker

Synnerdalsveien ved Per Erik Sørløkken
Enoddveien 1138
7298 BUDALEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2023/12660-25 432.3

Deres ref.

Dato 15.08.2024

Avtale - Budalen landskapsvernområde - oversendelse av signert avtale for drift og tilsyn av innfallsport og info-punkt - 2024-2025

Vi viser til tidligere dialog om avtalen for drift og tilsyn av innfallsporten ved Storbekjøya og info-punktet ved Hognarasten i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde, og oversender med dette signert avtale for årene 2024 og 2025. Henviser ellers til avtalen.

Faktura sendes så snart oppdraget for året er avsluttet, og senest innen 1.november, jf. punkt 3 i avtalen.

Saken refereres for nasjonalparkstyret for Forollhogna, og økonomien rapporteres til Miljødirektoratet.

Vi takker for velviljen til å være med på drift og tilsyn av innfallsporten og info-punktet i Budalen landskapsvernområde, og ser fram til fortsatt godt samarbeide! Dersom det oppstår situasjoner som er uklare, så er det bare å ta kontakt.

Fortsatt god sommer!

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Synnerdalsveien - signert avtale - Storbekjøya og Hognarasten

Kvikne utmarksråd
Vollaveien 221
2512 KVIKNE

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2023/12660-26 432.3

Deres ref.

Dato 15.08.2024

Avtale - Forollhogna nasjonalpark - oversendelse av signert avtale for drift av innfallsporten ved Svartsjøen - 2024-2025

Vi viser til tidligere dialog om avtalen for drift og tilsyn av innfallsporten ved Svartsjøen, og oversender med dette signert avtale for årene 2024 og 2025. Henviser ellers til avtalen.

Faktura sendes så snart oppdraget for året er avsluttet, og senest innen 1.november, jf. punkt 3 i avtalen.

Saken refereres for nasjonalparkstyret for Forollhogna, og økonomien rapporteres til Miljødirektoratet.

Vi takker for velviljen til å være med på drift og tilsyn av denne innfallsporten til Forollhogna nasjonalpark, og ser fram til fortsatt godt samarbeide! Dersom det oppstår situasjoner som er uklare, så er det bare å ta kontakt.

Fortsatt god sommer!

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Kvikne utmarksråd - signert avtale - drift og vedlikehold ved Svartsjøen

Aina Eggen
Kopparleden 7667
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2023/12660-0 432.3

Deres ref.

Dato 01.11.2024

Avtale - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - oversendelse av signert avtale for tilsyn og renhold av utedo ved parkering i Såttåhaugen - 2024-2025

Vi viser til tidligere dialog om avtalen for tilsyn og renhold av utedo ved parkeringsplassen i Såttåhaugen innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, og oversender med dette signert avtale for årene 2024 og 2025. Henviser ellers til avtalen.

Faktura sendes så snart oppdraget for året er avsluttet, og senest innen 1.november, jf. punkt 3 i avtalen.

Saken refereres for nasjonalparkstyret for Forollhogna, og økonomien rapporteres til Miljødirektoratet.

Vi takker for velviljen til å være med på drift og tilsyn av innfallsporten og info-punktet i Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, og ser fram til fortsatt godt samarbeide! Dersom det oppstår situasjoner som er uklare, så er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg
1 Signert avtale Aina Eggen

Jon Horten
Øvre Dalsbygdveien 51
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2023/12660-0 432.3

Deres ref.

Dato 01.11.2024

Avtale - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - oversendelse av signert avtale for tilsyn av parkeringsanlegg og info-punkt i Såttåhaugen - 2024-2025

Vi viser til tidligere dialog om avtalen for tilsyn og lettere drift av parkeringsanlegg og info-punkt ved Såttåhaugen innenfor Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, og oversender med dette signert avtale for årene 2024 og 2025. Henviser ellers til avtalen.

Faktura sendes så snart oppdraget for året er avsluttet, og senest innen 1.november, jf. punkt 3 i avtalen.

Saken refereres for nasjonalparkstyret for Forollhogna, og økonomien rapporteres til Miljødirektoratet.

Vi takker for velviljen til å være med på drift og tilsyn av innfallsporten og info-punktet i Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, og ser fram til fortsatt godt samarbeide! Dersom det oppstår situasjoner som er uklare, så er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Signert avtale Jon Horten

Fra: Adolfsen, Pål[pal.adolfsen@vetinst.no]
Sendt: 02.09.2024 14:51:38
Til: Julien, Kristian;Nisja, Eli Grete;Ålen
fjellstyre[kristian.julien@statsforvalteren.no; eli.nisja@statsforvalteren.no; alen@fjellstyrene.no]
Kopi: Bardal, Helge[helge.bardal@vetinst.no]; Sandodden, Roar[roar.sandodden@vetinst.no];
Tittel: Bekkebehandling Korstjønna og Bergtjønna 2024

Hei!

Vedlagt rapport. Som dere ser, et litt nedslående resultat som bekrefter funnene på eDNA i 2022.

Pål Adolfsen
Biolog/Forsker
Bekjempelse av *Gyrodactylus salaris* og introduserte fiskearter

T 95865244 | m 95865244
pal.adolfsen@vetinst.no | www.vetinst.no

Fra: Kvikne Fjellstyre[kvikne@fjellstyrene.no]

Sendt: 15.10.2024 09:13:23

Til: knut.rost@statskog.no;Groeggen Tone;innsetgrunn@kvikne.no;Kim Maurits Botnan;kjetil.vaernes@tronderenergi.no;Nisja, Eli Grete;Bull, Hans;sakei@statsgorvalteren.no;kåre kristen totlund;Lars Stokke;steinar_vardehaug@hotmail.com;Storli Ingebrigt;jahelienjhl@gmail.com;ainymoen72@gmail.com;mona.sabo@gmail.com;per.jostein.lilleindset@gmail.com;hans@kvikne.no;post@varigorkla.no[knut.rost@statskog.no;tone.groeggen@statskog.no;innsetgrunn@kvikne.no;Botnan@hotmail.com;kjetil.vaernes@tronderenergi.no;eli.nisja@statsforvalteren.no;hans.bull@statsforvalteren.no;sakei@statsgorvalteren.no;kare.totlund@hotmail.com;lars.k.stokke@gmail.com;steinar_vardehaug@hotmail.com;ingebrigt.storli@postkassa.net;jahelienjhl@gmail.com;ainymoen72@gmail.com;mona.sabo@gmail.com;per.jostein.lilleindset@gmail.com;hans@kvikne.no;post@varigorkla.no]

Tittel: Sluttrapport, restaurering av Dam Nedre Grønli tjønna.

Hei.

Kvikne fjellstyre restaurerte dammen i Nedre Grønli tjønna tidligere i høst. Sluttrapporten for prosjektet er ferdig og sendes nå ut til alle som har bidratt med økonomisk støtte eller gjennom dugnadsarbeid.

Jeg vil på vegne av Kvikne fjellstyre takke alle sammen!!

Med vennlig hilsen

Øyvind Lønnebotn
Sekretær/Fjelloppsyn
Kvikne Fjellstyre

www.fjellstyre.kvikneutmarksrad.no
Tlf: 992 74 943

Ta miljøhensyn - vurder om du virkelig må skrive ut denne e-posten

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg: **Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna**
Møtested: Møtrom Aursunden i 2.etasje, Veksthuset Røros
Dato: 20.09.2024
Tidspunkt: 10:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

I tillegg til saklisten vil det bli gitt en del orienteringer fra nasjonalparkforvalterne.

Vel møtt til AU-møte på Røros!

16. september

Eli Grete Nisja
Nasjonalparkforvalter

Hans Bull
Nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 12/2024	Tiltak i verneområdene for Forollhogna - fordeling og omfordeling av tiltaksmidler kap.post 1420.31 - 2024		2023/12660
ST 13/2024	Øyungen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen byggesak, forskr. § 3, punkt 5.1-5.3		2023/10166
ST 14/2024	Ledalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen byggesak, forskr. § 3, punkt 5.1-5.3		2023/10203

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/12660

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	12/2024	20.09.2024

Tiltak i verneområdene for Forollhogna - fordeling og omfordeling av tiltaksmidler kap.post 1420.31 - 2024

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved Arbeidsutvalget godkjenner følgende ny fordeling og omfordeling av tiltaksmidler for 2024 og prioritering av tiltak slik:

Pri.	Tiltak	Fordeling
6	Skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat	Kr 50.000
7	Supplering av verneområdeskilter mm annet utstyr	Kr. 55.000
8	Oppgradering av stimerking mellom p-plass Såttåhaugen og pilegrimsleden	<u>Kr 18.000</u>
	Kostnader tiltak 6-8	<u>Kr 123.000</u>

Dersom det viser seg at gjennomføringen av tiltak blir forsinket eller på annen måte ikke blir gjennomført etter plan slik at midler ikke blir benyttet som tildelt, kan midlene omdisponeres til andre tiltak i samråd med styreleder og/eller AU. Ved større endringer skal nasjonalparkstyret forelegges saken.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Saksprotokoll - Tiltak i verneområdene for Forollhogna - fordeling av tiltaksmidler kap.post 1420.31 - 2024

- 2 Saksprotokoll Ledalen landskapsvernområde - supplerende tildeling av tiltaksmidler kap.post 1420.31 - april 2024

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret behandlet fordeling av tiltaksmidlene for 2024 og prioritering av tiltakene i styresak 8/2024, jf. saksdokument 1.

I forbindelse med supplerende tildeling av tiltaksmidler til restaurering av myrområder og ferdselstraseen mellom Leset – Gaarevolla i Ledalen landskapsvernområde vedtok nasjonalparkstyret fordelingen av midlene som omsøkt, jf. styresak 20/2024 – saksdokument 2.

Innfallsporten ved Svartsjøen

Her er alt nå ferdig tilrettelaget, og det er samtidig inngått avtale om drift, tilsyn og vedlikehold av plassen inkl. naturstien.

Skjøtsel av setervollen Gaarevolla/Fremmervolla

Avtale om skjøtsel er inngått med bruksberettigede av vollen. Frist for gjennomføring og rapportering er 1.11.2024.

Kartlegging og fjerning av Kjempegullkorg

Botaniker har kartlagt forekomsten og en foreløpig rapport er mottatt. Forekomsten er slått, og rydningsavfallet er fjernet. Arbeidet her er utført av SNO og ved tjenestekjøp av mannskap. Det ble ikke kostnadene i den størrelsesorden som forventet, og samlet kostnader forventes inntil kr. 23.000.

Fjerning av vrifuru ved Grøntjønnan

Det ble i 2023 gjennomført kartlegging i Grøntjønnan, og rapporten ble ikke klar før våren 2024. Her viser det seg at det ikke er behov for ytterlige midler i 2024 for videreføringen av årets ryddetiltak, og tiltaksmidlene her kan omfordeles.

Tollolenget slåttemråde – informasjon

Utkast til plakat er utformet, og det forventes at den ferdigstilles for trykking i løpet 2024.

Restaurering av myrområder og ferdselstraseen mellom Leset – Gaarevolla i Ledalen landskapsvernområde

Arbeidet er nå godt planlagt, og tillatelser er innhentet. Det er alt kjøpt inn en del materialer, samt at det vil bli transportert ut med helikopter i løpet av høsten. Dersom været tillater det, forventes det å bli oppstart på deler av arbeidet. Det er Haltdalen fjellstyre som har prosjektledelsen, samt at også Statskog er godt inne i prosjektet. Det er foreløpig ikke mottatt fakturaer i prosjektet.

Pri.	Tiltak	Søknads- beløp	Fordeling 19.04.2024	Forbruk/ forventet forbruk
1	Svartsjøen innfallsport – supplerende informasjon	Kr. 26.000	Kr. 26.000	Kr 24.000
2	Skjøtsel av setervoll – Gaarevollen/Fremmervollen	Kr. 25.000	Kr. 25.000	Kr 25.000
3	Kartlegging og fjerning av fremmed art - Kjempegullkorg	Kr. 75.000	Kr. 50.000	Kr. 23.000
4	Fjerning av vrifuru ved Grøntjønnan	Kr. 50.000	avventer	Kr. 0
5	Tollolenget slåtteområde - informasjon	Kr. 19.000	Kr. 3.000	Kr. 3.000
	Samlet beløp ordinær tildeling	Kr. 195.000	Kr. 104.000	Kr 72.000

Her er det et beløp på **kr 123.000** til fordeling og omfordeling.

	Supplerende tildeling til tiltak	Søknads- beløp	Fordeling 14.06.2024	Forventet forbruk
1	Restaurering av myrområder og ferdselstraseen mellom Leset – Gaarevollan, Ledalen landskapsvernområde	Kr. 448.000	Kr. 448.000	Kr. 448.000
	Samlet beløp supplerende tildeling	Kr. 448.000	Kr. 448.000	Kr. 448.000

Her er hele beløpet fordelt og forventes brukt i løpet av 2024.

Vurderinger

Skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat

Med bakgrunn i basiskartleggingen som ble gjennomført i Grøntjønnan naturreservat i 2023 viser det seg at det er behov for å utarbeide en skjøtselsplan for området.

Forvalterne har hatt møte med kartlegger/botaniker som kartla området, og botaniker har mulighet til å utarbeide en skjøtselsplan.

Det vil derfor kunne være hensiktsmessig å starte opp dette arbeidet alt nå i høst.

Derfor vil forvalterne foreslå en omfordeling av tiltaksmidlene for Grøntjønnan fra rydding til utarbeidelse av skjøtselsplan.

Kr. 50.000 til skjøtselsplan

Verneområdeskilter

Det ble i 2023 kjøpt inn verneområdeskilter og flere typer underskilter etter en vurderinger sammen med SNO. Vi ser imidlertid at det vil være behov for å supplere med flere verneområdeskilter (nasjonalpark, landskapsvernområder og naturreservat)

og underskilter som «drone forbudt», «sykling forbudt», «motorisert ferdsel forbudt, gjelder også el-sykkel». I tillegg kommer stålstenger og skruer for de ulike skilttypene. Det er forvaltningsmyndigheten som har ansvar for skilter og innkjøp, og SNO utfører oppsetting og har derfor behov for å ta materiell tilgjengelig på sine lokale lager. Innspill fra SNO Forollhogna er noe større enn det som kan bestilles opp for 2024, men det vil likevel være et godt bidrag til å få oppgradert skiltingen av verneområdene samtidig som SNO vil kunne ha en buffer av skilter og utstyr. Kostnadene juster ned til sammen **kr. 55.000**.

Sti-merking mellom p-plass i Såttåhaugen og pilegrimsleden

Det er i løpet av årene etter at det ble anlagt p-plass ved Såttåhaugen kommet tilbakemeldinger om at det er lett å gå seg bort fra stien mellom p-plassen og pilegrimsleden, og det er derfor behov for bedre merking her. Det er foretatt en befaring og sett nærmere på stikryss som kan oppleves uklare. Vi foreslår derfor å supplere med turskilter i tråd med merkehåndboken for turvegskilting, samt utskifting av turbokassen på utsiktspunktet.

Videre må det også gis en opplysning via skiltingen at det er sti opp til et utsiktspunkt slik det er beskrevet på plakaten. Anvisningsskiltet ved utgangen av stien må derfor byttes slik at turen (1,5 km) opp til utsiktspunktet også markeres.

Til sammen er dette tiltaket kostnadsberegnet til **kr. 18.000**.

Samlet vurdering

Omfordelingen av tiltaksmidlene på kr 123.000 til de foreslåtte tiltakene til blir slik:

Skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat	Kr 50.000
Supplering av verneområdeskilter mm annet utstyr	Kr. 55.000
Oppgradering av stimerking mellom p-plass Såttåhaugen og pilegrimsleden	kr. 18.000
Til sammen	<u>kr. 123.000</u>

Forvalterne vil på AU-møtet kunne redegjøre mer for både igangsatte tiltak og planlagte tiltak.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/12660

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	8/2024	19.04.2024

Tiltak i verneområdene for Forollhogna - fordeling av tiltaksmidler kap. post 1420.31 – 2024

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Tildeling - tiltaksmidler kap 1420 post 31 - 2024
- 2 Tildeling - driftsmidler til styret - kap 1420 post 21 - 2024
- 3 Avslag -naturrestaurering Ledalen - kap 1420 post 31 - 2024

Andre saksdokumenter:

1. Forslag til tiltak i verneområdene i Forollhogna i 2024 – [vedlegg til styresak 30/2023](#)

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret behandlet planlagte tiltak for 2024 i styresak 30/2023 hvor følgende tiltak ble prioriterte:

1. Svartsjøen startpunkt – supplerende informasjon - slutføring
2. Tollolenget slåtteområde – informasjon – slutføring
3. Uttak av Kjempegullkorg (*Doronicum macrophyllum*) ved setervoll i Vangrøftdalen – nytt tiltak
4. Skjøtsel av Gaarevollen/Fremmervollen i Ledalen - videreføring
5. Skjøtsel og tilretteleggingstiltak knyttet til ATV-traseen i Ledalen - videreføring,
6. Uttak av edelgran og vrifuru ved Grøntjønnan - videreføring
7. Ferdselstellere – videreføring
8. Verneområdeskilter – supplering

Nasjonalparkforvalterne meldte inn de økonomiske behovene på kap. post 1420.31 via Miljødirektoratets elektroniske søknadsportal (ESS) innen fristen 10. januar 2024, jf. saksdokument 1. Det ble meldt inn behov for kr 195.000 for tiltak i 2024, og Miljødirektoratet tildelte kr. 195.000 som omsøkt.

For skjøtsel og tilrettelegging av ATV-traseen i Ledalen ble det meldt inn behov for kr. 724.000 over øremerka tilskudd for naturrestaurering – også over kap. post 1420.31. Her har Miljødirektoratet gitt avslag på tildeling. Nasjonalparkforvalter er i dialog med Miljødirektoratet om avslaget, og det er nå laget en mer utfyllende prosjektbeskrivelse med ny kostnadsberegning som retter seg kun mot restaurering av myrene. Det søkes nå om supplerende tildeling på kr 448.000, og det er forventet svar i løpet av uke 16. Nasjonalparkstyret vil få en muntlig redegjørelse på styremøtet for svaret fra Miljødirektoratet.

Ferdsestellere

Det skal for hvert år meldes inn behov for ferdselstellere – for både beholde allerede tildelte tellere og behov for nye tellere. For Forollhogna ble det meldt inn til sammen 6 tellere hvorav 4 eksisterende tellere og 2 nye tellere.

Tilbakemeldingen fra SNO for 2024:

SNOs teller blir på grunn av alder og hærverk etc, stadig færre og vi investerer ikke i nye i påvente av Mdir sin nye strategi for ferdselstellere. Dere kan derfor beholde de tellerne dere har, men får ingen nye for 2024

Ferdsestellere for 2024 – opprettholder tildelte tellere, men det tildeles ikke nye tellere.

Verneområdeskilter

Det viste seg igjennom 2023 at vi hadde behov for å supplere verneområdeskiltene, og vi fikk en tilleggsbevilgning for innkjøp som et strakstiltak. På slutten av året var det fortsatt tiltaksmidler igjen på budsjettet, og det ble prioritert å bestille flere både verneområdeskilter og «forbudt»-skilter. Dette har medført at det ikke ble behov for å bestille flere verneområdeskilter for 2024. Dette er gjort i samråd med SNO Forollhogna.

Grunnstøtte drift og vedlikehold

Grunnstøtte drift over kap. post 1420.21 er tildelt etter en fordelingsnøkkel for nasjonalpark- og verneområdestyrene, og skal benyttes til tiltak knyttet til drift og vedlikehold av startpunkter, innfallsporter og tiltak som forvaltningsmyndigheten har ansvar for. Denne fordelingsnøkkelen skal i første omgang gjelde for to år, og evalueres av direktoratet i løpet av 2025 med sikte på eventuelle justeringer fra og med 2026, heter det i tildelingsbrevet fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er blitt tildelt en grunnstøtte drift på kr. 75.000 som vil bli benyttet drift og vedlikehold av bl.a. tilrettelagte innfallsporter og startpunkter ved Svartsjøen, Såttåhaugen, Hognarasten og Storbekkyøya, samt andre forefallende tiltak knyttet til drift og vedlikehold i tilknytning til verneområdene.

Vurderinger

Nasjonalparkstyret har fått tildelt tiltaksmidler for 2024 i henhold til den innmeldingen som ble gjort. Her må det imidlertid vurderes nærmere om det er noen endringer av tiltakene, om prioriteringene skal endres osv.

Svartsjøen startpunkt – supplerende informasjon og slutføring av tilrettelegging. Nasjonalparkforvalter vurderer fortsatt at dette tiltaket bør gjennomføres som tidligere beskrevet og innenfor den økonomiske rammen som omsøkt.

Tollolenget slåtteområde – det knytter seg noen uavklarte forhold til både utforming og plassering informasjon her som ikke var helt kjent på søknadstidspunktet. Forvalter vil derfor foreslå at styret avventer tildelingen her inntil forholdene er avklarte. Dette er et tiltak i samarbeid med Os kommune og grunneier.

Uttak av Kjempegullkorg (*Doronicum macrophyllum*) ved setervoll i Vangrøftdalen. Her er forvalteren i dialog med biolog om kartlegging av forekomsten, og det vil bli/bør gjennomføres uttak i løpet av vekstsesongen 2024. Størrelsen på forekomsten vil være avhengig av hvor omfattende selve ryddingen blir, og bl.a. hvem som kan gjennomføre ryddingen. Forvalter foreslår å sette av et del-beløp til kartlegging nå i første omgang, for deretter kunne beregne kostander ved fjerning av forekomsten.

Skjøtsel av Gaarevollen/Fremmervollen i Ledalen – videreføring av allerede oppstartet skjøtselstiltak. Forvalter har vært i dialog med bruksberettigede både i forbindelse med planlegging av tiltaket og nå om gjennomføring av skjøtselstiltak for 2024. Den økonomiske rammen for tiltaket er basert på erfaringer fra andre skjøttelsområder i «nabo-områder», og beløpet bør opprettholdes som omsøkt.

Uttak av edelgran og vrifuru ved Grøntjønnan - videreføring

I løpet av 2023 ble det gjennomført basiskartlegging i Grøntjønnan naturreservat og nærområdene omkring, og da med en bestilling om blant annet eventuelle forekomster av vrifuru. Rapportene for dette arbeidet ble levert i februar 2024, og det viser seg at forekomsten av vrifuru er veldig begrenset i forhold til det vi hadde forventet.

Forekomsten av edelgran har vi god oversikt over.

Det er Kvikne utmarksråd som gjennomfører uttakene av både edelgran og vrifuru, og her har vi fortsatt en liten reserve av tiltaksmidler fra 2023 som skal benyttes i 2024. Dette pga. tidlig snøfall i 2023 og at det fortsatt var mulig å foreta noe rydding utover høst/vinter. Forvalter vil sammen med utmarksrådet vurdere hvor mye rydding som må videreføres i 2024, og deretter gjøre en vurdering av hvor mye tiltaksmidler som eventuelt må benyttes i år. Derfor foreslås det å avvente en fordeling av midler nå ved første fordeling.

Skjøtsel og tilretteleggingstiltak knyttet til ATV-traseen i Ledalen – videreføring.

Det ble lagt inn behov om midler på posten «naturrestaurering» for videreføring av allerede pågående tiltak, men Miljødirektoratet ga avslag med begrunnelse for høgt beløp og uklar prosjektbeskrivelse med kostnadsberegninger. Det er nå laget mer detaljert prosjektbeskrivelse med kostnadsberegninger spesifikt knyttet til restaurering av to myrområdene. Kort beskrevet vil omkring 640 m med grøftene langs kjøretraséen bli tettet, samt at det vil bli lagt klopping for bruk av ATV i traseen over myrene. Hele traseen mellom Leset og Gaarevollen/Fremmervollen er 6,5 km. Nasjonalparkforvalterne vil ved en senere anledning legge fram hele prosjektet for nasjonalparkstyret.

Det forventes tilbakemelding fra Miljødirektoratet om supplerende tildeling i løpet av uke 16, og nasjonalparkstyret vil bli orientert på møtet om tilbakemeldingen. Vi

forventer å få midler slik at vi kan starte opp det konkrete arbeidet med restaurering av de utsatt myrområdene.

Grunnstøtte drift og vedlikehold

Utgifter til vedlikehold og drift skal ikke dekkes over tiltaksmidler og 31-posten som er en investeringspost, og dermed har ikke nasjonalparkstyret tidligere hatt midler til å dekke denne type utgifter. Dette har vært påpekt gjennom flere år, og det er endelig blitt tildelt en bevilgning via 21-posten som kan gå til mer akutte tiltak i forhold til drift og vedlikehold. Tildelingen av driftsmidler gir forvaltningsmyndigheten *litt* handlingsrom til å følge opp situasjoner som oppstår i løpet av året og som ikke var kjent når det meldes inn behov om midler til tiltak.

Det er i all hovedsak drift og vedlikeholde av de tilrettelagte innfallsportene og startpunktene ved Svartsjøen, Såttåhaugen, Hognarasten og Storbekkøya som ligger til grunn for tildelingen. Her er det andre aktører som i dag til dels drifter plassene. Her vil vi nå kunne inngå avtaler om en driftsstøtte.

Dette til orientering til nasjonalparkstyret så langt, og forvalteren vil etter hvert komme tilbake til videre bruk av midlene.

Nasjonalparkforvalter forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna tar tildelingen av tiltaksmidler over kap. post 1420.31 for 2024 til etterretning, og godkjenner foreløpig fordelingen av midler og prioriteringen av tiltak slik:

Pri.	Tiltak	Søknadsbeløp	Innvilget av Miljødirektoratet	Fordeling
1	Svartsjøen startpunkt – supplerende informasjon	Kr. 26.000		Kr. 26.000
2	Skjøtsel av setervoll – Gaarevollen/Fremmervollen	Kr. 25.000		Kr. 25.000
3	Kartlegging og fjerning av fremmed art - Kjempegullkorg	Kr. 75.000		Kr. 50.000
4	Fjerning av vrifuru ved Grøntjønnan	Kr. 50.000		avventer
5	Tollolenget slåttemråde - informasjon	Kr. 19.000		avventer
	Samlet	Kr. 195.000	Kr. 195.000	<u>Kr. 101.000</u>
	Midler til senere fordeling			Kr. 94.000

Dersom det viser seg at gjennomføringen av tiltak blir forsinket eller på annen måte ikke blir gjennomført etter plan slik at midler ikke blir benyttet som tildelt, kan midlene omdisponeres til andre tiltak i samråd med styreleder og/eller AU. Ved større endringer skal nasjonalparkstyret forelegges saken.

Saksprotokoll fra møte 19.04.2024 i Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Behandling

Forslag lagt frem av forvalter: det foreslås endring i tiltak nummer 5 hvor det foreslås å tildeles 3000,- til informasjonsarbeid ved Tollolenget.

Forvalters innstilling med mindre endringsforslag i tiltak nummer 5 ble enstemmig vedtatt (8-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna tar tildelingen av tiltaksmidler over kap. post 1420.31 for 2024 til etterretning, og godkjenner foreløpig fordelingen av midler og prioriteringen av tiltak med mindre endring:

Pri.	Tiltak	Søknads-beløp	Innvilget av Miljødirektoratet	Fordeling
1	Svartsjøen startpunkt – supplerende informasjon	Kr. 26.000		Kr. 26.000
2	Skjøtsel av setervoll – Gaarevollen/Fremmervollen	Kr. 25.000		Kr. 25.000
3	Kartlegging og fjerning av fremmed art - Kjempegullkorg	Kr. 75.000		Kr. 50.000
4	Fjerning av vrifuru ved Grøntjønnan	Kr. 50.000		avventer
5	Tollolenget slåtteområde - informasjon	Kr. 19.000		Kr. 3000
	Samlet	Kr. 195.000	Kr. 195.000	<u>Kr. 104.000</u>
	Midler til senere fordeling			Kr. 91.000

Dersom det viser seg at gjennomføringen av tiltak blir forsinket eller på annen måte ikke blir gjennomført etter plan slik at midler ikke blir benyttet som tildelt, kan midlene omdisponeres til andre tiltak i samråd med styreleder og/eller AU. Ved større endringer skal nasjonalparkstyret forelegges saken.

Saksprotokoll

Arkivsaksnr: 2023/12660

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	20/2024	14.06.2024

Ledalen landskapsvernområde - supplerende tildeling av tiltaksmidler kap.post 1420.31 - april 2024

Nasjonalparkforvalter sin innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna tar supplerende tildeling av tiltaksmidler over kap.post 1420.31 til etterretning, og godkjenner fordelingen midlene slik:

Pri.	Tiltak	Søknads- beløp ved supplerende tildeling	Innvilget av Miljødirektoratet	Fordeling
1	Restaurering av myrområder og ferdselstraseen mellom Leset - Gaarevollan i Ledalen landskapsvernområde	Kr. 448.000	Kr. 448.00	Kr. 448.000

Dersom det viser seg at gjennomføringen av tiltak blir forsinket eller på annen måte ikke blir gjennomført etter plan slik at midler ikke blir benyttet som tildelt, må eventuelle en om-disponering av midlene avklares med Miljødirektoratet. Dette må gjøres før eventuell om-disponering til andre tiltak innen verneområdene i Forollhogna som gjøres i samråd med styreleder og/eller AU. Ved større endringer skal nasjonalparkstyret forelegges saken.

Saksprotokoll fra møte 14.06.2024 i Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Behandling

Forvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (8-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna tar supplerende tildeling av tiltaksmidler over kap.post 1420.31 til etterretning, og godkjenner fordelingen midlene slik:

Pri.	Tiltak	Søknads- beløp ved supplerende tildeling	Innvilget av Miljødirektoratet	Fordeling
1	Restaurering av myrområder og ferdselstraseen mellom Leset – Gaarevollan i Ledalen landskapsvernområde	Kr. 448.000	Kr. 448.00	Kr. 448.000

Dersom det viser seg at gjennomføringen av tiltak blir forsinket eller på annen måte ikke blir gjennomført etter plan slik at midler ikke blir benyttet som tildelt, må eventuelle en omdisponering av midlene avklares med Miljødirektoratet. Dette må gjøres før eventuell omdisponering til andre tiltak innen verneområdene i Forollhogna som gjøres i samråd med styreleder og/eller AU. Ved større endringer skal nasjonalparkstyret forelegges saken.

Saksdokumenter (følger saken)

Andre saksdokumenter:

1. Sak 8/2024, møteprotokoll for nasjonalparkstyret 19.04.2024.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret behandlet fordeling av tildelte tiltaksmidler 2024 i sak 8/2024 sitt styremøte 19.04.2024 hvor følgende saksopplysninger ble gitt:

Skjøtsel og tilretteleggingstiltak knyttet til ATV-traseen i Ledalen – videreføring.
Det ble lagt inn behov om midler på posten «naturrestaurering» for videreføring av allerede pågående tiltak, men Miljødirektoratet ga avslag med begrunnelse for høgt beløp og uklar prosjektbeskrivelse med kostnadsberegninger. Det er nå laget er mer detaljert prosjektbeskrivelse med kostnadsberegninger spesifikt knyttet til restaurering av to myrområdene. Kort beskrevet vil omkring 640 m med grøftene langs kjøretraséen

bli tettet, samt at det vil bli lagt klopping for bruk av ATV i traseen over myrene. Hele traseen mellom Leset og Gaarevollen/Fremmervollen er 6,5 km. Nasjonalparkforvalterne vil ved en senere anledning legge fram hele prosjektet for nasjonalparkstyret. Det forventes tilbakemelding fra Miljødirektoratet om supplerende tildeling i løpet av uke 16, og nasjonalparkstyret vil bli orientert på møtet om tilbakemeldingen. Vi forventer å få midler slik at vi kan starte opp det konkrete arbeidet med restaurering av de utsatt myrområdene.

Etter en ny og mer spesifikk prosjektbeskrivelse med tilhørende kostnadsberegning kunne **Miljødirektoratet bevilge kr. 448.000 fra kap.post 1420.31** i forbindelse med supplerende tildeling i april.

Andre saksopplysninger

Det er alt gjennomført befaring (24. mai) og møte (29. mai) med fjellstyret, entreprenør, bruksberettigede og Statskog som grunneier for planlegging av oppstart for gjennomføringa av tiltak sommeren 2024.

Det er Haltdalen fjellstyre som koordinerer arbeidet.

Vurderinger

Etter samtaler og veiledning fra Miljødirektoratet ble det gjort en ny prosjektering av tiltaket, som ble helt tydelig nå er rettet mot restaurering av myrområdene. I dette arbeidet inngår det lukking av grøfter for å gjenskape mest mulig den naturlige vannstrømmen i myra. For at det fortsatt skal være farbart over disse myrområdene, må det så kloppen for bruk av ATV. Dette er en riktig forståelse av utfordringene i området, og det er dette tilskuddet via supplerende tildeling er «øremerket» til.

Forvalterne vil ved anledning orientere nasjonalparkstyret nærmere om dette arbeidet og aller helst gjennomføre en befaring for styret når tiltaket er ferdig eller nærmer seg ferdigstilling,

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/10166

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	13/2024	20.09.2024

Øyungen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen byggesak, forskr. § 3, punkt 5.1-5.3

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget tar utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen tema bygg for Øyungen landskapsvernområde til orientering. Innspill og forslag til endringer gitt i arbeidsmøte tas med videre i utarbeidelse av retningslinjer som legges frem for nasjonalparkstyret.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Forvaltningsmyndighetens retningslinjer – kun bygg - Øyungen landskapsvernområde

Andre saksdokumenter:

[Forskrift om Øyungen landskapsvernområde](#)

[Forvaltningsveileder for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder, 2002](#)

Saksopplysninger

Sakens bakgrunn

Det vises til revisjon for forvaltningsplaner for verneområdene i Forollhogna. Nasjonalparkstyret behandlet utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer for Øyungen landskapsvernområde i møte den 14.06.2024, unntatt retningslinjer som omhandler grustak (forskr. § 3. punkt 2) og byggesak, forskriftens § 3, punkt 5.1-5-3. Det ble besluttet at tema som omhandler byggesak skulle drøftes nærmere før et utkast skulle fremlegges nasjonalparkstyret.

Utkast til retningslinjer (vedlegg) om byggesak, forskriftsreferanse § 3, punkt 5.1-5-3 legges frem for arbeidsutvalget for presentasjon, diskusjon og innspill. Forvaltere vil gi en status om arbeidet i møte.

Andre saksopplysninger

Utkast til forvaltningsplan skal behandles av nasjonalparkstyret, for så å sendes til Miljødirektoratet som godkjenner revidert planforslag for offentlig høring.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

«Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

Forskriftene for landskapsvernområdene rundt Forollhogna bærer store likheter, spesielt når det kommer til verneformål av seterbebyggelse og kulturminner. Behandling av retningslinjer som spesielt er rettet mot seterbebyggelse og generelle bygninger i verneområdet for Øyungen landskapsvernområde vil derfor skape en viss presedens for behandling av samme retningslinjer for landskapsvernområder som skal revideres senere.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Sak:
Øyungen landskapsvernområde – revisjon av
forvaltningsplan
Til:

Vår dato:
17.07.2024

Vår ref.:
2023/10166

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kopi:

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer – Øyungen landskapsvernområde

Revidert forvaltningsplan skal utarbeides i fastsatt mal fra Miljødirektoratets [«forvaltningsplaner på nett for verneområder»](#) (FPNV). Innenfor rammen av verneforskriften kan planen gi retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging m.v., samt mål og tiltak for å ivareta verneverdiene. Forvaltningsmyndighetens retningslinjer skal være forankret i forskriften, som danner grunnlaget for forvaltningsmyndighetenes retningslinjer. Nedenfor vises arbeidsdokument hentet fra FPNV, og utkast til retningslinjer.

13	Byggetekniske spesifikasjoner	§ 5, punkt 1-4	<p>Benevnelsen bebygd areal (BYA) jf. Norsk Standard 3940 skal benyttes ved byggesøknader. Nyeste versjon av «Grad av utnyttning» kan benyttes som veiledning. BYA måles etter utvendig kledning/panel/ytterveggen utside.</p> <p>Av hva som angår bygninger har forskriften kun benevnelsen «seterbebyggelse». Med seterbebyggelse menes i første rekke bebyggelse knyttet til setring og slått med ulike funksjoner; seterstue, seterfjøs, vedskåler, masstu, kjølehus/silhus, kokhus, melkebu, brønnhus, slåttebuer og løer.</p> <p>Fritidsbebyggelse og hytter skal som hovedregel underordne seg retningslinjer for seterbebyggelsen.</p> <p>For all byggevirksomhet i verneområdet skal det tas hensyn til at man oppnår best mulig løsning for landskapet og verneverdiene. Utforming og plassering av bygninger skal skje i samarbeid med den kommunale bygningsmyndighet og forvaltningsmyndighet.</p> <p>Søknad om byggetiltak må være skriftlig å gi tilstrekkelig informasjon. Se nasjonalparkstyret sine nettsider for veiledning ved søknad.</p>
14	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 1	<p>Det kan gis tillatelse til oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk. Med beitebruk menes slått og beite, ikke slått alene.</p> <p>Tiltakets formål med betydning for landbruk, utmarksbeite og seterdrift tillegges betydelig vekt. Nødvendige bygninger i denne sammenheng er fjøs, uthus og seterstue.</p> <p>Forskriften åpner ikke opp for oppføring av nye bygninger med formål fritidsbebyggelse, utleie, turisme eller lignende i området eller på setervoll, selv om dette er knyttet til bruk i drift og kan oppfattes som tilleggsnæring. Oppføring av fritidsbebyggelse er ikke tillatt på grunnmur, eller tufter etter tidligere seterbebyggelse.</p>

		<p>Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere vilkår om hvordan nybygg skal plasseres/utformes, og hvordan ombygging/utvidelse av eksisterende bygninger skal tilpasses eksisterende bygningsmiljø.</p> <p>Følgende retningslinjer for bygningsvolum gjøres gjeldene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nybygg skal følge byggeskikken i område (ref: byggeskikksveilder (vedlegg)). • Nybygg skal være i en etasje og ha en enkel rektangulær form, med saltak. Vinkelformet grunnplan skal unngås. • Bygningssvolumet skal legges så nær bakken som mulig. Grunnmur kan være av naturstein eller støpt betong. Grunnmur av betong skal forblendes med naturstein. <p>Følgende retningslinjer for nye uthus (vedbod, lager)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enkel rektangulær form, med gavelvegg på byggets kortsida. • Maksimalt bebygd areal 20 m² • Mønehøyde maksimalt 3,5 m. • Uthus skal ha saltak, mindre uthus (vedbod, lager) <10 m² kan skråtak/pultak tillates, takutstikk ≤ 25 cm. <p>Følgende retningslinjer til størrelse og plassering av nye seterhus gjøres gjeldene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nybygg bør plasseres med møneretning parallelt med terrengkvotene eller den fremherskende vindretning. • Bebygd areal maksimalt 60 m². • Maksimal bredde 5,5 m utvendig målt • Mønehøyde maksimalt 4,5 m. • Takutstikk ≤ 25 cm. • Vindu med store, blanke overflater tillates ikke. <p>Retningslinjer for nye fjøs gjøres gjeldene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nye fjøs må kunne innordne seg landbruksmessige krav med bakgrunn i landbruksfaglige behov. • Oppføres med langsmal bygningskropp (lengde = minimum 2x bredde) med saltak.
15	Bygninger, restaurering	<p>§ 5, punkt 2</p> <p>Ved søknad kan det tillates restaurering av eksisterende bygninger til forfall, så fremt forfallet ikke har kommet for langt. For at forvaltningsmyndighet skal kunne behandle en søknad om restaurering, skal det innhentes kulturvern faglig vurdering fra kulturvernmyndighet.</p> <p>Restaurering skal ha som utgangspunkt å bevare bygget mest mulig likt det opprinnelige etter lokal byggeskikk. For at et bygg skal regnes som et objekt for restaurering må det legges en helhetsvurdering til grunn der takets tilstand tillegges betydelig vekt, hvorav inntil 50 % av taket bør være intakt.</p> <p>Å gjenreise eller bygge kopier av bygg som det bare finnes rester igjen av tillates normalt ikke. Dersom dette skal kunne tillates, må det være som en del av et større samlet kulturlandskapstiltak med allmenn verdi. Slike tiltak bør utføres i regi av museumslag, historielag og lignende for å sikre at bygg og landskapstiltak er av kulturhistorisk formidlingsverdi og kan nyttes av allmennheten. Samarbeid o.e. driftsavtaler med offentlige aktører tillegges betydelig vekt.</p> <p>Bruksendring Søknader om selve bruksendring av bygg er ikke hjemlet i denne forskrift om landskapsvern. og skal behandles som bruksendringssak etter plan- og bygningslov og/eller delingssak etter jordlov der myndighet er tillagt kommunen. Forvaltningsmyndigheten har dermed ikke hjemmel til å avslå eller tillate tiltak om bruksendringer etter denne dispensasjonsbestemmelsen. Forvaltningsmyndigheten</p>

			<p>regnes i bruksendringssaker som berørt statlig myndighet som skal gis mulighet til å uttale seg på saksområdet jf. Plan- og bygningsloven § 19-1.</p> <p>Avklaring om bruksendring bør foreligge før tiltak om restaurering/ombygging sendes som egen sak til forvaltningsmyndighet. Dersom forvaltningsmyndighet tillater tiltak om restaurering/ombygging, skal det settes vilkår om forutsetning om tillatelse til bruksendring fra myndighet etter bruksendring og/eller deling.</p>
16	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 3	<p>Tilbygg til eksisterende bygninger gjelder fjøs, seterhus, hytter og uthus. Tilbygg regnes som tømret eller innklede tilbygg som også kan utgjøre oppvarmet bruks-areal. Tilbygg til eksisterende bygninger som buer, løer og avkjølinger/kjølehus/silhus tillates ikke.</p> <p>Tilbygg skal underordne seg eksisterende bebyggelse i form av materialvalg, farge, tekking, vinduer og uttrykk. Tilbygg skal i utgangspunktet skje på byggets lengderetning etter lokal byggeskikk.</p> <p>For hytter kan tilbygg av uthusfunksjoner som vedskjul, do, eller lagerplass av beskjeden størrelse, kunne tillates dersom man ikke har dette fra før.</p> <p>Byggetekniske installasjoner som takoverbygg, plattinger, terrasse, veranda etc. er ikke å regne som tilbygg. Slike byggetekniske installasjoner medregnes likevel som bebygd areal.</p> <p>Arealgrenser differensieres i forhold til byggets formål på eiendommen:</p> <p>1. Tilbygg i forhold til seter i drift:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Seterstue/seterbu skal ikke overstige 80 m² BYA. ○ Tilbygg på seterstue/seterbu kan utvides maks 30 % fra vernetidspunkt av byggets areal, men skal ikke overstige maks totalt areal på 80 m² BYA. ○ Dersom tilbygg ikke kan oppføres grunnet bygg- og terrengmessige forhold kan seterbu oppføres til fordel for utvidelse. ○ All bebyggelse skal ses i forhold til landbruksbehov, der også tilleggsnæring inngår. <p>2. Tilbygg i forhold til seter, fritidseiendom og hytte med fritidsformål:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Total areal på eiendommen skal ikke overstige 80 m² BYA. ○ Øvrig nytt uthusareal skal ikke overstige 20 m² BYA.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/10203

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	14/2024	20.09.2024

Ledalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen byggesak, forskr. § 3, punkt 5.1-5.3

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget tar utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen tema bygg for Ledalen landskapsvernområde til orientering. Innspill og forslag til endringer gitt i arbeidsmøte tas med videre i utarbeidelse av retningslinjer som legges frem for nasjonalparkstyret.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Forvaltningsmyndighetens retningslinjer – kun bygg - Ledalen landskapsvernområde

Andre saksdokumenter:

[Forskrift om Ledalen landskapsvernområde](#)

[Forvaltningsveileder for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder, 2002](#)

Saksopplysninger

Bakgrunn for saken

Det vises til revisjon for forvaltningsplaner for verneområdene i Forollhogna. Nasjonalparkstyret behandlet utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer for Øyungen landskapsvernområde i møte den 14.06.2024, unntatt retningslinjer som omhandler byggesak, forskriftens § 3, punkt 5.1-5-3.

Det ble besluttet at tema som omhandler byggesak skulle drøftes nærmere før et utkast skulle fremlegges nasjonalparkstyret.

Utkast til retningslinjer (vedlegg) om byggesak, forskriftsreferanse § 3, punkt 5.1-5-3 legges frem for arbeidsutvalget for presentasjon, diskusjon og innspill. Forvaltere vil gi en status om arbeidet i møte.

Andre saksopplysninger

Utkast til forvaltningsplan skal behandles av nasjonalparkstyret, for så å sendes til Miljødirektoratet som godkjenner revidert planforslag for offentlig høring.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

«Formålet med opprettelsen av Ledalen landskapsvernområde er:

- å verne om flora og vegetasjon med spesiell vekt på høgstaude-fjellbjørkeskog og de ulike utforminger av gammel kontinuitetsskog av gran og furu.*
- å ta vare på et særpreget kulturlandskap der seterbebyggelse, setervoller og kulturminner er sentrale elementer i landskapsbildet.»*

Forskriftene for landskapsvernområdene rundt Forollhogna bærer store likheter, spesielt når det kommer til verneformål av seterbebyggelse og kulturminner. Behandling av retningslinjer som spesielt er rettet mot seterbebyggelse og generelle bygninger i verneområdet for Øyungen landskapsvernområde vil derfor skape en viss presedens for behandling av samme retningslinjer for landskapsvernområder som skal revideres senere.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Sak:
Ledalen landskapsvernområde – revisjon av
forvaltningsplan

Til:

Vår dato:

Vår ref.:
2023/10203

Saksbehandler, innvalgstelefon

Hans Bull, 73 19 93 96

Kopi:

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer – Ledalen landskapsvernområde

Revidert forvaltningsplan skal utarbeides i fastsatt mal fra Miljødirektoratets [«forvaltningsplaner på nett for verneområder»](#) (FPNV). Innenfor rammen av verneforskriften kan planen gi retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging m.v., samt mål og tiltak for å ivareta verneverdiene. Forvaltningsmyndighetens retningslinjer skal være forankret i forskriften, som danner grunnlaget for forvaltningsmyndighetenes retningslinjer. Nedenfor vises arbeidsdokument hentet fra FPNV, og utkast til retningslinjer.

Id	Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
14	Bygninger og andre installasjoner	§ 5, punkt 1-4	<p>Forvaltningsmyndighetens retningslinje</p> <p>Benevnelsen bebygd areal (BYA) jf. Norsk Standard 3940 skal benyttes ved byggesøknader. Nyeste versjon av «Grad av utnytting» kan benyttes som veiledning. BYA måles etter utvendig kledning/panel/ytterveggens utside. For all byggevirkosomhet i verneområdet skal det tas hensyn til at man oppnår best mulig løsning for landskapet og verneverdiene. Utforming og plassering av bygninger skal skje i samarbeid med den kommunale bygningsmyndighet og forvaltningsmyndighet.</p> <p>Av hva som angår bygninger har forskriften kun benevnelsen «seterbebyggelse». Med seterbebyggelse menes i første rekke bebyggelse knyttet til setring og slått med ulike funksjoner; seterstue, seterfjøs, vedskåler, masstu, kjølehus/silhus, kokhus, melkebu, brønnhus, slåttebuer og løer (mer?)</p> <p>Søknad om byggetiltak må være skriftlig å gi tilstrekkelig informasjon:</p> <ul style="list-style-type: none">• Situasjonsskart (kart som viser antall bygg og funksjon på eiendommen).• Mål på eksisterende bygg og fotografier/bilder som det søkes byggetiltak på.• Situasjonsbeskrivelse (planskisse som viser omsøkte tiltak).• Målsatte tegninger 1:50
15	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 1	<p>Det kan gis tillatelse til oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk. Tiltakets betydning for landbruk, utmarksbeite og seterdrift tillegges betydelig vekt. Nødvendige bygninger i denne sammenheng er fjøs, uthus og seterbuer.</p> <p>Forskriften åpner ikke opp for oppføring av nye bygninger med formål fritidsbebyggelse, utleie, turisme eller lignende i området eller på setervoll, selv om dette er knyttet til bruk i drift og kan oppfattes som tilleggsnæring. Oppføring av fritidsbebyggelse er ikke er tillatt på grunnmur, eller tufter etter tidligere utmarksbebyggelse.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere vilkår om hvordan nybygg skal plasseres/utformes, og hvordan ombygging/utvidelse av eksisterende bygninger skal tilpasses eksisterende bygningsmiljø.</p>

			<p>Følgende retningslinjer for bygningsvolum gjøres gjeldene:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nybygg skal følge byggeskikken i område (ref: byggeskikksveilder (vedlegg)). Nybygg skal være i en etasje og ha en enkel rektangulær form, med saltak. Vinkelformet grunnplan skal unngås. Bygningsvolumet skal legges så nær bakken som mulig. Grunnmur kan være av naturstein eller støpt betong. Grunnmur av betong skal forblendes med naturstein. <p>Følgende retningslinjer for nye uthus (vedbod, lager)</p> <ul style="list-style-type: none"> Enkel rektangulær form, med gavelvegg på byggets kortsida. Maksimalt bebygd areal 15 m² Mønehøyde maksimalt 3,5 m. Uthus skal ha saltak, mindre uthus (vedbod, lager) <10 m² kan skråtak/pultak tillates, takutstikk ≤ 25 cm. <p>Følgende retningslinjer til størrelse og plassering av nye seterbuer gjøres gjeldene:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nybygg bør plasseres med møneretning parallelt med terrengkvotene eller den fremherskende vindretning. Bebygd areal maksimalt 40 m². Maksimal bredde 5 m utvendig målt Mønehøyde maksimalt 4,5 m. Takutstikk ≤ 25 cm. Vindu med store, blanke overflater tillates ikke. <p>Følgende retningslinjer for nye uthus (vedbod, lager)</p> <ul style="list-style-type: none"> Enkel rektangulær form, med gavelvegg på byggets kortsida. Maksimalt bebygd areal 15 m² Mønehøyde maksimalt 3,5 m. Uthus skal ha saltak, mindre uthus (vedbod, lager) <10 m² kan skråtak/pultak tillates. <p>Retningslinjer for nye fjøs gjøres gjeldene:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nye fjøs må kunne innordne seg landbruksmessige krav med bakgrunn i landbruksfaglige behov for drift. Oppføres med langsmal bygningskropp (lengde = minimum 2x bredde) med saltak.
16	Bygninger og andre installasjoner	§ 5, punkt 2	<p>Ved søknad kan det tillates restaurering av eksisterende bygninger til forfall, så fremt forfallet ikke har kommet for langt. For at forvaltningsmyndighet skal kunne behandle en søknad om restaurering, skal det innhentes kulturvernlig vurdering fra kulturvernmyndighet.</p> <p>Restaurering skal ha som utgangspunkt å bevare bygget mest mulig likt det opprinnelige etter lokal byggeskikk. For at et bygg skal regnes som et objekt for restaurering må det legges en helhetsvurdering til grunn der takets tilstand tillegges betydelig vekt, hvorav inntil 50 % av taket bør være intakt.</p> <p>Å gjenreise eller bygge kopier av bygg som det bare finnes rester igjen av tillates normalt ikke. Dersom dette skal kunne tillates, må det være som en del av et større samlet kulturlandskapstiltak med allmenn verdi. Slike tiltak bør utføres i regi av museumslag, historielag og lignende for å sikre at bygg og landskapstiltak er av kulturhistorisk formidlingsverdi og kan nyttes av allmennheten. Samarbeid o.e. driftsavtaler med offentlige aktører tillegges betydelig vekt.</p> <p>Bruksendring Søknader om selve bruksendring av bygg er ikke hjemlet i forskrift og skal behandles som bruksendringssak etter plan- og bygningslov og/eller delingssak etter jordlov der myndighet er tillagt kommunen. Forvaltningsmyndigheten har dermed ikke hjemmel til å avslå eller tillate tiltak om bruksendringer etter denne dispensasjonsbestemmelsen. Forvaltningsmyndigheten regnes i bruksendringssaker som berørt statlig myndighet som skal gis mulighet til å uttale seg på saksområdet jf. Plan- og bygningsloven § 19-1.</p> <p>Avklaring om bruksendring bør foreligge før tiltak om restaurering/ombygging sendes som egen sak til forvaltningsmyndighet. Dersom forvaltningsmyndighet tillater tiltak om restaurering/ombygging skal det settes vilkår om forutsetning om</p>

			tillatelse til bruksendring fra myndighet etter bruksendring og/eller deling.
17	Bygninger og andre installasjoner	§5, punkt 3	<p>Tilbygg til eksisterende bygninger gjelder fjøs, seterhus. Tilbygg regnes som tømret eller innkledte tilbygg som utgjør oppvarmet bruks-areal. Tilbygg til eksisterende bygninger som buer, løer og avkjølinger/kjølehus/silhus tillates ikke.</p> <p>Tilbygg skal underordne seg eksisterende bebyggelse i form av materialvalg, farge, tekking, vinduer og uttrykk. Tilbygg i byggets lengderetning er å betrakte som lokal byggeskikk.</p> <p>Tilbygg av uthusfunksjoner som vedskjul, do eller lagerplass av beskjeden størrelse, kan tillates dersom man ikke har dette fra før.</p> <p>Byggetekniske installasjoner som takoverbygg, plattinger, terrasse, veranda etc. er ikke å regne som tilbygg. Slike byggetekniske installasjoner medregnes likevel som bebygd areal.</p> <p>Arealgrenser differensieres i forhold til ulike typer bruk og status på eiendommen:</p> <p>1. Tilbygg i forhold til seterbygninger i drift</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Seterstue/seterbu skal ikke overstige 45 m² BYA. Tilbygg på seterstue/seterbu max. 30 % av byggets areal (BYA). ○ Tilbygg på seterstue/seterbu kan utvides maks 30 % fra vernetidspunkt av byggets areal, men skal ikke overstige maks totalt areal på 45 m². ○ Dersom tilbygg ikke kan oppføres grunnet bygg- og terrengmessige forhold kan seterbu oppføres til fordel for utvidelse. ○ All bebyggelse skal ses i forhold til landbruksbehov, der også tilleggsnæring inngår. <p>2. Tilbygg i forhold til seter, fritidseiendom og hytte med fritidsformål</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Totalt areal på eiendommen skal ikke overstige 60 m² BYA. ○ Øvrig nytt uthusareal skal ikke overstige 15 m² BYA.

Møteprotokoll

Utvalg: Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Møtested: Møtrom Aursunden i 2.etasje, Veksthuset Røros

Dato: 20.09.2024

Tidspunkt: 10:30 - 15:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Tone Hagen	Leder	Tynset kommune
Marit Bjerkås	Nestleder	Trøndelag fylkeskommune
Jan Arild Sivertsgård	Medlem	Holtålen kommune

Merknader:

Møteinnkalling og sakliste ble godkjent. Møteprotokollen ble lest opp ved slutten av møtet og godkjent av medlemmene

Øvrige frammøtte:

Navn	
Eli Grete Nisja	Nasjonalparkforvalter Forollhogna
Hans Bull	nasjonalparkforvalter Forollhogna

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Røros 20.september 2024

Tone Hagen,

Styreleder

Marit Bjerkås

nestleder

Jan Arild Sivertsgård

styremedlem

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 12/2024	Tiltak i verneområdene for Forollhogna - fordeling og omfordeling av tiltaksmidler kap.post 1420.31 - 2024		2023/12660
ST 13/2024	Øyungen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen byggesak, forskr. § 3, punkt 5.1-5.3		2023/10166
ST 14/2024	Ledalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen byggesak, forskr. § 3, punkt 5.1-5.3		2023/10203

Nasjonalparkforvalteren la frem saker til orientering og drøfting. Dette er saker som vil bli lagt frem som referat- eller styresak i kommende møter i nasjonalparkstyret.

ST 12/2024 Tiltak i verneområdene for Forollhogna - fordeling og omfordeling av tiltaksmidler kap.post 1420.31 - 2024

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved Arbeidsutvalget godkjenner følgende ny fordeling og omfordeling av tiltaksmidler for 2024 og prioritering av tiltak slik:

Pri.	Tiltak	Fordeling
6	Skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat	Kr 50.000
7	Supplering av verneområdeskilter mm annet utstyr	Kr. 55.000
8	Oppgradering av stimerking mellom p-plass Såttåhaugen og pilegrimsleden	<u>Kr 18.000</u>
	Kostnader tiltak 6-8	<u>Kr 123.000</u>

Dersom det viser seg at gjennomføringen av tiltak blir forsinket eller på annen måte ikke blir gjennomført etter plan slik at midler ikke blir benyttet som tildelt, kan midlene omdisponeres til andre tiltak i samråd med styreleder og/eller AU. Ved større endringer skal nasjonalparkstyret forelegges saken.

Saksprotokoll fra møte 20.09.2024 i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Forvalters innstill ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved Arbeidsutvalget godkjenner følgende ny fordeling og omfordeling av tiltaksmidler for 2024 og prioritering av tiltak slik:

Pri.	Tiltak	Fordeling
6	Skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat	Kr 50.000
7	Supplering av verneområdeskilter mm annet utstyr	Kr. 55.000
8	Oppgradering av stimerking mellom p-plass Såttåhaugen og pilegrimsleden	<u>Kr 18.000</u>
	Kostnader tiltak 6-8	<u>Kr 123.000</u>

Dersom det viser seg at gjennomføringen av tiltak blir forsinket eller på annen måte ikke blir gjennomført etter plan slik at midler ikke blir benyttet som tildelt, kan midlene omdisponeres til andre tiltak i samråd med styreleder og/eller AU. Ved større endringer skal nasjonalparkstyret forelegges saken.

ST 13/2024 Øyungen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen byggesak, forskr. § 3, punkt 5.1-5.3 2023/10166

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget tar utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen tema bygg for Øyungen landskapsvernområde til orientering. Innspill og forslag til endringer gitt i arbeidsmøte tas med videre i utarbeidelse av retningslinjer som legges frem for nasjonalparkstyret.

Saksprotokoll fra møte 20.09.2024 i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Arbeidsutvalget oppfordrer forvaltere til å besøke kommuner innen bygg og landbruk for drøfting av retningslinjer vedrørende byggesak med bakgrunn i at forskriftene for landskapsvernområdene rundt Forollhogna bærer store likheter.

Forvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget tar utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen tema bygg for Øyungen landskapsvernområde til orientering. Innspill og forslag til endringer gitt i arbeidsmøte tas med videre i utarbeidelse av retningslinjer som legges frem for nasjonalparkstyret.

ST 14/2024 Ledalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen byggesak, forskr. § 3, punkt 5.1-5.3 2023/10203

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget tar utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen tema bygg for Ledalen landskapsvernområde til orientering. Innspill og forslag til endringer gitt i arbeidsmøte tas med videre i utarbeidelse av retningslinjer som legges frem for nasjonalparkstyret.

Saksprotokoll fra møte 20.09.2024 i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Behandling

Arbeidsutvalget oppfordrer forvaltere til å besøke kommuner innen bygg og landbruk for drøfting av retningslinjer vedrørende byggesak med bakgrunn i at forskriftene for landskapsvernområdene rundt Forollhogna bærer store likheter.

Forvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/arbeidsutvalget tar utkast til forvaltningsmyndighetenes retningslinjer innen tema bygg for Ledalen landskapsvernområde til orientering. Innspill og forslag til endringer gitt i arbeidsmøte tas med videre i utarbeidelse av retningslinjer som legges frem for nasjonalparkstyret.

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg: Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna
Møtested: Teams
Dato: 28.10.2024
Tidspunkt: 10:00 – 12:00

Det innkalles til et arbeidsmøte for gjennomgang av saker og temaer som etter hvert vil bli lagt fram for behandling i nasjonalparkstyret.

Nærmere presentasjon i møtet.

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Vel møtt til et digitalt møte!

21.10.2024

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Møteprotokoll

Utvalg: Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna

Møtested: Teams

Dato: 28.10.2024

Tidspunkt: 10:00 - 12:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Reprerenterer
Tone Hagen	Leder	Tynset kommune
Marit Bjerkås	Nestleder	Trøndelag fylkeskommune
Jan Arild Sivertsgård	Medlem	Holtålen kommune

Øvrige frammøtte:

Navn	
Hans Bull	Nasjonalparkforvalter
Eli Grete Nisja	Nasjonalparkforvalter

Oppsummering:

Nasjonalparkforvalterne orienterte om:

- ❖ Innkomne saker som kommer til behandling i nasjonalparkstyret.
- ❖ Status og framdriftsplan for arbeidet med revisjonen av forvaltningsplanene
 - Retningslinjer for forvaltningsplanene for Endalen, Budalen og Forddalen Ivo blir lagt fram for styret 8. nov.
 - Forslag til reviderte forvaltningsplaner for Øyungen og Ledalen Ivo blir lagt fram for styret 16.des.
- ❖ Plan for styremøtene for resten av 2024
 - 8.nov., Berkåk
 - 16. des., Ålen – «årsmøte»

Dette var et arbeidsmøte med orienteringer og drøftinger uten saker til behandling og vedtak, og derfor foreligger det enkel møteprotokoll uten ytterligere opplysninger.

29. oktober 2024

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

ST 42/2024 Delegerte saker

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

Endal beitelag SA v/Arild Røttum

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2024/9314-0 432.3

Deres ref.

Dato 27.08.2024

Delegert vedtak nr.

19/2024

Delvis innvilget - Forollhogna nasjonalpark - bruk av drone for tilsyn og sankning av beitedyr innenfor Endal beitelag - Midtre-Gauldal kommune

Vi viser til søknad mottatt 29.07.2024 om bruk av drone i forbindelse med tilsyn og sankning av beitedyr. Saken er behandlet administrativt som delegert vedtak. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Endal beitelag v/ Arild Røttum dispensasjon fra forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 for bruk av drone i en begrenset periode i forbindelse med leiting etter savnede beitedyr etter hovedsanking innenfor eget beiteområde i Forollhogna nasjonalpark.

Det gis avslag på søknad om bruk av drone som et generelt tilsynstiltak av det som vedgår av søknadens beskrivelse om hvilke tilfeller det kan være aktuelt med dronesøk.

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

- 1. Tillatelsen gjelder for bruk av drone for ettersanking av beitedyr som et ekstraordinært tiltak.*
- 2. Tidsrom og sted skal avklares nærmere med nasjonalparkforvalter dersom behov for ekstraordinært tiltak oppstår.*
- 3. Perioden for bruk av drone skal, så langt det lar seg gjøre, unngå sårbare perioder for villrein.*
- 4. Oppdragstaker skal gjøre dronepiloten kjent med at oppdraget foregår innenfor villreinområdet for Forollhogna, og at det skal utvises aktsomhet slik at villrein ikke blir unødig forstyrret.*

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

5. *Tillatelsen skal være tilgjengelig i forbindelse med oppdraget og vises frem til oppsyn, politi ved forespørsel.*
6. *Det skal sendes en kort rapport til nasjonalparkstyret etter bruk av denne tillatelsen.*

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ. Avslaget er hjemlet i forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1. Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret v/nasjonalparkforvalter legger vekt på at en åpen tillatelse for bruk av drone innenfor nasjonalparken vil kunne skape en uheldig presedens for saker av lignende karakter da det eksisterer totalt 13 beitelag med 235 medlemmer som sokner til nasjonalparken. Det har ikke vært forvaltningspraksis å gi dispensasjon for bruk av drone for vanlig tilsyn. I 2023 ble det gitt tillatelse for bruk av drone for ettersanking som et ekstraordinært tiltak for å finne de siste beitedyrene som fortsatt var igjen i fjellet forårsaket av tidlig snøfall. Omsøkte tiltak er knyttet til et akseptert nytteformål i beitenæring, samt hensynet til dyrevelferd, da det er ønskelig å unngå at det fortsatt er savnede dyr igjen etter at det er kommet snø i fjellet. Bruken av drone skal likevel ikke påføre dyre- og fuglelivet unødig forstyrrelser i sårbare perioder. Omsøkte periode for bruk av drone vil kunne komme i konflikt med hekketid, kalvingstid, villreinjakten og brunsttid. Det vises derfor til etablert praksis, om at dronebruk er tillatt som et ekstraordinært tiltak i en begrenset periode i forbindelse med ettersanking av dyr på beite. Med gitte vilkår som ivaretar viltet i en sårbar periode, da spesielt villrein, anses tiltak om dronebruk i en begrenset periode ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. En dispensasjon vurderes heller ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark for øvrig, eller andre verneområder med lignende bestemmelser.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Det oppfordres, så langt det lar seg gjøre, til dialog og samarbeid med tilstøtende beitelag ved bruk av denne tillatelsen.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Saksprotokoll ST 23/2024 Forollhogna nasjonalpark - søknad om bruk av drone for oppsyn og sanking av sau i Såttåhaugen beiteområde - Os 18030 - Knut Simensen

Kopi til:

BUDAL FJELLSTYRE		7298	BUDALEN
MIDTRE GAULDAL KOMMUNE	Rørosveien 11	7290	STØREN
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER

Saksopplysninger

Søknaden

Søknad til nasjonalparkstyret i Forollhogna om tillatelse til å benytte drone.

Endal beitelag SA v/leder Aril Røttum søker herved om samtykke til å benytte drone i forbindelse med tilsyn og sanking av beitedyr i beiteområdet definert under beiteområdet til Endal beitelag (kilden). Det er spesielt aktuelt å bruke drone for å finne igjen dyr som mangler om høsten, eller har kommet på avveie. Det kan også være aktuelt å bruke drone i forbindelse med rovdyrangrep.

Beiteområdet strekker seg fra Støren i nord til fylkesgrensen mot Innlandet fylke i sør, og gjelder for arealer som ikke er vernet og arealer i Endal/Budal landskapsvernområde og Forollhogna nasjonalpark. Her slippes det geitebesetninger, i underkant av 2000 sau og flere hundre storfe.

Det finnes gode erfaringer med bruk av drone for å finne igjen dyr etter hovedsanking om høsten utenfor vernet område

Dronefører blir Håvard Sætermo.

Hovedsanking av sau foregår vanligvis 4 dager i helga nærmest 15 sept., med ettersanking helga etter. Seterbrukerne flytter hjem med besetningene i slutten av august. Øvrige storfe sannes ofte før sauesanking. Det er mange som bruker findmy bjeller på deler av besetningene. Det skjer likevel at mange dyr ikke er så enkel å finne. Geitebesetning holder seg stort sett samlet, og bruker hele området. Dårlige mobilforhold gjør at nofence klaver ikke kan brukes til sanking, da gjerdene ikke kan flyttes. Det er heller ikke mulig å se hvor dyrene er.

Vi har ofte tilfeller der storfe drar sørover og oppholder seg utenfor "beiteområdet" i store perioder av beitesesongen. Dette gjelder i hovedsak Kvikne og Vingelen. Vi ser ikke bort fra at det kan være aktuelt med dronesøk i disse områdene også. Vi vet ikke hvorfor storfe plutselig legger i vei sørover. Dette er selvfølgelig ikke en ønsket situasjon. Det er uheldig at dyrene kommer i kontakt med andre besetninger underveis (hanndyr). Bedre mobilforhold kunne gjort bruken av nofence mulig i disse tilfellene. Det er ikke mulig å passe på dyrene fysisk slik at de ikke drar sørover. Det er ønskelig med bistand til å bedre mobilforholdene.

Ta kontakt hvis det er spørsmål. Med vennlig hilsen

Aril Røttum leder

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har i styresak ST **34/2022** behandlet retningslinjer for dispensasjoner for bruk av drone i Forollhogna nasjonalpark, der styret har pekt på at dronebruk i beitenæring kan være aktuelt å benytte til nytteformål. Nasjonalparkstyret har behandlet en tilsvarende søknad fra Os sauhamnelag om bruk av drone i Sjøttåhaugen beitelag for tilsyn og sanking av sau innenfor Forollhogna nasjonalpark (**ST 23/2024**). Det har i tillegg vært gitt tillatelse i 2023 for bruk av drone for ettersanking som et ekstraordinært tiltak for å finne de siste beitedyrene som fortsatt var igjen i fjellet forårsaket av tidlig snøfall.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I Forskriften for Forollhogna nasjonalpark heter det i § 2: Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

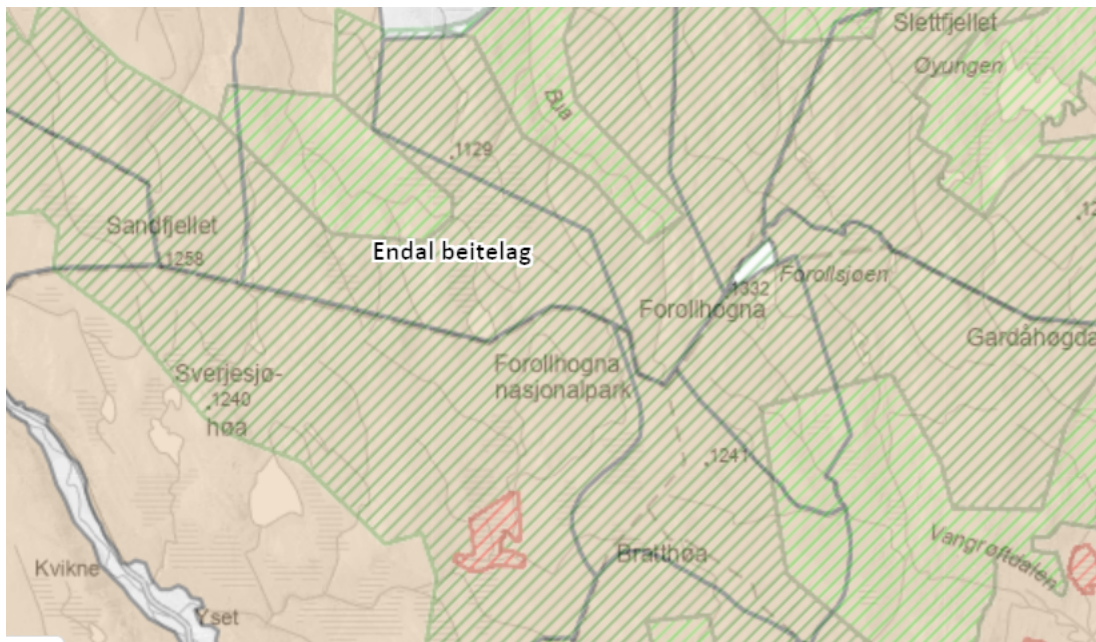
I verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 er «*motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter forbudt. Forbudet mot motorferdsel gjelder også bruk av modellfly, modellbåt o.l.*» Miljødirektoratet har definert droner som modellfly.

Da det ikke er hjemmel i verneforskrift for omsøkte tiltak, må tiltaket vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ, hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Saksprotokoll fra styresak **ST 23/2024** om tilsvarende søknad fra Os sauehamnelag legges som vedlegg for å synliggjøre vurderingene etter NML § 48. Omsøkte område for droneflyving ligger innenfor leveområde for villrein, som er kvalifisert som kalvings- og oppvekstområde, samt trekkområde, jfr. Naturbase kart og kvalitetsnorm. Ifølge beitelagskart fra kilden/Nibio er det 23 medlemmer i Endal beitelag (figur 1) hvor det ble det for beiteåret 2023 slept 1857 sau og lam, 62 geit og 265 storfe. Totalt innenfor Forollhogna nasjonalpark er det 13 beitelag med hhv. 235 medlemmer, hvor det i beiteåret 2023 ble slept 34 391 sau og lam, 3 181 storfe og 400 geit. Det er ikke hensiktsmessig å forvente at alle disse dyrene benytter beitearealer innenfor Forollhogna nasjonalpark da beiteområdene også går utenom vernegrensa til nasjonalparken, men at det er et betydelig antall beitedyr, særskilt sau og lam innenfor nasjonalparken, med tilsvarende medlemmer og beitelag er et faktum. Det legges derfor vekt på at en åpen tillatelse for bruk av drone innenfor nasjonalparken for tilsyn vil kunne skape en uheldig presedens for saker av lignende karakter, da omfanget og samlet belastning vurderes som stor med bakgrunn i vernebestemmelsenes § 3, punkt 5.1. Det vises ellers til vurderinger gjort i styresak ST 23/2024 (vedlegg).

Figur 1: Utsnitt av Endal beitelag SA innenfor Forollhogna nasjonalpark

Samlet vurdering

Nasjonalparkstyret v/nasjonalparkforvalter legger vekt på at en åpen tillatelse for bruk av drone innenfor nasjonalparken vil kunne skape en uheldig presedens for saker av lignende karakter. Det finnes totalt 13 beitelag med 235 medlemmer med beiteområder som sokner til nasjonalparken. Det har ikke vært forvaltningspraksis å gi dispensasjon for bruk av drone for vanlig tilsyn. I 2023 ble det gitt tillatelse for bruk av drone for ettersanking som et ekstraordinært tiltak for å finne de siste beitedyrene som fortsatt var igjen i fjellet forårsaket av tidlig snøfall. Omsøkte tiltak er knyttet til et akseptert nytteformål i beitenæring, samt hensynet til dyrevelferd, da det er ønskelig å unngå at det fortsatt er savnede dyr igjen etter at det er kommet snø i fjellet. Bruken av drone skal likevel ikke påføre dyre- og fuglelivet unødig forstyrrelser i sårbare perioder. Omsøkte periode for bruk av drone vil kunne komme i konflikt med hekketid, kalvingstid, villreinjakten og brunsttid. Det vises derfor til etablert praksis, om at dronebruk er tillatt som et ekstraordinært tiltak i en begrenset periode i forbindelse med ettersanking av dyr på beite. Med gitte vilkår som ivaretar viltet i en sårbare periode, da spesielt villrein, anses tiltak om dronebruk i en begrenset periode ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. En dispensasjon vurderes heller ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark for øvrig, eller andre verneområder med lignende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

Rene Fromreide Lisund
Midtre Dalsbygdveien 606
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2024/10617-0

Deres ref.

Dato 06.09.2024

Delegert vedtak nr.

20/2024

Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til bruk av traktor og ATV for uttransportering av båt og løsøre fra kollapset naust ved Forollsjøen, Os kommune

Vi viser til dialog og søknad om motorisert ferdsel i forbindelse med uttransportering av båt, samt løsøre fra kollapset naust ved egen bu ved Forollsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark. Søknaden er behandlet administrativt som delegert vedtak. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir René Lisund dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 for kjøring på barmark etter Fjellveien frem til egen fiskebu GID 180/3/9 ved Forollsjøen i Os kommune. Tillatelsen gjelder med følgende vilkår:

Vilkår:

1. Tillatelser gjelder for inntil 1 tur/retur med ATV m/tilhenger, traktor m/tilhenger og bil fra nasjonalparkgrensen frem til Skalltjønnna. Videre inntil 1 tur/retur med ATV m/tilhenger og traktor m/tilhenger fra Skalltjønnna til egen fiskebu (bu nr. 4 - bu-plan) i løpet av perioden 7-8. september 2024.
2. Transporten skal kun skje på tørr mark, og det skal utøves aktsomhet slik at det ikke oppstår kjøreskader og ellers utvise hensyn til naturmiljøet.
3. Dersom det oppstår kjøreskader skal både grunneier og nasjonalparkstyret varsles, og kjøreskader skal utbedres umiddelbart på tiltakshavers regning.
4. Denne tillatelsen må medbringes under transport og fremvises på forlangende fra oppsyn eller politi.
5. Det skal gis en kort tilbakemelding til nasjonalparkstyret om utført transportoppdrag.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 48. Saken er behandlet administrativt i samråd med styreleder i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at den begrensa bruken (1 tur/retur) med ATV og traktor med tilhenger på tørr mark ikke vil påføre kjøreskader og slik sett ikke skal ha påvirkning på naturmiljøet. Det stille derfor krav om at kjøring kun kan skje på tørr mark for å unngå kjøreskader.

Det er videre viktig at materiell og løsøre ryddes opp og fraktes ut slik at områdene rundt fiskebuene ved Forollsjøen framstår fine og ryddige.

Det settes vilkår til tillatelsen slik at transporten ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig og ellers ikke kunne skape presedens for videre forvaltning av verken for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

OS KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Såttåhaugen grunneierlag v/leder

Rytrøa 14

Postboks 987

2550

2604

OS I ØSTERDALEN

LILLEHAMMER

Saksopplysninger

Søknaden

René Lisund søker om motorisert ferdsel i forbindelse med uttransportering av båt og materiell da taket på naust ved Forollsjøen har kollapset. Det vil derfor være behov for å få uttransportert båten, samt løsøre fra naustet. Med løsøre menes garn, årer, fiskeredskap mv. tilhørende naust. Takkonstruksjon med takplater og åser vil også bli transportert ut. Med bakgrunn i å sikre materiell og båt er det lite aktuelt å kunne løse transportbehovet på vinterføre. Det vil derfor være behov for ATV m/henger i forbindelse med uttransportering av båt, samt traktor m/henger for å få ut kollapset takkonstruksjon, samt diverse løsøre. Søker opplyser at båten er en trebåt og er tung. Naustet er i tilknyttet fiskebu (GID 180/3/9) bu nr. 4 ifølge Bu-plan beliggende i enden av kjøretrasé fra Skalltjønnna. Tiltakshaver opplyser om at det er to eiere på bua, og at dispensasjonen for motorferdsel for bruk av 3 tur/retur frem til Skalltjønnna er oppbrukt for 2024. Det vil derfor være behov for å få én ekstra tur frem til Skalltjønnna for å få gjennomført planlagt oppdrag med mannskap. Ut ifra værmeldingen synes det gunstig å få utført oppdraget inneværende periode grunnet tørre forhold, men at vurderinger må gjøres på stedet.

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkforvaltere har vært i dialog både med Os kommune og tiltakshaver pr. telefon i forbindelse med saken.

Det er i DV-3/2024 gitt fornyelse av flerårig dispensasjon til motorferdsel langs Fjellveien til Skalltjønnna for 3 turer pr. bu pr. år for bu-eiere i Forollsjøen fiskeforening, og at behov for motorisert ferdsel i forbindelse med tiltak på bygningsmasse inne på bu-området må vurderes særskilt for hver bu-tomt.

Andre saksdokumenter

[Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark](#)

[Plan for fiskebuer og naust i sørområdet for Forollsjøen](#)

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I Forskrift om Forollhogna nasjonalpark heter det i § 3, punkt 5.1 at «*Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt. Forbudet mot motorferdsel gjelder også bruk av modellfly, modellbåt o.l.*»

Ifølge vernebestemmelsenes § 3, punkt 5.3 kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til nødvendig bruk av traktor på barmark etter kartfesta kjørespor/traktorveg for transport av materialer mm. til hytter, setrer og buer. Dette er også nærmere beskrevet i forvaltningsplanen.

Søknaden her dreier seg om uttransport av båt og materiell og omfattes dermed ikke av nevnte bestemmelse. Søknaden må derfor behandles som dispensasjon etter naturmangfoldloven (NML) § 48.

Kjøresporet mellom Skalltjønnna og Forollsjøen har tidligere blitt utbedret og det er en streng forvaltningspraksis i den videre bruken av motorisert kjøretøyer her.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Det søkes om å få barmarktransport av materiell pga. kollapset naust med begrunnelse om at dette synes å være enklere å få ryddet og transportert materialene før det blir snø. Formålet med naustet er å sikre båten for vinteren, samt at løsøre vil være utsatt for vær og vind. Nasjonalparkforvalter ser det også mer hensiktsmessig å få utført nevnte transport på barmark. Samlet sett blir det mindre motorisert ferdsel innenfor verneområde.

Søker av fiskebua har fra før tillatelse til å kjøre bil/traktor inn til Skalltjønnna, men at denne tillatelsen for 3 turer pr. bu for 2024 er oppbrukt. Litt av bakgrunnen for dette er også at tillatelsen samordnes med medeier på bua. Det vil derfor være behov for å gi dispensasjon på omsøkte transportmidler på fjellveien fra nasjonalparkgrensen og frem til bua. Det vil bli stilt vilkår om at kjøring bare kan gjennomføres på tørr mark for å unngå kjøreskader. Det vurderes at bruk av traktor med dens egenvekt potensielt kan føre til større risiko for skader, og at det i tillatelsen vil bli satt vilkår om at det må utvises aktsomhet ved bruk av denne. Bu-tomta som det knyttes transportbehov til har beliggenhet i nær tilknytning til opprinnelig kjørespor, og behov for kjøring i «ytte bu-området» er ikke aktuelt jfr. prinsipielle retningslinjer for omsøkte tiltak. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette varsles og utbedres umiddelbart av søkerne. Kostnader ved eventuelle kjøreskader skal bæres av tiltakshaver jf. NML § 11.

Samlet vurdering

Det er i vurderingen lagt vekt på at den begrensa bruk (1 tur/retur) med ATV og traktor med tilhenger på strekningen Skalltjønnna – buområdet på *tørr mark* ikke vil påføre kjøreskader og slik sett ikke skal ha påvirkning på naturmiljøet. Det stille derfor krav om at kjøring kun kan skje på tørr mark for å unngå kjøreskader.

Det er videre viktig at materiell og løsøre ryddes opp og fraktes ut slik at områdene rundt fiskebuene ved Forollsjøen framstår fine og ryddige.

Det settes vilkår til tillatelsen slik at transporten ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig og ellers ikke kunne skape presedens for videre forvaltning av verken for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

Stein Inge Ryen
Midtre Dalsbygdveien 456
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2024/10353-0 432.3

Deres ref.

Dato 09.09.2024

Delegert vedtak nr.

21/2024

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - tillatelse til tiltak for istandsetting av løe (GID 131/56), Os kommune - Stein Inge Ryen

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Stein Inge Ryen dispensasjon fra forskr. om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvern. § 3, punkt 1 for nedtaking, restaurering og tilbakeføring av løe ved Trøenget i Mastukåsa, GID 131/56 i Os kommune.

Vilkår:

1. Restaureringsarbeider med utskiftning av råteskadet tømmer skal ta utgangspunkt i tilstand- og tiltaksrapport utarbeidet av Arild Bjarkø jf. vedlagt søknad og skal ikke medføre endringer utover det bygningen ble brukt i opprinnelig sammenheng.
2. Oppføring av restaurert løe skal oppføres på samme løe-tomt.
3. Det skal sendes melding med bilder til forvaltningsmyndighet etter at tiltaket er gjennomført og ferdigstilt.
4. Vedtaket er gyldig i 3 år fra vedtaksdato.

Hjemmel:

Vedtaket er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Søknaden er i tråd med verneformålet for landskapsvernet og innenfor retningslinjer om restaurering i forvaltningsplan for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde. Restaurering og ivaretagelse av løa som omsøkt er positivt og vil være med å bidra til å ivareta et viktig element i kulturlandskapet. Det er utarbeidet en grundig tilstandsrapport som beskriver aktuelle tiltak for ivaretagelse av bygningen. Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene negativt, eller være i strid med verneformålet.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Vi gjør oppmerksom på at byggetiltaket kan krever nærmere avklaringer og tillatelser hos Os kommune, og kopi av vedtaket sendes til kommunen for orientering.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at byggetiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Byggeskikkveilederen «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder» ligger på nasjonalparkstyret sine nettsider her: <https://www.nasjonalparkstyre.no/Forollhogna/publikasjoner/fagrapporter>

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

OS KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Rytrøa 14

Postboks 987

2550

2604

OS I ØSTERDALEN

LILLEHAMMER

Saksopplysninger

Søknaden

Os kommune har oversendt søknad til behandling etter forskrift om landskapsvern. Stein Inge Ryen søker om istandsetting av løe (figur 1) som beskrevet i tilstandsrapport utarbeidet av Arild Bjarkø (vedlagt søknad). Rapporten inneholder tiltak og kostnadsoverslag. Løa er oppgitt til å være 13 m² BYA i tilknytning til engstykket nord for Bakkvollen (figur 2) og består av ei laftekasse med bjørk og furu, innehar gulvbord og er tekt med torv. Ifølge tilstandsrapporten vil det være behov for ca. 30 % utskiftning i forbindelse med tømmerkassa, rekonstruere taket til en rent never og torvtak, samt bygge lemmen til funksjonell standard.

Andre saksopplysninger

- Bygningen er SEFRAK-registret i 1987 med høy egenverdi og høy verneverdi som del av miljø.
- Os kommune ved kulturminneforvalter og landbruk har vært å befart løa og slåtteenget (14.04.2024) og det foreligger en kulturminnefaglig vurdering fra kommunal kulturminneforvalter som grunnlag til søknad for Utvalgte kulturlandskap (UKL) som forvaltes av kommunen:

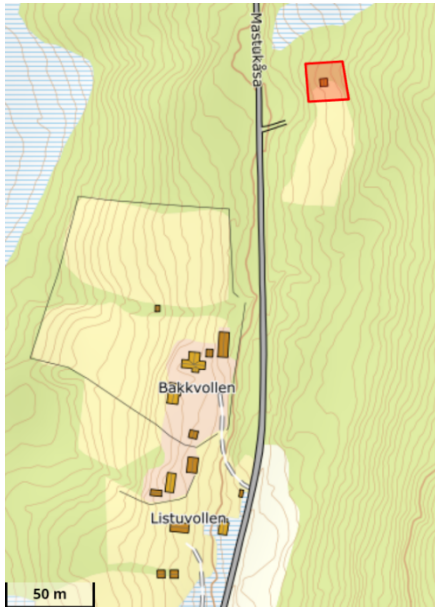
«Det er svært positivt at området rundt løa ryddes og tas i bruk til beite. Slik vil løas opprinnelige funksjon og dens kontekst synliggjøres og løas kulturhistoriske verdi styrkes. Om det ikke allerede er planlagt, bør det vurderes om det også kan ryddes skog vest for løa for å gjøre den mer synlig fra veien og i kulturlandskapet i Vangrøftdalen. Istandsetting er planlagt etter antikvariske prinsipper, og er av generelt høy kvalitet. Håndverker har lang erfaring og kompetanse innen tradisjonshåndverket».

Figur 1: Bilder av løa ved Trøenget, Mastukåsa

- Nasjonalparkforvalter har snakket med tiltakshaver pr. telefon. Det er generelt vanskelig å anslå prosentvis utskiftning av materiale, om det er 30 % som oppgitt i rapport eller om det vil være behov for mer (50 %). Formålet er istandsetting

skal utføres etter antikvariske prinsipper, samt å pleie slåtteeenga, slik at disse elementene ivaretas og kommer til sitt uttrykk.

Figur 2: Plassering av løa i Mastukåsa markert med rødt, Vangrøftdalen.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde er:

- å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

I følge forskriftens § 4, punkt 1 er ikke vernebestemmelsenes § 3 ikke til hinder for «vedlikehold av eksisterende bygninger...», der «Arbeidet skal ikke medføre endringer av størrelsen eller eksteriøret på bygningen».

I og med at større vedlikeholdsarbeider vil medføre at bygningen må tas ned på stedet for gjennomføring av nødvendige tiltak med tilhørende utskiftninger av bygningsmateriale behandles søknaden etter naturmangfoldlovens § 48.

Søknaden er behandlet administrativt av nasjonalparkforvalter som delegert vedtak jf. delegeringsreglementet av 14.06.2024, punkt 2.1.2.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Kunnskapsgrunnlaget er innhentet fra SEFRAK-registeret, utarbeidet tilstandsrapport, samt kulturvern faglig uttalelse og opplysninger fra Os kommune. Det foreligger [forvaltningsplan](#) for området som beskriver restaurering, vedlikehold og gjenoppføring av bygninger under kap. 4.3.

Nasjonalparkforvalter vurderer at løa er å regne som eksisterende bygning ut ifra en helhetsvurdering, da taket fremstår intakt jf. retningslinjer i forvaltningsplan. Det vil alltid være en diskusjon om når en bygning regnes som et objekt for restaurering i forhold til hva som skal ivaretas, restaureres eller istandsettes. Omsøkte tiltak vurderes å være nær vernebestemmelsenes § 4, punkt 1, men restaurering som omfatter nedtaking av eldre seterbebyggelse, og som innebærer en del utskiftning av materiale skal behandles av forvaltningsmyndighet. Det foreligger også en grundig tilstandsrapport som er vurdert fra aktør innen bygningsvernkompetanse, og restaurering skal utføres etter antikvariske prinsipper.

Samlet vurdering

Søknaden vurderes å være i tråd med verneformålet for landskapsvernet og vurderes innenfor retningslinjer om restaurering i forvaltningsplan for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde. Restaurering og ivaretagelse av løa som omsøkt er positivt og vil være med å bidra til å ivareta et viktig element i kulturlandskapet. Det er utarbeidet en grundig tilstandsrapport som beskriver aktuelle tiltak for ivaretagelse av bygningen. Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene negativt, eller være i strid med verneformålet.

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Ivar Ryen
Vangrøftveien 39
2552 DALSBYGDA

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/11076-1

Deres ref.

Dato 18.09.2024

Delegert sak nr.	22/2024
------------------	---------

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av ATV med tilhenger for uttransport av båtvrak ved sørenden av Fjellsjøen

Vi viser til vår henvendelse angående fjerning av båtvark ved sør-enden av Fjellsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark, og dialog om å få fjernet båtvraket før vinteren.

Saken behandles derfor på bakgrunn av nasjonalparkstyret sitt initiativ, og båteiere sitt engasjement for å hente ut båtvraket. Det foreligger derfor ikke noen skriftlig søknad i saken. Nærmere redegjørelse er gjort under saksopplysninger og vurderinger, s. 4-7.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter gir Ivar Ryen, Dalsbygda dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 til motorisert ferdsel i forbindelse med uttransport av båtvrak ved Fjellsjøen.

Tillatelsen gjelder for:

- Bruk av ATV med tilhenger for 1 t/r lørdag 21.september 2024 for uttransport av båtvrak som ligger ved sør-enden av Fjellsjøen
- Kjøring etter kjøretsréén fra Falken og fram til krysset der kjøresporet til Fjellsjøen tar av, og videre etter det gamle kjøresporet fram til Fjellsjøen, jf. kartutsnitt i saksopplysninger s.5.

Vilkår:

1. Kjøringen skal foregå etter kjøretsréén Falken-Dalbusjøen og fram til krysset for det gammel kjøresporet til Fjellsjøen, og videre i all hovedsak etter det gamle kjøresporet til Fjellsjøen.
2. Både ATV og tilhengeren skal ha breie dekk slik at hjulene ikke skjærer seg ned i kjøresporene og terrenget.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

3. Kjøringen skal utføres hensynsfullt og aktsomt slik at det ikke oppstår uopprettelige skader på kjørespor og terrenget. Dersom det oppstår kjøreskader, skal det utbedres før oppdraget avsluttes. Oppstår det kjøreskader, skal nasjonalparkstyret varsles om forholdet – også at kjøreskadene blir utbedret, jf. vilkår 6.
4. All ferdsel skal foregå hensynsfullt for alt dyre- og fugleliv.
5. Denne tillatelsen skal tas med i forbindelse med oppdraget, og vises fram til oppsyn, politi på forespørsel.
6. Det skal sendes en kort rapport med bilder til nasjonalparkstyret innen en uke etter at transportoppdraget er gjennomført.

Det *oppfordres* imidlertid til å vurdere situasjonen for å dra/bære båtvraket så langt som mulig fram til kjøretraséen Falken-Dalbusjøen for å redusere kjøringen på den gamle kjøresporet som går fram til Fjellsjøen.

Hjemmel:

Vedtaket om bruk av motorisert kjøretøy er gjort med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48, første ledd.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter i samråd med styreleder, og i henhold til delegeringsreglement for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret ved nasjonalparkforvalter legger vekt på at båtvraket er en forurensning innenfor nasjonalparken. Båtvraket er både skjemmende i landskapet og utgjøre en fare for forurensning av naturmiljøet ved at plast smuldres opp og spres inn i økosystemet. Det er brudd på verneforskriftens § 6 om forurensning at båtvraket fortsatt ligger ved Fjellsjøen. Eierne av båtvraket ønsker imidlertid selv å fjerne det, og nasjonalparkstyret finner det derfor rimelig at det det kan gis en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for dette oppdraget. Det settes vilkår for å ivareta hensynet til både terreng og øvrig naturmiljø, samt at det oppfordres til å vurdere muligheten for å dra/bære båtvraket så langt som mulig framfor å kjøre på det gamle kjøresporet. Selv om dette ikke er en akutt situasjon, vurderes det behov for å gjennomføre dette som et ekstraordinært tiltak for å hindre videre forurensning av plast inn i økosystemet. Det er derfor det gis en tillatelse med vilkår for transportoppdraget. Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes derfor ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i vedlegg som følger i dette brevet, s. 4-7.

Vedtaket kan påklages, jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes Nasjonalparkstyret for Forollhogna, Postboks 2600, 7734 STEINKJER. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningslovens § 29.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vi gjør oppmerksom på at **motorisert ferdsel på barmark krever nærmere avklaringer og tillatelser hos Os kommune**, og kopi av vedtaket sendes til kommunen for nærmere behandling.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert av Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Vi ønsker lykke til med oppdraget!

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent.

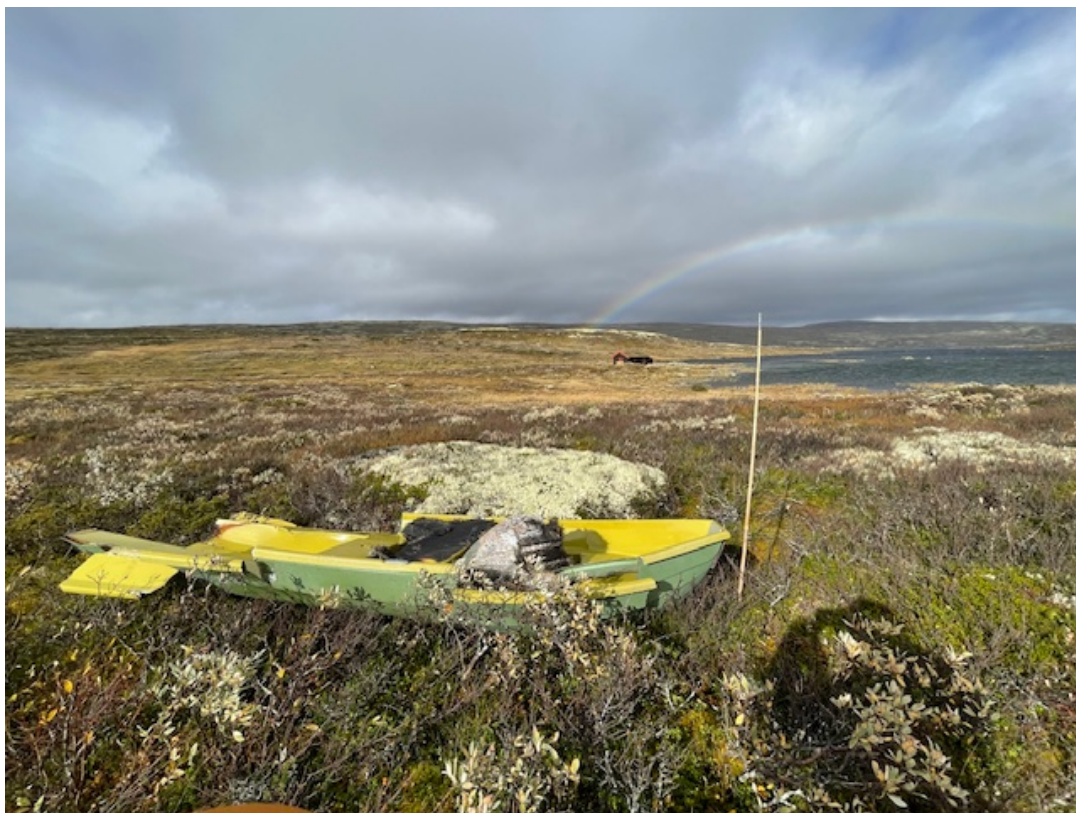
Kopi til:

Os kommune	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER

Saksopplysninger

Nasjonalparkforvalter mottok i sommer en melding via epost fra publikum om at det låg et båtvrak ved sør-enden av Fjellsjøen, og at båtvraket har ligget det i svært mange år – før opprettelsen av nasjonalparken. Nasjonalparkstyret har også for en del år tilbake blitt gjort oppmerksom på dette båtvraket.

Saken ble fulgt opp, og båteiere ble kontaktet. Det ble den 11. september gjennomført befarings av SNO og nasjonalparkforvalter til Fjellsjøen, og forholdene for uttransport av båten ble vurdert. Dette er også vurdert sammen med båteiere.

Båten ble 11.sept. flyttet fra viken på sørvest-siden av Fjellsjøen og fram til tørrere terreng og nært det gamle kjøresportet.

Som det framgår av bildet, er båt i svært dårlig tilstand. Løst materiale kan lett blåse ut i naturmiljøet, og plasten og glassfiber smuldres opp og spres inn i økosystemet.

Kartutsnitt fra Gis link.

Avstander målt i kart:

Falken – nasjonalparkgrensen: ca. 500 m
Nasjonalparkgrensen til kryss kjøretrase-kjørespor: ca. 500 m
Kryss kjøretrase-kjørespor - båtvrak (gmlt. kjørespor): ca. 850 m
Til sammen ca. 1850 m kjøre lengde hvorav ca. 1350 m er innenfor nasjonalparken og der igjen ca. 850 m etter det gamle kjøresportet.

Andre saksopplysninger

Motorisert ferdsel på barmark i utmark innenfor både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og Forollhogna nasjonalpark reguleres også av motorferdselsforskriften hvor Os kommune er myndighet. Før kjøring kan finne sted, må det derfor også foreligge en tillatelse etter motorferdselsforskriften.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

§ 2 Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

I verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 er «*motorisert ferdsel til lands og til vanns, ... forbudt*». Det er heller ikke gitt noe i bestemmelse §3, pkt. 5.2 og 5.3 som åpner opp for denne type barmarktransport, og en tillatelse må behandles etter **naturmangfoldloven § 48** som dispensasjon fra vernevedtak. Her heter det at «*forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig*».

En dispensasjon fra verneforskrift skal også vurderes etter **naturmangfoldloven §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter samråd med styreleder og i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024 for nasjonalparkstyret for Forollhogna. Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Fjellsjøen med omkringliggende områder ligger innenfor Forollhogna nasjonalpark og utgjør en del av områdene med verneverdier av stor verdi. For dyre og fuglelivet er den mest sårbare tiden på året nå over. Mesteparten av trekkfuglene har forlatt eller er i ferd med å forlate områdene ved Fjellsjøen. Videre er områdene her ved Fjellsjøen også en del av villreinens leveområder, men det forventes ikke at det er opphold av villrein her de nærmeste dagene. Villreinen oppholder seg nå i disse dager i den mer sentrale leveområdene for villreinen i Forollhogna.

I forhold til vegetasjonen og terrenget ligg Fjellsjøen over tregrensa, og områdene er preget av hei- og myrvegetasjon som kan være noe svak mht. kjøring.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig kjent for å behandles en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for ett mindre transportoppdrag, og føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

I forhold til belastningen på økosystemet og naturmiljøet, er det kjøringen med ATV på det gamle kjøresportet som er den største utfordringen her. Kjøresporet har ikke vært benyttet til motorisert ferdsel på svært mange år – sannsynligvis har kjøring her opphørt lenge før nasjonalparken ble opprettet i 2001.

En kjøretur med ATV - tur-retur - vurderes å kunne gjennomføres når kjøringen gjennomføres med *stor aktsomhet* slik at kjøreskader unngås. Kjøringen forventes ikke å være forstyrrende for det øvrige naturmiljøet.

Det oppfordres imidlertid å vurdere muligheten til å trekke båtvraket fram til kjøretraséen Falken-Dalbusjøen, men det settes ikke som vilkår. For ettertiden kan det ikke regnes med at det vil bli gitt flere kjøretillatelser på barmark til Fjellsjøen for andre tiltak og oppdrag. Dette er ett engangs-tiltak.

Dersom det oppstår kjøreskader, er fører av kjøretøyet ansvarlig for at kjøreskader blir rettet. Nasjonalparkstyret varsles dersom det oppstår kjøreskader – også at kjøreskadene blir utbedret.

Det skal brukes ATV som er et lettere kjøretøy enn f.eks. traktor som ofte også benyttes i forbindelse med transport på barmark. Både ATV og tilhengeren skal ha breie dekk slik at hjulene ikke skjærer seg ned i kjøresporene og marka, og det forventes derfor at det ikke skal oppstå kjøreskader. Videre er båten som skal transporteres også lett og det blir liten tyngde på tilhengeren.

Samlet vurdering

Nasjonalparkstyret ved nasjonalparkforvalter legger vekt på at båtvraket er en forøpling innenfor nasjonalparken. Båtvraket er både skjemmende landskapet og utgjøre en fare for forurensning av naturmiljøet ved at plast smuldres opp og spres inn i økosystemet. Det er brudd på verneforskriftens § 6 om forurensning at båtvraket fortsatt ligger ved Fjellsjøen. Eierne av båtvraket ønsker imidlertid selv å fjerne det, og nasjonalparkstyret finner det derfor rimelig at det kan gis en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for dette oppdraget. Det settes vilkår for å ivareta hensynet til både terreng og øvrig naturmiljø, samt det oppfordres til å vurdere muligheten for å dra/bære båtvraket så langt som mulig framfor å kjøre på det gamle kjøresportet.

Selv om dette ikke er en akutt situasjon, vurderes det å være et ekstraordinært tiltak for å hindre videre forurensning av plast inn i økosystemet. Det er derfor det gis en tillatelse med vilkår for transportoppdraget. Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes derfor ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Berit Svardal og John Tovmo
Skogheimveien 131
7298 BUDALEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/10949-4

Deres ref.

Dato 07.10.2024

Delegert vedtak nr.

23/2024

Tillatelse - Budalen landskapsvernområde - riving og restaurering av gammel løe på Bekkvollen

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter gir Berit Svardal og John Tovmo, Budalen dispensasjon fra Forskrift om Budalen landskapsvernområde § 3 pkt. 1 for riving og restaurering av gammel løe på Bekkvollen i Synnerdalen, Midtre Gauldal kommune

Vilkår

1. Før løa demonteres for restaurering, skal løa dokumenteres ved beskrivelse av materialer, målsatte tegninger og bilder.
2. Den restaurerte løa skal være i de samme målene 3,15 m x 3,15 m som den gamle løa, og sette opp på sammen tomt på setervollen som den opprinnelig har stått.
3. Det oppfordres til å skifte minst mulig av trevirke, og ved nødvendig utskifting anbefales det å bruk materialer som er mest mulig likt de originale materialene.
4. Dersom det oppstår terrengskader i forbindelse med byggearbeidet skal det rettes opp så snart som mulig.
5. Rivings- og bygningsavfall skal transporteres ut av landskapsvernområdet og deponeres på forskriftsmessig måte.
6. Når løa er ferdig restaurert, skal det gis tilbakemelding til både nasjonalparkstyret og fylkeskommunen med bilder av løa, samt dokumentasjonen av den gamle løa, jf. vilkår 1..
7. Tillatelsen etter verneforskriften gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Det oppfordres til å følge Trøndelag fylkeskommune sine anbefalinger og benytte seg av muligheter til veiledning i arbeidet, jf. saksutredningen som følger med vedtaket.

Nasjonalpark
Naturreservat

Forollhogna
Grøntjønnan

Landskapsvernområde Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Hjemmel:

Vedtaket om riving og restaurering av gammel løe på Bekkvollen er gjort med hjemmel i § 5 pkt. 2 og 4 i Forskrift om Budalen landskapsvernområde.

Søknaden er behandlet av nasjonalparkforvalter i samråd med styreleder, og i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at verneformålet for landskapsvernområdet er å ta vare på seterlandskapet med seterbebyggelse og setervoller, og at restaurering av den gamle løa på setervollen på Bekkvollen vil være et viktig tiltak for å gjenskape og opprettholde bygningsmiljøet og kulturlandskapet i setergrenda.

Når bygningsforfallet er kommet så langt som i dette tilfellet inngår riving som en forventet del av restaureringen. Det stilles vilkår om samme utforming og materialbruk som den gamle løa for å ivareta kulturhistoriske verdier og lokal byggeskikk.

Setervollen inngår ikke i tradisjonelle seterdrift, men bli brukt til slått og beite som ivaretar natur- og kulturlandskapsverdier. Restaureringen av løa på setervoll vurderes å være i tråd med både verneforskriftens bestemmelser og føringer gitt i forvaltningsplanen. Tiltaket vil bidra til å styrke verneformålet for Budalen landskapsvernområde.

Det settes vilkår i tillatelsen for å ivareta hensynet til natur- og kulturmiljøet og sikre verneverdiene i et langsiktig perspektiv, og tillatelsen til restaurering av løa på setervoll ansees derfor ikke å stride mot verneformålet eller vil kunne påvirke verneverdiene på en negativ måte, og vil heller ikke skape en negativ presedens for verken Budalen landskapsvernområde eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Midtre Gauldal kommune har besvart din henvendelse med at siden tiltaket var under 15 m² var det ikke søknadspliktig hos kommunen. Vi setter likevel kommunen i kopi av vedtaket for orientering.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at byggetiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Byggeskikkveilederen «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder» ligger på nasjonalparkstyret sine nettsider her: <https://www.nasjonalparkstyre.no/Forollhogna/publikasjoner/fagrapporter>

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Vi ønsker lykke til med restaureringstiltaket!

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

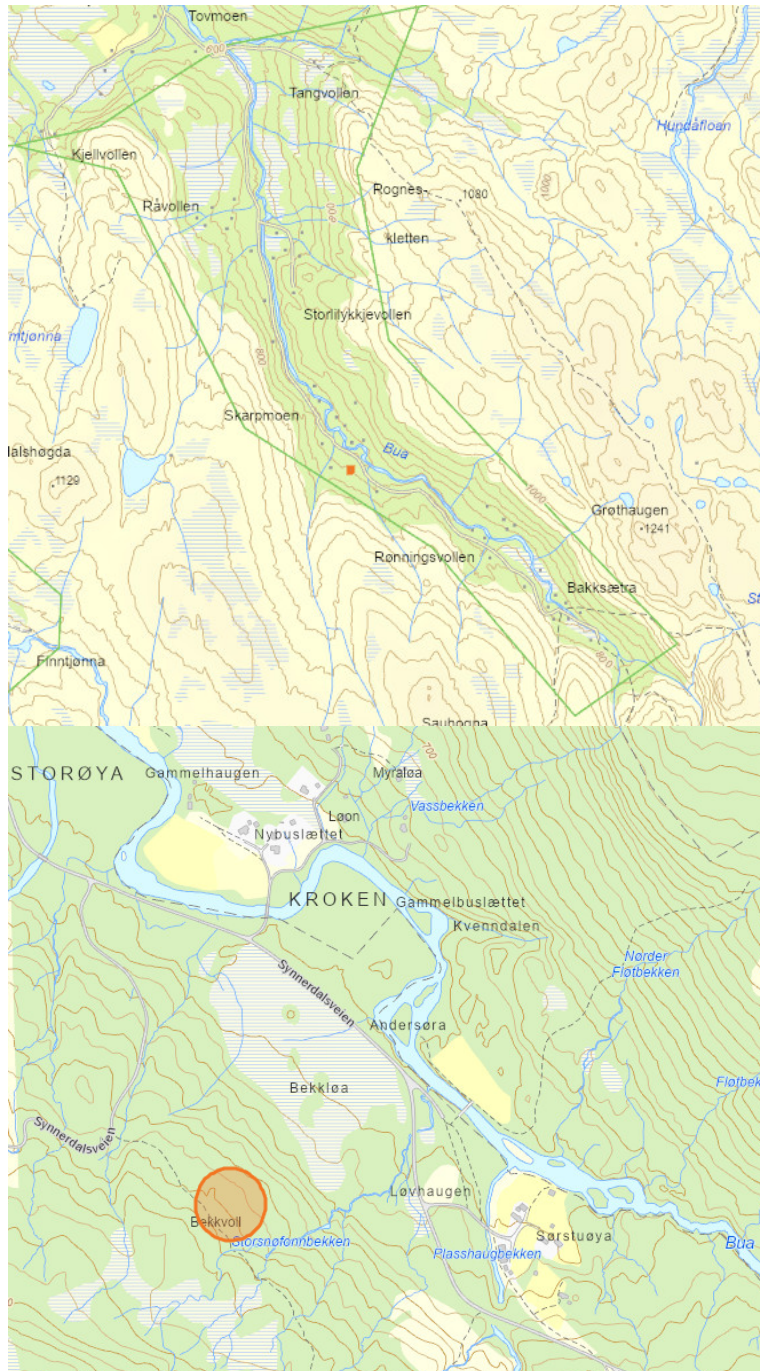
Kopi til:

Midtre Gauldal kommune	Rørrosveien 11	7290	STØREN
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
Budal fjellstyre	Svartøya 19 a	7290	STØREN
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har mottatt en søknad om restauring av gammel løe på Bekkvollen innenfor Budalen landskapsvernområde i Midtre Gauldal kommune.

Bekkvollen marker med prikk og sirkel i kart som vise beliggenheten i både setergrenda og Budalen landskapsvernområde,

Kartutsnitt fra Gislink.

Søknaden

Berit Svardal og John Tovmo har den 13.09.2024 sendt følgende søknad:

Søker om å rive løa og ta den med hjem for å restaurere den i vinter for så å sette den opp igjen på samme plass på setervollen.

Løa er 3,15x3,15 m og oppført i 2 toms plank.

Taket har falt ned, og derfor må det gjøres tiltak snarest skal løa reddes og kunne restaureres.

Jeg har vært i kontakt med Siri Indseth i Midtre Gauldal kommune, og hun sier at prosjektet ikke er søknadspliktig i kommunen da løa er under 15 m².

Prosjektet er tenkt gjennomført og ferdigstilt innen 31.12.2026.

Det følger flere bilder med søknaden, og ett bilde legges inn i saksframlegget her.

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har tidligere i styresak 28/2021 gitt tillatelse til restaurering av seterstua på Bekkvollen som var svært dårlig tilstand. I forbindelse med styret sitt møte og befaringer den 19.-20. august i Budalen - og Endalen landskapsvernområder, kunne styret se den ferdig restaurerte seterstua.

Søknaden om riving og restaurering av løa ble 19.09 er oversendt Trøndelag fylkeskommune for kulturminne-faglig uttalelse hvor følgende uttalelse er gitt:

Saken gjelder søknad om demontering og restaurering av løe på Bekkvollen. Søker beskriver tilstanden som alvorlig da taket på løa har kollapset og falt ned. For å kunne

redde bygningen, ønsker søker å demontere løa før vinteren, sette den i stand og sette den opp på samme sted.

Det oppgis ikke alder på bygningen, men det ser ut ifra tilsendt bildemateriale at det er saget lafteplank, noe som kan tyde på at løa er relativt ny. Er det snakk om håndsaga lafteplank er nok løa av eldre byggeår. Vi klarer ikke se hva taket er teknet med, om det er tradisjonelt nevertak eller plast.

Fylkeskommunen er svært positiv til alle tiltak om istandsetting av tradisjonell bebyggelse. Til det kommende arbeidet har vi noen råd til utførende:

- Det oppfordres til å skifte minst mulig av trevirke.
- Dersom det er nødvendig med utskifting, anbefales det å gjenta det dere møter i materialbruk mv.

Det hadde vært flott om utførende kunne fotodokumentert rivearbeidet og sende fylkeskommunen kopi til arkivering. Det som hadde vært svært interessant for fylkeskommunen å se, er eventuell nevertekking og detaljer ved raft (torvhald med innfesting) og gavl (høyde/størrelse vindski og innfesting). Videre, dersom det er teknet med never hadde det vært flott med noen bilder som kan vise leggemønster på never i samme sjikt og gjerne et bilde som viser et vertikalt snitt av torvlag. Hvis det er spørsmål rundt dette, ring gjerne Anders Gimse på 74179550/913 45 804.

Ut over dette har ikke fylkeskommunen merknader til saken, og ønsker søker lykke til med istandsettingsarbeidet.

Midtre Gauldal kommune har gitt søker tilbakemelding om at tiltak under 15 m² ikke var søknadspliktig i kommunen.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Budalen landskapsvernområde er ifølge verneforskriften §2:

«å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I vernebestemmelsene § 3 heter det at *«området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. oppføring av bygninger, ..., riving av gamle seterbygninger» mm.*

Videre heter det i verneforskriftens § 5 at forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelser med vilkår dersom virksomheten kan skje uten at det strider mot

verneformålet og ellers dersom særlige grunner taler for det, og gis det muligheter for forvaltningsmyndigheten til å gi tillatelse til både «*Ombygging og restaurering av eksisterende bygninger for jordbruksformål ...*», og «*Riving av eksisterende seterbebyggelse*».

Forvaltningsplanen for Budalen landskapsvernområde (2005) gir nærmere retningslinjer for hvordan verneforskriften skal praktiseres mht. vedlikehold, ombygging, restaurering og riving av seterbebyggelse.

I Kap. 5.2. Vedlikehold, ombygging og oppføring av seterbebyggelse heter det at:
«forvaltningsmyndigheten vil i utgangspunktet se positivt på restaurering av seterbebyggelsen som ikke er i bruk og der forfallet har pågått over lengre tid. Dette er ofte tilfellet med gamle seterfjøs og løer. Slike bygninger har ofte stor kulturhistoriske verdi, og det vil derfor være av stor betydning av restaureringsarbeidet fører til at så mye som mulig av den opprinnelige bygningen bevares. Reglene for vanlig vedlikehold gjelder også for større istandsettingsarbeider. Nye materialer som tilføres skal så langt som råd er være av samme type og utforming som tidligere anvendt.»

Myndighet

Med bakgrunn i tidligere behandlinger av søknader av tilsvarende omfang og karakter, samt at nasjonalparkstyret har gjennomført en befarings på Bekkvollen og sett gjennomført restaurering av seterstua, behandles søknaden av nasjonalparkforvalter i samråd med styreleder, jf. nasjonalparkstyrets delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres nasjonalparkstyret den 8. nov. 2024.

Vurderinger

Selv om setervollen inngår ikke i tradisjonelle seterdrift, er det prisverdig at eier av setervollen nå restaurere bygningene her i tråd med tradisjonell byggeskikk og materialer. Selv om tilstand til den gamle løa er noe skral, så er forfallet heldigvis ikke kommet for langt til å kunne ta vare på store deler av løa. Det er viktig at slik gamle bygninger i seterlandskapet bli dokumenterte også når de blir restaurerte slik at kulturhistorien som knytter seg til materialbruk, byggeteknikker og byggeskikk bli ivaretatt.

Søknaden om riving og restaurering av den gamle løa på Bekkvollen behandles etter verneforskriftens bestemmelser om hva som kan tillatelse av tiltak knyttet til seterbebyggelsen, og vurderes å være i tråd med både formål og bestemmelser for landskapsvernområdet.

Forvalter vurderer at restaureringen av den gamle løa på Bekkvollen bidrar til å fremme verneformålet med å ta vare på seterbebyggelsen og setervollene, og derfor et positivt og viktig tiltak for seter- og kulturlandskapet i Budalen landskapsvernområde.

Det settes vilkår i tillatelsen for å ivareta hensynet til natur- og kulturmiljøet og sikre verneverdiene i et langsiktig perspektiv, og tillatelsen til restaurering av løa på setervoll ansees derfor ikke å stride mot verneformålet eller vil kunne påvirke verneverdiene på en negativ måte, og vil heller ikke skape en negativ presedens for verken Budalen landskapsvernområde eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Synnerdalen Beitelag v/Terje Pedersen

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/11260-2

Deres ref.

Dato 24.09.2024

Delegert sak nr.	24/2024
------------------	---------

Dispensasjon - Forollhogna nasjonalpark - bruk av drone i forbindelse med ekstraordinært søk etter sau - 2024

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter gir Synnerdalen beitelag ved Terje Pedersen dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1. for bruk av drone i en begrenset periode etter hovedsanking av beitedyr innenfor eget beiteområde i Forollhogna nasjonalpark.

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for bruk av en drone som et ekstraordinært tiltak for lokalisering av savnede beitedyr i perioden fra 25.09 til 15.11. 2024, jf. kartutsnitt i saksopplysninger s. 5.
2. Før droneflyging kan finne sted, skal det tas kontakt med SNO Forollhogna og lokalt fjelloppsyn for nærmere melding om tid og sted.
3. Det skal utvises aktsomhet slik at villrein og øvrige dyre- og fugleliv ikke blir unødig forstyrret av droneflygingen.
4. Oppdragstaker skal gjøre dronepiloten kjent med at oppdraget foregår innenfor både Forollhogna nasjonalpark og Forollhogna villreinområde.
5. Tillatelsen skal være tilgjengelig i forbindelse med oppdraget og vises frem til oppsyn, politi ved forespørsel.
6. Det skal sendes en kort rapport til nasjonalparkstyret etter at oppdraget er avsluttet hvor det kommer frem antall dager og i hvilke områder dronen er benyttet. Siste frist for rapport settes til 30.11.2024.

Hjemmel:

Vedtaket om bruk av drone er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, første ledd.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024, og refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Fordalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret ved nasjonalparkforvalter legger vekt på at det her er en begrenset bruken av drone i begrensa områder på en årstid som vil være til mindre forstyrrelser til fugle- og dyrelivet. Det vises også til etablert praksis, om at dronebruk er tillatt som et ekstraordinært tiltak i en begrenset periode i forbindelse med ettersanking av dyr på beite.

Med gitte vilkår som ivaretar hensynet spesielt villrein, anses tiltak om dronebruk i en begrenset periode ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. En dispensasjon vurderes heller ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark ellers, eller andre verneområder med lignende bestemmelser.

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i vedlegg som følger i dette brevet, s. 4-6.

Vedtaket kan påklages, jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes Nasjonalparkstyret for Forollhogna, Postboks 2600, 7734 STEINKJER. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningslovens § 29.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at tillatelsen vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Kontaktinfo:

SNO Forollhogna, Berit Broen
Budal Fjellstyre, Ståle Solem

E-post: berit.broen@miljodir.no
E-post: budal@fjellstyrene.no

Tlf. 476 57 803
Tlf. 995 54 891

Det oppfordres, så langt det lar seg gjøre, til dialog og samarbeid med tilstøtende beitelag ved bruk av denne tillatelsen.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Budal fjellstyre	Svartøya 19 a	7290	STØREN
Villreinnemnda i Forollhogna			
Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
SNO Forollhogna			

Saksopplysninger

Søknaden

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har den 20.sept. mottatt følgende søknad fra Synnerdalen Beitelag:

Synnerdalen beitelag søker med dette om tilatelse til å bruke en stk drone til lokalisering av savnede beitedyr i beiteområdet til synnerdalen beitelag.

Det er ønskelig å ha en stående tillatelse til bruk høsten 2024 for å få effektivisert sankingen,

Vi har fjorårets hendelse med savnende dyr som ikke ble funnet i friskt minne og ønsker i år å være litt forut å gjøre det vi kan for å unngå samme hendelse med dyr som står igjen og ikke blir funnet selv ved bruk av store resurser til ut i november.

Jeg er som vanlig noe seint ut men håper du kan ringe meg ved anledning slik at vi kan få diskutert dette viss det er behov.

Hører fra deg.

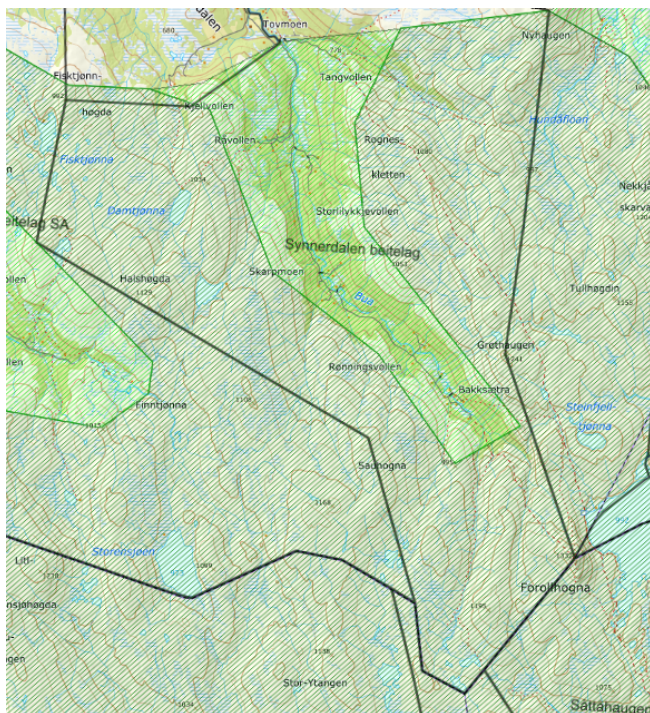
For synnerdalen Beitelag, Terje Pedersen

Andre saksopplysninger

Det er i alt 13 beitelag med 235 medlemmer som slipper sau på utmarksbeite, og i 2023 ble det til sammen slept i overkant av 34.000 sau og lam i beiteområder som sokner til Forollhogna nasjonalpark. Det er ikke forvaltningspraksis på å tillate bruk av drone forbindelse med verken vanlig tilsyn eller hovedsanking.

Høsten 2023 ble tidlig snøfall og vinter i fjellet noe som førte til vanskelige forhold for både beitedyrene og beitelaget. Det ble i den forbindelse gitt tillatelse til to beitelag (Synnerdalen – og Såttåhaugen beitelag) til bruk av bl.a. drone for å kunne lokalisere beitedyr/sau som var savnet innenfor nasjonalparken. Vurderingen som her ble gjort var bl.a. hensynet til dyrevelferd for beitedyrene pga. vær- og føreforholdene i fjellet.

Videre er det nå i 2024 gitt tillatelse til Endal beitelag og Os sauhamnelag for bruk av drone som *et ekstraordinært tiltak* for søk og lokalisering av savna beitedyr innenfor de respektive beiteområdene i Forollhogna nasjonalpark. Tillatelsene er å betrakte som tiltak som beitelagene har i sin beredskap dersom/når behovene oppstår.

Kartutsnitt som viser Synerdalen beitelag sine arealer innenfor Forollhogna nasjonalpark (mørk grønn skraver).

Hjemmelsgrunnlag - verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

§ 2 Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

I verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 er «motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter forbudt. Forbudet mot motorferdsel gjelder også bruk av modellfly, modellbåt o.l.» Miljødirektoratet har definert droner som modellfly.

Det er heller ikke gitt noe i bestemmelse § 3, pkt. 5.2 og 5.3 som åpner opp for bruk av drone, og en tillatelse må behandles etter **naturmangfoldloven § 48** som dispensasjon fra vernevedtak. Her heter det at «forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

En dispensasjon fra verneforskrift skal også vurderes etter **naturmangfoldloven §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024 for nasjonalparkstyret for Forollhogna. Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Fjellområdene til Synnerdalen beitelag sine beiteområder ligger innenfor Forollhogna nasjonalpark, som er områder med store verneverdier. For dyre- og fuglelivet er den mest sårbare tiden på året nå over, og mesteparten av trekkfugler har forlatt eller er i ferd med å forlate områdene. Videre er områdene her også en del av villreinens leveområder, og det er derfor *svært viktig at det tas hensyn til at det kan oppholde seg villrein i fjellområdene her nå på høsten*. Det settes derfor vilkår om at før droneflyging skal det tas kontakt med lokalt fjelloppsyn for en nærmere avklaring av når og hvor det kan flys drone.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig kjent for å behandles en tillatelse til begrenset bruk av drone på denne tiden av året, og føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

I forhold til belastningen på økosystemet og naturmiljøet, vurderes begrenset droneflyging såpass seint på høsten å være til mindre forstyrrelser for både fugle- og dyreliv.

Samlet vurdering

Nasjonalparkstyret ved nasjonalparkforvalter legger vekt på at det her er en begrenset bruken av drone i begrensa områder på en årstid som vil være til mindre forstyrrelser til fugle- og dyrelivet. Det vises også til etablert praksis, om at dronebruk er tillatt som et ekstraordinært tiltak i en begrenset periode i forbindelse med ettersanking av dyr på beite.

Med gitte vilkår som ivaretar hensynet spesielt villrein, anses tiltak om dronebruk i en begrenset periode ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. En dispensasjon vurderes heller ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark ellers, eller andre verneområder med lignende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Arve Trøan
Gammelveien 453
2542 VINGELEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/3607-12 432.2

Deres ref.

Dato 03.10.2024

Delegert sak nr.	25/2024
------------------	---------

Vedtak - Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde - stans av byggetiltak på Bårdsvollen GID 17/109, Tolga kommune

Vi viser til befaring 02.10.2024 til Bårdsvollen GID 17/109 innenfor Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde i Tolga kommune, og viser til nasjonalparkstyret sitt muntlige pålegg om stas av pågående byggetiltak.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter gir Arve Trøan **pålegg om å stanse pågående byggetiltak** på Bårdsvollen GID 17/109 innenfor Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde i Tolga kommune med umiddelbar virkning.

Før byggetiltak kan forsettes og slutføres, må det foreligge *en tillatelse med vilkår* gitt etter verneforskrift fra nasjonalparkstyret for Forollhogna. Det må derfor forelegges en søknad om tiltak for nasjonalparkstyret.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldloven § 69, første ledd, og gjort i samråd med styreleder og tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Begrunnelse

Londalen-Ørvilldalen landskapsvernområde (<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2001-12-21-1567>) ble opprettet i 2001 med formål «å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der vegetasjon, seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, slåtteenger, utmarksslåtter og kulturminner utgjør en viktig del av landskapets egenart», jf. § 2 i verneforskriften.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Det vises for øvrig til brev av 21.04.2020: I vernebestemmelsene, §3, heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig endrer eller påvirker landskapets art eller karakter», og det vises til eksempler på ulike tiltak.

Videre heter det i §5 at «når virksomhet kan skje uten av det strider mot formålet med vernet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til:

- 1) Oppføring av nødvendige nye bygninger til seterformål og beitebruk,
- 2) Ombygging og restaurering av eksisterende bygninger med tanke på bruksendring,
- ...
- 9) Riving av eldre seterbebyggelse».

Byggetiltaket er søknadsplikt etter forskrift om Londalen-Ørvilldalen landskapsvern-område. Nasjonalparkstyret for Forollhogna som forvaltningsmyndighet har ikke mottatt søknad om tiltaket, og byggetiltaket er derfor brudd på verneforskriften.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Vi gjør oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Tolga kommune		2540	TOLGA
SNO Forollhogna			
Innlandet fylkeskommune	Postboks 4404 Bedriftsenteret	2325	HAMAR

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Bjørn Heiri Frengstad
Bjørnanveien 144
2512 KVIKNE

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/10433-2 432.3

Deres ref.

Dato 09.10.2024

Delegert vedtak nr.

26/2024

Dispensasjon - Forollhogna nasjonalpark og Grøntjønnan naturreservat - bruk av snøscooter med slede for transport til egen seter på Grøntjønnan - 2025 - 2028

Vi viser til din søknad, oversendt av Tynset kommune, om flerårig tillatelse til bruk av snøscooter med slede for transport av ved og materialer til egen seter på Grøntjønnan i Grøntjønnan naturreservat og hvor transporten også vil delvis gå gjennom Forollhogna nasjonalpark.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir *Bjørn Heiri Frengstad*, Kvikne dispensasjon fra hhv. Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 og Forskrift om Grøntjønnan naturreservat, Kap. IV, punkt 4 for bruk av egen snøscooter med slede for transport av ved og materialer til Bjørgan seter i Grøntjønnan naturreservat innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Dispensasjonen gjelder for bruk av snøscooter med slede for 4-årsperioden 2025 -2028.

Vilkår for tillatelsen

1. Tillatelsen gjelder for *inntil 3 turer pr. vinter* for kjøring på godt snødekt mark fram til *15.april* det respektive år.
2. Tillatelsen gjelder for Bjørn Heiri Frengstad, og er knyttet til bruken av Bjørgan seter.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

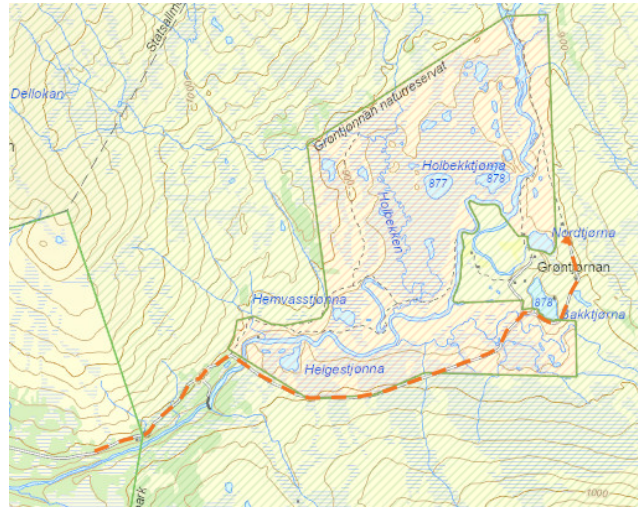
Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

3. Det skal kjøres etter Plasseterveien og videre etter Grøntjønnsveien fram til Bjørgan seter slik traséen er markert på kartet.
4. Transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet, og det skal utvises særlig aktsomhet dersom det er villrein i nærheten.
5. Det skal føres kjørebok for hver tur, og etter avsluttet sesong skal kjøreboken sendes inn til nasjonalparkstyret, og senest innen 1.juni det respektive året. Ny kjørebok vil deretter blir sendt ut.
6. Original kjørebok og denne tillatelsen skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel.

Hjemmel:

Tillatelse til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a), samt vernebestemmelser for Grøntjønna naturreservat kap. V, punkt 10.

Søknaden er behandlet av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen av søknaden lagt vekt på at transportoppdrag gjelder praktisk nytteformål, og at tillatelsen er begrenset i tid og omfang.

Siden det er sommerveg til setra og mesteparten av varetransport bør kunne foregå sommertid, gis det derfor kun 3 turer pr. vinter. Dette har også vært forvaltningspraksisen for transport til buer og setrer i fjellet innenfor nasjonalparken. Søker er lokalkjent og det forventes at det her tas de nødvendige hensynene for å unngå forstyrrelse av naturmiljøet. Det settes vilkår om aktsomhet til naturmiljøet og særlig i forhold til villreinen derom den oppholder seg i området.

Det stilles krav om at kjørebok skal leveres etter avsluttet sesong, og dette vil bli gjort for alle nye tillatelser for motorisert ferdsel i nasjonalparken. Bakgrunnen er at det i løpet denne 4-årsperioden vil bli oppstart av revisjon av forvaltningsplanen for både Forollhogna nasjonalpark og Grøntjønna naturreservat, og at man derfor ønsker å få en oversikt over omfanget med motorisert ferdsel som en del av kunnskapsgrunnlaget for revisjonen av forvaltningsplanene.

Når tilstrekkelig hensyn tas i forbindelse med transportoppdraget, vurderer tiltaket ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i vedlegg som følger i dette brevet, s. 4-5.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom, og søke er selv ansvarlig for at dette er i orden.

Tynset kommune, som motorferdselsmyndighet, skal også behandle din søknad, og kommunen settes derfor i kopi slik at de kan ferdigbehandle din søknad.

Videre vil vi også gjøre oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Kjørebok - Bjørn Heiri Frengstad - 2024

Kopi til:

Tynset kommune

Statsforvalteren i Trøndelag

Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 2600

Postboks 987

2500

7734

2604

TYNSET

STEINKJER

LILLEHAMMER

Saksopplysninger

Tynset kommune har videresendt en søknad om bruk av snøscooter innenfor Forollhogna nasjonalpark og Grøntjønnan naturreservat hvor nasjonalparkstyret er forvaltningsmyndighet. Søknaden skal behandles etter både Forskrift om Forollhogna og Forskrift om Grøntjønnan naturreservat.

Søknaden

Bjørn Heiri Frengstad, Kvikne søker om bruk av snøscooter med henger for: «Transport av ved, utstyr og materialer for vedlikehold av eksisterende bygningsmasse. Tilsyn av seterhus». Søknaden gjelder for 9 turer for perioden 01.01.2024 til 15.04.2028. Kjørerute er etter Plasseterveien og Grøntjønnveien til Bjørgan seter på Grøntjønnan.

Andre saksopplysninger

Bjørn Heiri Frengstad har hatt tilsvarende tillatelse til omsøkte formål i 2 perioder tidligere, 2018-2020, 2021-2024, og hvor det har vært gitt inntil 3 turer pr. vinter.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

§ 2 Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

Det er et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum og begrense ferdsel til det strengt nødvendige. Derfor er motorisert ferdsel i nasjonalparken som utgangspunkt forbudt jf. verneforskriftens § 3, punkt 5.1: «*Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt.*» Det samme overordnede målet gjelder for Grøntjønnan naturreservat som ligger inne i nasjonalparken.

Tillatelse til transport av ved og utstyr til setrer, buer og hytter i fjellet innenfor Forollhogna nasjonalpark er hjemlet i verneforskriftens § 3, pkt. 5.3 bokstav a). I forvaltningsplanen for Forollhogna, kap. 4.4.2 er det gjort en avklaring om at det kan gis flerårige tillatelser til formålet.

Myndighet

Søknaden er behandlet av nasjonalparkforvalter i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024 for Forollhogna nasjonalparkstyre. Saken refereres for nasjonalparkstyret.

Vurderinger

Søknaden gjelder for 4-årsperioden 2024-2028, og er en forlengelse av tidligere tillatelse til samme formål. Det er i vernebestemmelsene angitt at det kan gis tillatelse til omsøkte formål, i forvaltningsplanen er det gitt føringer for at det kan gis flerårige tillatelser og gjennom forvaltningspraksis har vært det vært gitt inntil 3 turer pr. vinter.

Det er ønskelig at mest mulig av nødvendig transport av ved, utstyr, materialer til vedlikehold etc. til setre, hytter og buer skjer med snøscooter på godt snødekt mark vinterstid der hvor det ikke er sommerveg. Det er sommerveg til Grøntjønnan og mestparten av varetransport bør derfor kunne foregå sommertid. Setre, buer og hytter som vintertid ligger langt fra brøytet veg kan likevel få tillatelse bruk av snøscooter for nødvendig nyttetransport, og det er en forvaltningspraksis på at det gis inntil 3 turer pr år til seter, bu eller hytte. Det er bakgrunnen for at det her gis kun 3 turer pr. vinter.

Det gjøres oppmerksom på at det i løpet av denne 4-årsperioden forventes at det vil bli oppstart av revisjon av forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark og Grøntjønnan naturreservat. I den forbindelse er det behov for å styrke kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere om bl.a. forvaltningspraksisen i varetar verneformålet. For å kunne ha et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere omfanget av bl.a. den motoriserte ferdselen på vinterføre, stilles det nå et nytt vilkår i alle nye tillatelser at det skal leveres kjørbok etter endt vintersesong.

Når tilstrekkelig hensyn tas i forbindelse med transportoppdraget, vurdere tiltaket ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Vingelen IL ved leder Lina Janette Julnes

2542 VINGELEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/11143-2

Deres ref.

Dato 10.10.2024

Delegert vedtak nr.

27/2024

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter til hhv. oppkjøring av skiløype og transport av ved til Storbekkbua i Vingelen - 2025-2028 - Vingelen Idrettslag

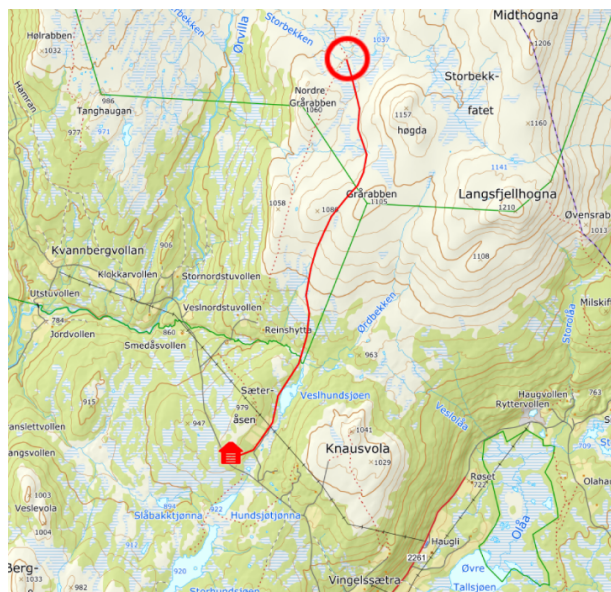
Vi viser til søknad av 11.09.2024 fra Vingelen IL om tillatelse til bruk av snøscooter til oppkjøring av skiløype fra Skihytta til Storbekkbua, samt transport av ved til Storbekkbua i Vingelen innenfor Forollhogna nasjonalpark for 4-årsperioden 2025-2028.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Vingelen IL v/ leder Lina Janette Julnes dispensasjon fra § 3 vernebestemmelser, punkt 5.1 i verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark til bruk av snøscooter innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for:

1. Oppkjøringen av skiløype etter faste traseen mellom Skihytta i Vingelen og Storbekkbua, jf. markering på kartet.
2. Transporten av ved til Storbekkbua, markert med rød ring på kartet.
3. Tillatelsen gjelder for vintersesongene 2025-2028, hvor **siste kjøredato** for det respektive året er **15. april**.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Fordalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

Vilkår

1. Oppkjøring av skiløypen skal følge fast trase på godt snødekt mark fra Skihytta til Storbekkbua.
2. Skiløypen kan merkes med stikker som skal tas ned i forbindelse med siste tur på våren. Evt. stikker som blir liggende igjen skal samles opp på så raskt som mulig barmark.
3. Ved-transporten kombineres med løypekjøringen så langt det lar seg gjøre.
4. Bruken av snøscooter til både løypekjøring og ved-transport skal begrenses til det nødvendige, og foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe på naturmiljø og mennesker. Dersom det er villrein i området, skal det utvises særlig hensyn og kjøringen skal stoppes/avbrytes dersom det er fare for at villreinen blir forstyrret.
5. Tillatelsen skal medbringes under transport, samt det sjåfører skal dokumentere at det kjøres på oppdrag for Vingelen IL, og fremvises på forlangende fra oppsyn eller politi.
6. Det skal etter avsluttet vintersesong og innen 1. juni det respektive året, gi en kort rapport hvor det fremgår både når og antall turer det er blitt oppkjørt skiløype.

Hjemmel:

Tillatelsen til oppkjøring av skiløype og ved-transport er hjemlet i hhv naturmangfoldlovens § 48 og verneforskriftens §3, punkt 5.3 bokstav a).

Saken behandles av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024, og refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at den omsøkte skiløypen er nevnt i forvaltningsplanen for nasjonalparken, og at det gjennom forvaltningspraksis er gitt dispensasjon til både oppkjøring av skiløypa og ved-transporten i en årrekke. Dispensasjonen er å regne som en fornying av tidligere gitte dispensasjoner, der forutsetningene for dispensasjonen er uendret.

Ved at det er satt vilkår om tidsbegrensning til 15. april og krav som aktsomhet forventes det at forstyrrelser av villrein skal unngås. Det settes også vilkår om en tilbakemelding om omfanget av løypekjøring. Dette for å styrke kunnskapsgrunlaget som gjelder ferdsel i området som vil være nyttig i forbindelse med kommende revisjon av forvaltningsplanen for nasjonalparken.

Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes derfor ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i vedlegg som følger i dette brevet, s. 4-7

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, postboks 2600, 7734 Steinkjer. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev, jf. forvaltningslovens § 29. Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

For transport av ved skal det også innhentes tillatelser etter motorferdsels-lovgivningen hvor Tolga kommen er myndighet, og kommunen settes her i kopi for å være orienterte.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at tillatelsen vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Tolga kommune		2540	TOLGA
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Villreinnenmnda for Forollhogna			
Forollhogna villreinutvalg			

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har mottatt søknad fra Vingelen IL om fornying av en flerårig tillatelse til oppkjøring av skiløype, samt ved-transport til Storbekkbua som er en lokal utfarthytte innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Søknaden

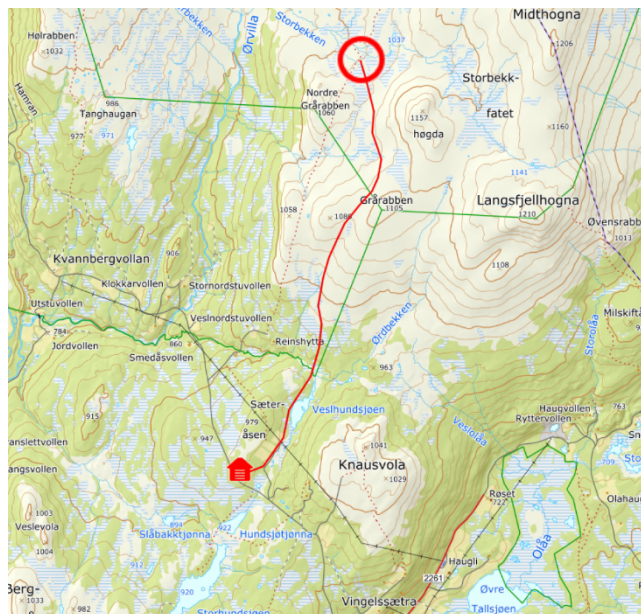
Vingelen IL ved leder Lina Janette Julnes har sendt inn følgende søknad:

Vingelen IL søker med dette om kjøring av skiløyper fra skihytta, Vingelen til Storbekkbua, Vingelen tur/retur i vinterhalvåret november-april. Kjøring i all vesentlighet bli utført på helgetid i perioden nyttår til påske. Det kan ved behov også bli transportert ved for Vingelen Sameie inn til Storbekkbua

Søknaden gjelder en 4 årsperiode 2024-2028 Viser til tidligere søknader og tillatelse gitt i sak 2013/2504.

Andre saksopplysninger

Skiløypen er en del av det faste skiløypenettet i Vingelen og har vært skiløype også før nasjonalparken ble opprettet i 2001. Det har vært gjennom flere perioder gitt vært gitt dispensasjon fra verneforskriften for løypekjøring, samt dispensasjon til ved-transport til Storbekkbua.

Fra tidligere søknader har det fulgt med opplysninger og kart med som viser både skiløypetrase og skihytter, og her fremgår ca. 1,7 km av løypa ligger innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Forskriften om Forollhogna nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er, jf. forskriftens § 2:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og der biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme,
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

Det er et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum og begrense ferdsel til det strengt nødvendige. Derfor er motorisert ferdsel i nasjonalparken som utgangspunkt forbudt jf. forskriftens bestemmelser § 3, punkt 5.1: «*Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt.*»

I § 3 pkt. 5.3 om motorisert ferdsel gis det bestemmelser om bl.a. hva som kan tillates etter søknad. Transport av *ved* er et formål, som det etter søknad, kan gis tillatelse til med hjemmel i verneforskriften. Motorisert ferdsel for oppkjøring av skiløype ikke er nevnt i forskriften, og søknaden må behandles som en dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48 om dispensasjon fra vernevedtak.

Naturmangfoldloven (NML)

Etter NML § 48 *Dispensasjon fra vernevedtak* kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det *ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig*, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

En dispensasjon fra verneformålet skal også vurderes etter **naturmangfoldloven §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

I forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark (2004) er det i kap. 4.4.7 gitt en nærmere beskrivelse og vurdering av *oppkjøring av skiløyper*, og her er det nevnt tre skiløyper som ble oppkjørte før vernet. Her er det avklart at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til å fortsette oppkjøring av disse traseene.

Videre har også forvaltningsplanen, kap. 4.4.2, behandlet behovet for transport av ved, utstyr mm til buer i fjellet, og at dette skal mest mulig gjennomføres på vinterføre.

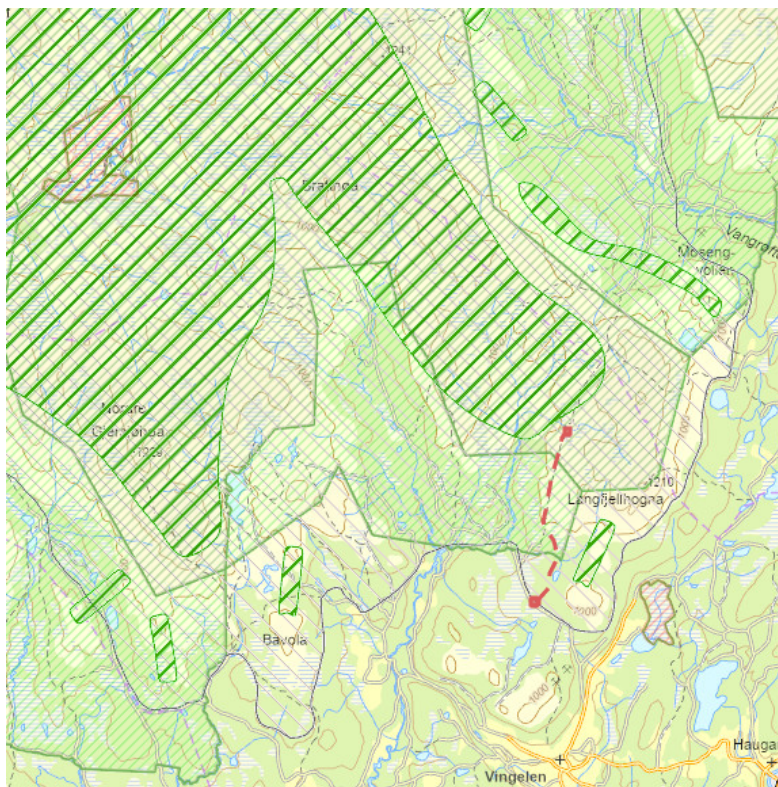
Myndighet

Med bakgrunn i tidligere behandlinger av tilsvarende søknader fra Vingelen IL og føringer gitt forvaltningsplanen, behandles søknaden av nasjonalparkforvalter, jf. delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Denne søknaden har vært vurdert ved flere anledninger, og det er blitt gitt dispensasjon fra verneforskriften for bruk av snøscooter til både løypekjøring og ved-transport. Det er blitt satt vilkår til tillatelsen som angir at bl.a. kjøring skal skje etter den faste skiløype-trasen, det kan kjøres *fram til 15.april*, og kjøring skal foregå aktsomt og hensynsfullt med særlig fokus på villrein. Det fremgår imidlertid ikke av søknaden hvor mange turer det er behov for mht. vedtransport, men ut ifra tidligere opplysninger framgår det at veden transporteres samtidig som det kjøres opp løype.

Videre framgår det også fra tidligere opplysninger at oppstart av løypekjøringen er når snødekket er veletablert, og det kjøres etter behov i forhold til snøfall. Det opplyses også at løypen stikkes.

Skiløypa strekker seg 1,7 km inn i nasjonalparken, og i tillegg ligger den innenfor villreinens leveområder.

Storbekkbua ligger innenfor det området som er klassifisert som kalvings-område for villreinen og ellers ligger svært tett inntil trekkområder.

I forbindelse med «Kvalitetsnormen for villrein» er Forollhogna villreinområde klassifisert å være av middels kvalitet – gult trafikklys. Det er ferdsel og forstyrrelser som fører til arealunnvikelse som er pekt på som en utfordring her.

Generelt må det kunne sies at skiløyper kanalisere ferdsel inn i villreinområdet vinterstid, og da også på ei tid på året hvor villreinen er svært sårbar – dette er tida både før- og under kalving. Selv om *oppkjøringen* av skiløypen avsluttes før kalvingen starter, må det antas at skiløypen fortsatt er både synlig og brukbar som trase for skiturer utover vårvinter når vær- og føreforhold ellers er til stede. Dette kan føre til uheldige situasjoner hvor skiløpere kan forstyrre villrein i kalvingsområdene.

Det er har de siste årene vært mer fokus på temaet «ferdsel og villrein», og dette er et forhold som forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken sammen både villreinutvalg og villreinnemnd i Forollhogna også må følge med på i tida framover. I løpet av

kommende 4-årsperiode vil vi komme i gang med revisjon av forvaltningsplanen for nasjonalparken, og nytt kunnskapsgrunnlag vil kunne gi føringer for endra forvaltningspraksis.

Det settes kopi til villreinnemnd og villreinutvalg slik at de er kjente med saken.

Nasjonalparkforvalter forholder seg til forvaltningspraksis og vurderinger som er gjort i tidligere behandlinger i forbindelse med tillatelse til oppkjøring av skiløypen, og ved at det er settes vilkår om tidsbegrensning til 15. april og krav som aktsomhet forventes det at forstyrrelser av villrein skal unngås. For å kunne vurdere omfanget av løypekjøring bes det om en rapport fra idrettslaget etter avsluttet vintersesong hvor det kommer fram antall turer og når turene er kjørte. Dette vil være et nyttig kunnskapsgrunnlag i forbindelse med kommende revisjon av forvaltningsplanen for nasjonalparken.

Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes derfor ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Egil Ryen
Vangrøftveien 260
2552 DALSBYGDA

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/11388-4 432.3

Deres ref.

Dato 25.10.2024

Delegert vedtak nr.

28/2024

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av ATV med tilhenger for uttransport av rivingsavfall etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen.

Vi viser til vår henvendelse av 25.09.2024 angående rivingsavfall etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark, og din søknad av 15.10.2024 om bruk av traktor for uttransport av rivingsavfallet.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter gir Egil Ryen, Dalsbygda dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 til motorisert ferdsel med ATV i forbindelse med uttransport av rivingsavfall ved fiskebu ved Fjellsjøen. Det gis avslag om bruk av traktor.

Tillatelsen gjelder for:

- Bruk av ATV med tilhenger for inntil 2 t/r i løpet av 1 dag i oktober-november 2024 for uttransport av rivingsavfall av gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen.
- Kjøring etter kjøretsråen fra Falken og fram til krysset der kjøresporet til Fjellsjøen starter, og videre etter det gamle kjøresporet fram rivingsavfallet ved fiskebua GID 180/4/5 ved Fjellsjøen, jf. kartutsnitt i saksopplysninger s.5.

Vilkår:

1. Kjøringen skal foregå på den beskrevne kjøretsråen fram til plassen for rivingsavfallet.
2. ATV med tilhengeren skal ha breie dekk slik at hjulene ikke skjærer seg ned i kjøresporene og terrenget.
3. Kjøringen skal utføres hensynsfullt og aktsomt slik at det ikke oppstår uoprettelige skader på kjørespor og terrenget. Dersom det oppstår kjøreskader,

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen

skal det utbedres før oppdraget avsluttes. Oppstå det kjøreskader, skal nasjonalparkstyret varsles om forholdet – også at kjøreskadene blir utbedret, jf. vilkår 6.

4. All ferdsel skal foregå hensynsfullt for alt dyre- og fugleliv.
5. Denne tillatelsen skal tas med i forbindelse med oppdraget, og vises fram til oppsyn, politi på forespørsel.
6. Det skal sendes *en kort rapport med bilder* til nasjonalparkstyret innen en uke etter at transportoppdraget er gjennomført.

Hjemmel:

Vedtaket om bruk av motorisert kjøretøy er gjort med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48, første ledd.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter i samråd med styreleder, og i henhold til delegeringsreglement for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024.

Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret ved nasjonalparkforvalter legger vekt på at rivingsavfallet utgjør forsøpling innenfor nasjonalparken, og det er både skjemmende i landskapet og utgjøre fare for forurensing av naturmiljøet og økosystemet. Dette vurderes å være brudd på verneforskriftens § 6 om forurensning.

Eiere av fiskebua ønsker nå selv å fjerne dette, og søker om bruk av traktor. Av erfaring fra andre steder innenfor nasjonalparken er det ikke ønskelig med bruk av traktor her selv om det benyttes en «lett» traktor. Derfor gis det avslag på bruk av traktor.

Nasjonalparkstyret finner det forsvarlig at det kan gis en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for dette oppdraget. Det settes vilkår for å ivareta hensynet til både terreng og øvrig naturmiljø.

Selv om dette ikke vurderes å være en akutt situasjon, vurderes det likevel å være et ekstraordinært tiltak for å hindre videre forurensning inn i økosystemet. Det er derfor det gis en tillatelse med vilkår for transportoppdraget. Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes derfor ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i vedlegg som følger i dette brevet, s. 4-7.

Vedtaket kan påklages, jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes Nasjonalparkstyret for Forollhogna, Postboks 2600, 7734 STEINKJER.

Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningslovens § 29.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vi gjør oppmerksom på at **motorisert ferdsel på barmark krever nærmere avklaringer og tillatelser hos Os kommune**, og kopi av vedtaket sendes til kommunen for nærmere behandling. I denne saken har det vært dialog med Os kommune om både muligheten for oppdraget og tidspunkt for gjennomføring, og kommunen har gjort vedtak parallelt med nasjonalparkstyret. Kommunens vedtak følger med saken.

Videre vil vi også gjøre oppmerksom på at tiltaket vil kunne bli kontrollert av Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Vi ønsker lykke til med oppdraget!

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Os kommune	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER

Saksopplysninger

Søknaden

Egil Ryen søker om bruk av traktor for uthenting av rivingsmaterialer etter gammel utedo ved fiskebu ved Fjellsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Bakgrunnen for søknaden er henvendelsen fra nasjonalparkstyret om at det ligger rivingsmaterialer etter gammel utedo ved søkers fiskebu.

Det ble i april 2020 gitt tillatelse til oppsetting av ny utedo på ny plass ved fiskebu. Dessverre ble det ikke stilt vilkår om uttransport av materialene av den gamle utedoen.

Nasjonalparkstyret har derfor påpekt at dette er en forurensning av landskapet og naturmiljøet, og vurderes å være brudd på verneforskriftens §6 om forurensning.

Bilde til venstre: Rivingsavfallet etter den gamle utedoen ved fiskebu ved Fjellsjøen.

Bilde til høyre: Ny utedo på plass ved fiskebu. Den gamle utedoen står nedenfor skrenten.

Avstander på kjøretraseer målt i kart:

Falken – nasjonalparkgrensen (landscapsvernområde):	ca. 500 m
Nasjonalparkgrensen til kryss kjøretrase-kjørespor:	ca. 500 m
Kryss kjøretrase-kjørespor- rivingsavfallet (gmlt. kjørespor):	ca. 600 m

Til sammen ca. 1600 m kjørelengde hvorav **ca. 1100 m er innenfor nasjonal-parken** og der igjen ca. 600 m etter det gamle kjøresportet.

Andre saksopplysninger

Motorisert ferdsel på barmark i utmark innenfor både Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og Forollhogna nasjonalpark reguleres også av motorferdselsforskriften hvor Os kommune er myndighet.

Før kjøring kan finne sted, må det derfor også foreligge en tillatelse etter motorferdselsforskriften.

Det har tidligere i høst blitt gitt en tilsvarende tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for uttransport av et båtvrak i samme området og etter samme trasé.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

§ 2 Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

I verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 er «*motorisert ferdsel til lands og til vanns, ... forbudt*». Det er heller ikke gitt noe i bestemmelse §3, pkt. 5.2 og 5.3 som åpner opp for denne type barmarktransport, og en tillatelse må behandles etter **naturmangfoldloven § 48** som dispensasjon fra vernevedtak. Her heter det at «*forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig*».

En dispensasjon fra verneforskrift skal også vurderes etter **naturmangfoldloven §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Søknaden behandles av nasjonalparkforvalter etter samråd med styreleder og i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024 for nasjonalparkstyret for Forollhogna. Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Fjellsjøen med omkringliggende områder ligger innenfor Forollhogna nasjonalpark og utgjør en del av områdene med verneverdier av stor verdi. For dyre- og fuglelivet er hekke- og yngletiden er over som er den mest sårbare tiden på året. Trekkfuglene har i all hovedsak forlatt områdene ved Fjellsjøen.

Områdene ved Fjellsjøen er en del av villreinen leveområder. Også for villreinen er den mest sårbare tiden på året over, og mindre forstyrrelser vil ikke være til større skade for dyrene nå. Det er også mindre sannsynlig at det er opphold av villrein her de nærmeste dagene.

I forhold til vegetasjonen og terrenget ligg Fjellsjøen over tregrensa, og områdene er preget av hei- og myrvegetasjon som kan være noe svak mht. kjøring.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig kjent for å behandles en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for et mindre transportoppdrag, og føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

I forhold til belastningen på økosystemet og naturmiljøet, er det kjøringen på barmark på det gamle kjøresportet som er den største utfordringen her. Kjøresporet har ikke vært benyttet til motorisert ferdsel på svært mange år – og det kan se ut som om kjøring her opphørt lenge før nasjonalparken ble opprettet i 2001. Det er kun vært gitt en tur/retur med ATV nå i september.

Det er ikke ønskelig med bruk av traktor selv om det benyttes en «lett» traktor. Av erfaring fra andre steder innenfor nasjonalparken ser vi at traktor uansett setter mer kjørespor. Dette er en vurdering som også Os kommune deler med nasjonalparkstyret. En til to kjøreturer med ATV - tur-retur - vurderes å kunne gjennomføres når kjøringen gjennomføres med *stor aktsomhet* slik at kjøreskader unngås. Kjøringen forventes ikke å være forstyrrende for det øvrige naturmiljøet.

For ettertiden kan det ikke regnes med at det vil bli gitt flere kjøretillatelser på barmark til Fjellsjøen for andre tiltak og oppdrag. Dette er ett engangs-tiltak.

Dersom det oppstår kjøreskader, er fører av kjøretøyet ansvarlig for at kjøreskader blir rettet. Nasjonalparkstyret varsles dersom det oppstår kjøreskader – også at kjøreskadene blir utbedret.

Det skal brukes ATV som er et lettere kjøretøy enn traktor som ofte også benyttes i forbindelse med transport på barmark. Både ATV og tilhengeren skal ha breie dekk slik at hjulene ikke skjærer seg ned i kjøresporene og marka, og det forventes derfor at det ikke skal oppstå kjøreskader.

Samlet vurdering

Nasjonalparkstyret ved nasjonalparkforvalter legger vekt på at rivingsavfallet utgjør forurensning innenfor nasjonalparken, og det er både skjemmende i landskapet og utgjøre fare for forurensning av naturmiljøet og økosystemet. Dette vurderes å være brudd på verneforskriftens § 6 om forurensning.

Eiere av fiskebua ønsker nå selv å fjerne dette, og søker om bruk av traktor. Av erfaring fra andre steder innenfor nasjonalparken er det ikke ønskelig med bruk av traktor her selv om det benyttes en «lett» traktor. Derfor gis det avslag på bruk av traktor.

Nasjonalparkstyret finner det forsvarlig at det kan gis en tillatelse til bruk av ATV med tilhenger for dette oppdraget. Det settes vilkår for å ivareta hensynet til både terreng og øvrig naturmiljø.

Selv om dette ikke vurderes å være en akutt situasjon, vurderes det likevel å være et ekstraordinært tiltak for å hindre videre forurensning inn i økosystemet. Det er derfor det gis en tillatelse med vilkår for transportoppdraget. Denne dispensasjonen fra verneforskriften vurderes derfor ikke å skape en uheldig presedens for Forollhogna nasjonalpark eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.